

Vissa frågor om riksdagsledamöternas ersättningar

Sammanfattning

I framställningen föreslås en ny lag om ersättning till riksdagens ledamöter. Förslaget innebär att bestämmelserna i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter förs över till den nya lagen med regeltekniska, redaktionella och språkliga ändringar. I den nya lagen samlas även andra bestämmelser om ledamöternas ekonomiska villkor, som i dag finns i flera olika författningar, som rätten till övernattningsbostad, arbetsrum och barnverksamhet samt tillgång till parkeringsplats som i dag inte är författningsreglerat.

Vissa materiella ändringar föreslås också. Förslagen avser bland annat ersättning för resor vid extraordinära händelser och ersättning för kostnader för telefoni och datakommunikation. Bestämmelser om möjligheter till vidareutbildning för riksdagsledamöterna införs i lagen. Det föreslås också att en ledamot själv ska få besluta om utrikes tjänsteresor till länder inom EES och till länder som har ansökt om medlemskap i EU. Vidare föreslås att nyvalda ledamöter och ersättare som ännu inte tillträtt sitt uppdrag ska få ersättning för vissa resor.

En ny lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen föreslås. Det materiella innehållet motsvarar i huvudsak bestämmelserna i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen, men innebär också att vissa bestämmelser som i dag finns i föreskrifter ska tas upp i lag. Därutöver föreslås att det ska tas in nya bestämmelser om stöd till partigrupper för kostnader som avser riksdagsledamöters språkutbildning. För det resestöd som betalas till partigrupperna och stödet för språkutbildning föreslås att medel som en partigrupp inte förbrukat under valperioden ska återbetalas. Lagens struktur ändras genom nya kapitelrubriker, ändrade underrubriker och omnumrering av paragraferna. Lagen har även ändrats språkligt och redaktionellt.

Den nya ersättningslagen medför en del följdändringar i andra författningar.

Riksdagsstyrelsen bedömer att förslagen kan finansieras inom befintliga ekonomiska ramar.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2015.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
1 Förslag till riksdagsbeslut.....	4
2 Lagtext.....	5
2.1 Förslag till lag om ersättning till riksdagens ledamöter	5
2.2 Förslag till lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.....	38
2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.....	43
2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.....	48
2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.	49
2.6 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	50
2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen	51
2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen	52
2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:880) med instruktion för Valprövningsnämnden.....	54
2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd	55
2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:884) med instruktion för Riksdagens överklagandenämnd	57
3 Ärendet och dess beredning.....	58
4 Bakgrund	59
5 Riksdagsstyrelsens överväganden och förslag.....	61
5.1 Regelteknisk och redaktionell översyn	61
5.1.1 Ett nytt regelverk	61
5.1.2 Den nya ersättningslagens struktur	66
5.1.3 Arvode vid sjukfrånvaro och föräldraledighet	71
5.2 Förtydligande av Riksdagsförvaltningens ansvar	74
5.3 Stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete	75
5.3.1 Regelteknisk och redaktionell översyn	75
5.3.2 Återbetalning av resestöd och språkstöd.....	77
5.4 Gränsdragningsproblem.....	78
5.4.1 Eventuella gränsdragningsproblem i regleringen av utrikes resor	78
5.4.2 Gränsdragningar vid finansieringen av språkutbildningar	80
5.5 Resa vid en extraordinär händelse	82
5.6 Möjligheter till vidareutbildning.....	87

5.7 Ersättning för resor från och till en annan bostad	89
5.8 Ersättning för kostnader som avser telefoni och datakommunikation	90
5.9 Ledamöternas boende	94
5.10 Enskilda utrikes tjänsteresor	97
5.11 Tjänsteresor utomlands på uppdrag av partigrupperna	100
5.12 Vissa övriga ersättningsfrågor	101
5.12.1 Nyvalda ledamöters rätt till ersättning för vissa resor	101
5.12.2 Ersättares rätt till ersättning för vissa resor	103
5.12.3 Ersättning för uppdrag i Europarådets svenska delegation..	104
6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	106
7 Konsekvenser av förslagen	107
8 Författningskommentar	108
8.1 Förslaget till lag om ersättning till riksdagens ledamöter	108
8.2 Förslaget till lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.....	163
8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ	172
8.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter	175
8.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.	175
8.6 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)....	176
8.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen	176
8.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen	177
8.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:880) med instruktion för Valprövningsnämnden	178
8.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd.....	178
8.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:884) med instruktion för Riksdagens överklagandenämnd	179

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till

1. lag om ersättning till riksdagens ledamöter
2. lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen
3. lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ
4. lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter
5. lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.
6. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)
7. lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen
8. lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen
9. lag om ändring i lagen (2012:880) med instruktion för Valprovsningsnämnden
10. lag om ändring i lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodsnämnd
11. lag om ändring i lagen (2012:884) med instruktion för Riksdagens överklagandenämnd

Stockholm den 3 december 2014

Urban Ahlin

Kathrin Flossing

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Urban Ahlin, ordförande, Håkan Bergman (S), Cecilia Magnusson (M), Berit Högman (S), Hannah Bergstedt (S), Per Ramhorn (SD), Ewa Thalén Finné (M), Eva Sonidsson (S), Anders W Jonsson (C) och Maria Ferm (MP).

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ersättning till riksdagens ledamöter

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om ersättning till talmannen och riksdagens ledamöter. Bestämmelserna avser

- ersättning till talmannen (2 kap.),
- arvode (3 kap.),
- resekostnadsersättning (4 kap.),
- traktamente (5 kap.),
- övernattningsbostad (6 kap.),
- arbetsrum, vidareutbildning och teknisk och elektronisk utrustning (7 kap.),
- barnverksamhet (8 kap.),
- ålderspension (9 kap.),
- sjukpension (10 kap.),
- efterlevandepension (11 kap.),
- inkomstgaranti och efterlevandeskydd (12 kap.),
- omställningsstöd och efterlevandeskydd (13 kap.),
- försäkrings- och företagshälsövårdsförmåner (14 kap.), och
- överklagande (15 kap.).

Rätt till ersättning

2 § En ledamot har rätt till ersättning enligt bestämmelserna i denna lag.

3 § Bestämmelserna i denna lag gäller även talmannen, om det inte framgår någonting annat av 2 kap. 1 och 2 §§ eller av sammanhanget.

4 § För en ersättare för en ledamot gäller samma bestämmelser som för en ledamot, om det inte föreskrivs någonting annat i denna lag.

Riksdagsförvaltningen får kompensera en ersättare för förlorad semester för den del av tjänstgöringen i riksdagen som understiger tolv månader.

Ersättning under ledighet

5 § Om en ledamot har beviljats ledighet från sitt uppdrag under minst en månad i följd, får det lämnas ersättning för den tiden bara om skälet till ledigheten är offentligt uppdrag, militärtjänstgöring, sjukdom eller något annat förhållande som omfattas av bestämmelserna om rätt till ledighet för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Ersättning får inte lämnas för tid då en ledamot är statsråd eller statssekreterare.

Tid som ersätts

6 § Bestämmelserna i 3–5, 7 och 14 kap. ska tillämpas från och med den dag då ledamoten tillträder sitt uppdrag i riksdagen till och med 30 dagar efter det att uppdraget att vara ledamot upphör.

Bestämmelserna i 4 kap. 2, 4, 10 och 11 §§ och 5 kap. 1, 4 och 5 §§ ska dock tillämpas

– i fråga om en nyvald ledamot som tillträder sitt uppdrag i samband med ett riksdagsval, från och med den dag då Valmyndigheten fastställer vilka som valts till ledamöter, och

– i fråga om en nyvald ledamot som tillträder sitt uppdrag i samband med ett efterträdarval enligt 14 kap. 18 § vallagen (2005:837), från och med den dag då Valmyndigheten utser honom eller henne till efterträdare.

7 § För ersättare av en annan ledamot än talmannen eller ett statsråd eller en statssekreterare ska bestämmelserna i 3–5, 7 och 14 kap. tillämpas endast för den tid som ersättaren enligt bevis från riksdagen ska fullgöra uppdraget. Om uppdraget upphör tidigare ska 3–5, 7 och 14 kap. tillämpas till och med 30 dagar efter den dag uppdraget upphör, dock längst till och med den dag som anges i beviset.

Bestämmelserna i 4 kap. 2, 4, 10 och 11 §§ och 5 kap. 1, 4 och 5 §§ ska dock tillämpas från och med den dag då riksdagen utfärdar bevis om att ersättaren ska fullgöra ett uppdrag som ledamot.

Definitioner

8 § I denna lag avses med

1. prisbasbelopp: prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken,
2. förhöjt prisbasbelopp: det förhöjda prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 8 §§ socialförsäkringsbalken,
3. inkomstbasbelopp: inkomstbasbeloppet enligt 58 kap. 26 och 27 §§ socialförsäkringsbalken,
4. inkomstindex: inkomstindex enligt 58 kap. 10–12 §§ socialförsäkringsbalken, och
5. balansindex: balansindex enligt 58 kap. 22–24 §§ socialförsäkringsbalken.

9 § Med ett helt år avses i denna lag 365 dagar. Kan vid beräkning av antalet hela år en viss tid inte tillgodoräknas som ett helt år ska den tiden, om den uppgår till minst 270 dagar, ändå anses som ett helt år.

10 § Med ett offentligt uppdrag avses i denna lag ett uppdrag som ges av riksdagen eller regeringen eller av någon annan efter bemyndigande från riksdagen eller regeringen. En anställning utgör inte ett offentligt uppdrag enligt denna lag.

Bemyndiganden

11 § Riksdagsstyrelsen får meddela tillämpningsföreskrifter till denna lag. Riksdagsstyrelsen meddelar allmänna råd till lagen.

2 kap. Ersättning till talmannen

Arvode

1 § Riksdagsförvaltningen ska betala arvode till talmannen med ett belopp som motsvarar arvodet till statsministern.

Underlag för inkomstgarantin

2 § Talmannens arvode vid avgångstillfället ska utgöra underlag för inkomstgarantin.

Statlig egenpensionsförmån

3 § En talman har inte rätt att ta emot statlig egenpensionsförmån för tid då talmansarvode eller avgångsersättning på grund av uppdrag som statsråd betalas ut.

3 kap. Arvode

Arvode

1 § Riksdagsförvaltningen ska månadsvis betala arvode till ledamöterna med ett belopp som Riksdagens arvodesnämnd fastställer.

2 § Riksdagsförvaltningen ska betala tilläggsarvode månadsvis till vice talman med 30 procent, till ordförande i utskott och EU-nämnden med 20 procent och till vice ordförande i utskott och EU-nämnden med 15 procent av ledamotsarvodet.

3 § Riksdagsförvaltningen ska betala ett sammanträdesarvode till ledamot som fullgör ett uppdrag som tjänstgörande ledamot, suppleant eller tillfällig ersättare i EU-nämnden. Arvodet ska betalas för sammanträdesdag som infaller en måndag, en fredag eller under perioder då kammaren inte sammanträder. Sammanträdesarvode ska dock inte betalas till ordförande och vice ordförande i EU-nämnden.

En suppleant som deltar i ett sammanträde utan att delta i de beslut som fattas under sammanträdet får sammanträdesarvode bara om EU-nämnden beslutar det.

Riksdagsförvaltningen ska bestämma arvodesbeloppen.

4 § Ledamotsarvode och tilläggsarvode ska anses som inkomst av anställning enligt socialförsäkringsbalken och lagen (1991:1047) om sjuklön. En ledamot ska då anses som arbetstagare.

Arvode vid sjukfrånvaro

5 § Om en ledamot är ledig från sitt uppdrag på grund av sjukdom, ska det för samma tid göras avdrag från arvodet och tilläggsarvodet och från andra sådana fasta arvoden som avses i 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Ledamoten har vid sådan ledighet rätt till ersättningar i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Avdrag från arvoden och betalning av ersättningar ska göras i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. För en ledamot gäller dock att arbetsdagsavdrag är detsamma som kalenderdagsavdrag.

Arvode vid föräldraledighet

6 § Om en ledamot är föräldraledig från sitt uppdrag, ska det för samma tid göras avdrag från arvodet och tilläggsarvodet och från andra sådana fasta arvoden som avses i 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Ledighet för barns födelse, vård av adoptivbarn eller ledighet med tillfällig föräldrapenning ger rätt till ersättningar i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Avdrag från arvoden och betalningen av ersättningar ska göras i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. För en ledamot gäller dock att arbetsdagsavdrag är detsamma som kalenderdagsavdrag.

Arvode vid annan ledighet

7 § Om en ledamot av annat skäl än de som anges i 5 eller 6 § har beviljats ledigt kortare tid än en månad under tid då arbetsplenum pågår, ska det på

ledamotens begäran göras kalenderdagsavdrag för den tiden från arvodet och tilläggsarvodet och andra sådana fasta arvoden som avses i 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

4 kap. Resekostnadsersättning

Tjänsteresa

1 § En ledamot har rätt till ersättning för kostnader för tjänsteresor med ett belopp som svarar mot den faktiska kostnaden.

Med tjänsteresa avses en resa som en ledamot gör som ett led i utövningen av sitt uppdrag som riksdagsledamot. Ledamotens bostad på hemorten betraktas som tjänsteställe.

Resa före tillträdet

2 § Innan en nyvald ledamot har tillträtt sitt uppdrag i riksdagen har han eller hon rätt till ersättning för kostnader för

- resor för att delta i möten som ledamotens partigrupp kallar till,
- resor för att delta i Riksdagsförvaltningens introduktion till uppdraget, och
- en resa till riksdagen för att tillträda uppdraget.

Bestämmelserna i första stycket gäller också en ersättare som avses i 1 kap. 7 §.

I fråga om ersättningens storlek och vad som är ledamotens eller ersättarens tjänsteställe gäller vad som föreskrivs i 1 §.

Resa vid en extraordinär händelse

3 § En ledamot har rätt till ersättning för kostnader för tjänsteresor som ledamoten gör därför att han eller hon måste inställa sig i riksdagen på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses. Om ledamoten inte befinner sig i bostaden på hemorten eller på tjänsteresa och om han eller hon inte kan använda sin biljett för resan tillbaka, ska ledamoten få ersättning för kostnader för resan med ett belopp som svarar mot den faktiska kostnaden.

Riksdagsförvaltningen eller den som Riksdagsförvaltningen bestämmer får besluta att ersättningen ska omfatta resekostnader enligt första stycket även för en medföljande person som av särskilda skäl måste resa tillsammans med ledamoten.

Inrikes resor

4 § Ledamoten får själv besluta om inrikes tjänsteresor enligt 1 §, om resor före tillträdet enligt 2 §, om inrikes resor på grund av en extraordinär händelse

eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 § och om lämpligt färdmedel med hänsyn tagen till kostnads-, tids- eller miljöaspekter.

Utrikes resor

5 § Riksdagsförvaltningen eller den som Riksdagsförvaltningen bestämmer ska fatta beslut om en riksdagsledamots utrikes tjänsteresor enligt 1 §.

6 § Utan hinder av vad som föreskrivs i 5 § får ledamoten själv besluta om utrikes tjänsteresor till länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och till länder som har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen.

Ledamoten ska lämna in en kortfattad skriftlig redovisning till Riksdagsförvaltningen för en resa enligt första stycket. Redovisningen ska lämnas inom sex månader efter det att resan avslutades.

7 § Riksdagsförvaltningen ska fastställa ett belopp per valperiod för en riksdagsledamots enskilda utrikes tjänsteresor. Medel som inte har använts till sådana tjänsteresor ska föras över till Riksdagsförvaltningen.

8 § En ledamot får själv besluta om utrikes resor på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 §.

9 § Det finns bestämmelser om utrikes tjänsteresa på uppdrag av partigrupp i riksdagen i lagen (2015:000) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Resa med ett eget fordon

10 § Kostnader för tjänsteresor enligt 1 §, resor före tillträdet enligt 2 § och resor på grund av extraordinära händelser eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 § med egen bil, förmånsbil eller motorcykel ska ersättas med de belopp som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

Reseräkning

11 § Ledamoten ska efter avslutad tjänsteresa enligt 1 §, resa före tillträdet enligt 2 § och resa på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 § lämna en reseräkning till Riksdagsförvaltningen snarast, dock senast sex månader efter det att resan eller förrättningen avslutades.

Parkeringsplats

12 § En ledamot ska ha tillgång till Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser.

5 kap. Traktamente

Rätt till traktamente

1 § En ledamot har rätt till traktamente enligt 2–6 §§ om förutsättningarna för avdrag för ökade levnadskostnader är uppfyllda enligt 12 kap. 6 och 6 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

Om en nyvald ledamot eller en ersättare som avses i 1 kap. 7 § gör en resa enligt 4 kap. 2 § har han eller hon dock endast rätt till traktamente enligt 4 eller 5 §.

Dagtraktamente vid flerdygnsförrättning

2 § Riksdagsförvaltningen ska betala dagtraktamente vid flerdygnsförrättning på en annan ort i Sverige än Stockholm för varje hel dag som tagits i anspråk för förrättningen. Dagtraktamentet ska svara mot en etthundratjugondel av prisbasbeloppet avrundat till närmaste tiotal kronor. Har förrättningen påbörjats kl. 12.00 eller senare avresedagen eller avslutats kl. 19.00 eller tidigare hemresedagen ska förvaltningen betala halvt dagtraktamente.

Har ledamoten fått en fri måltid under en tjänsteresa ska Riksdagsförvaltningen minska dagtraktamentet med ett belopp fastställt av förvaltningen, om inte måltiden obligatoriskt ingår i priset för transporten på allmänna transportmedel.

Stockholmstraktamente vid flerdygnsförrättning

3 § Riksdagsförvaltningen ska betala ersättning vid flerdygnsförrättning i Stockholm (Stockholmstraktamente) för varje hel och halv dag som har tagits i anspråk för förrättningen. Stockholmstraktamentet ska svara mot hälften av maximibeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229) avrundat till närmaste tiotal kronor. Stockholmstraktamente ska inte betalas ut för dag som berättigar till dagtraktamente enligt 2 §, till utlandstraktamente enligt 6 § eller till förrättningsstillägg enligt 7 §.

Stockholmstraktamentet ska inte reduceras om ledamoten har fått fria måltider under förrättningen.

Nattraktamente

4 § Riksdagsförvaltningen ska betala ersättning för logikostnad i Sverige (nattraktamente). Nattraktamentet ska svara mot den logikostnad som ledamoten kan visa att han eller hon har haft. Nattraktamentet får dock inte överstiga ett högsta belopp som förvaltningen ska bestämma. Vid särskild tjänsteförrättning i Sverige mer än 50 kilometer från ledamotens bostad på hemorten ska dock ersättning betalas för den faktiska logikostnad som förrättningen för med sig.

Någon ersättning för logi ska dock inte betalas

1. om Riksdagsförvaltningen tillhandahåller logi utan kostnad för ledamoten enligt 6 kap. 1 §, eller

2. om Riksdagsförvaltningen vid en särskild tjänsteförrättning som äger rum inom 50 kilometer från Riksdagshuset tillhandahåller logi utan kostnad för ledamoten eller om ersättning för logi betalas för annan bostad belägen inom denna 50-kilometersgräns.

Oavsett vad som föreskrivs i första och andra styckena ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för faktisk logikostnad vid konferens med utskott, delegation, kommitté eller liknande inom riksdagen samt vid konferens med partigrupp i riksdagen.

5 § Kan ledamoten inte visa vilka utgifter han eller hon har haft för logi ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för hel natt med hälften av maximumbeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229). Förvaltningen ska inte betala någon sådan ersättning när resenären har tillbringat natten på tåg, fartyg eller flygplan och inte heller då fri logi tillhandahållits av en myndighet, ett trafikföretag eller motsvarande.

Flerdygnsförrättning utomlands

6 § Vid en flerdrygnsförrättning utomlands ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för ökade levnadskostnader enligt de villkor och med de belopp som gäller för arbetstagare hos förvaltningen.

Förrättningstillägg

7 § Vid en endagsförrättning utomlands som varar mer än fyra timmar ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för ökade levnadskostnader enligt de villkor och med de belopp som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Ersättning för logikostnad i vissa fall

8 § Om en ledamot eller en ersättare som inte har kunnat få bostad i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd har högre logikostnader än det högsta belopp som kan betalas enligt 4 § första stycket, får Riksdagsförvaltningen, om det finns särskilda skäl, betala en högre ersättning.

Ersättning för logikostnad vid ledighet

9 § Om en ledighet har pågått i mer än 90 dagar i följd, ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för logikostnad bara om det finns särskilda skäl.

Ersättning för bostad på folkbokföringsorten i vissa fall

10 § Om det finns synnerliga skäl får Riksdagsförvaltningen, efter ansökan av en ledamot, betala ersättning för kostnad som är förenad med bostaden på

folkbokföringsorten men där nattraktamente inte betalas för denna eller någon annan egen bostad. Ersättningen får inte överstiga det högsta belopp som kan betalas enligt 4 § första stycket.

6 kap. Övernattningsbostad

Övernattningsbostad i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd

1 § Till ledamöter som har rätt till nattraktamente enligt 5 kap. 1 § ska Riksdagsförvaltningen utan kostnad för ledamoten tillhandahålla en övernattningsbostad. Med övernattningsbostad avses en övernattningsslägenhet, ett övernattningsrum i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd eller ett motsvarande boende.

Rätten att disponera en övernattningsbostad enligt första stycket är personlig och får inte överlåtas av ledamoten.

2 § Riksdagsförvaltningen ska besluta om vilka övernattningsbostäder ur Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd som enligt 1 § ska ställas till respektive partigrupps förfogande.

Bostäderna ska fördelas i proportion till antalet valda ledamöter som har rätt till övernattningsbostad enligt 1 § första stycket.

Gruppkansliet ska svara för fördelningen av bostäderna till ledamöterna i partigruppen.

Utflyttning från en övernattningsbostad i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd

3 § En ledamot som avgår från riksdagsuppdraget efter att ha kandiderat i ett riksdagsval ska lämna sin övernattningsbostad senast en vecka efter valdagen.

En ledamot som avgår från riksdagsuppdraget under en löpande valperiod ska lämna sin övernattningsbostad senast en vecka efter den dag ledamoten avgick.

En ledamot som inte kandiderar i kommande riksdagsval ska lämna sin övernattningsbostad senast den 31 juli valåret. Ledamoten får dock behålla bostaden även efter den 31 juli valåret så länge det är nödvändigt för att fullgöra riksdagsuppdraget.

Ersättarrum för övernattning

4 § Till ersättare som har rätt till nattraktamente enligt 5 kap. 1 § ska Riksdagsförvaltningen utan kostnad för ersättaren tillhandahålla ett ersättarrum.

Rätten att disponera ett ersättarrum är personlig och får inte överlåtas av ersättaren.

Utflyttningstider för ersättare

5 § En ersättare ska lämna övernattningsbostaden när den ordinarie ledamoten kommer tillbaka från sin ledighet.

Ersättning för en egen övernattningsbostad

6 § Riksdagsförvaltningen får bevilja en ledamot som på hemorten för sin privata användning har en annan bostad som är inrättad för permanent boende ersättning för egen övernattningsbostad inom 50 kilometer från Riksdagshuset. Ersättning får beviljas med ett högsta belopp per månad som förvaltningen ska bestämma.

7 kap. Arbetsrum, vidareutbildning och teknisk och elektronisk utrustning

Rätt till arbetsrum

1 § Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla en ledamot ett arbetsrum i riksdagens lokaler.

Rätten att disponera ett arbetsrum är personlig och får inte överlåtas av ledamoten.

Fördelning av arbetsrum

2 § Riksdagsförvaltningen ska besluta om vilka rum som ställs till respektive partigrups förfogande.

Gruppkansliet ska svara för fördelningen av rummen till ledamöterna i partigruppen.

Utflyttning från arbetsrum

3 § En ledamot som avgår från riksdagsuppdraget efter att ha kandiderat i ett riksdagsval ska lämna sitt arbetsrum senast en vecka efter valdagen.

En ledamot som avgår från riksdagsuppdraget under löpande valperiod ska lämna sitt arbetsrum senast en vecka efter den dag ledamoten avgick.

En ledamot som inte kandiderar i kommande riksdagsval ska lämna sitt arbetsrum senast den 31 juli valåret. Ledamoten får dock behålla rummet även efter den 31 juli valåret så länge det är nödvändigt för att fullgöra riksdagsuppdraget.

Rätt till ersättarrum

4 § Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla en ersättare ett ersättarrum för arbete.

Rätten att disponera ett ersättarrum är personlig och får inte överlåtas av ersättaren.

Utflyttningstider för ersättare

5 § En ersättare ska lämna arbetsrummet när den ordinarie ledamoten kommer tillbaka från sin ledighet.

Vidareutbildning

6 § Riksdagsförvaltningen får erbjuda ledamöterna en introduktion till uppdraget som ledamot av riksdagen. Introduktionen ska vara inriktad på arbetsformerna i riksdagen.

Riksdagsförvaltningen får erbjuda ledamöterna språkutbildning och ledarskapsutveckling.

Riksdagsförvaltningen får även erbjuda ledamöterna stöd för annan vidareutbildning inom ramen för uppdraget som ledamot av riksdagen.

7 § Det finns regler om stöd till språkutbildning för riksdagsledamöterna i lagen (2015:000) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Teknisk och elektronisk utrustning

8 § Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla ledamöter sådan teknisk och elektronisk utrustning som behövs för att utföra uppdraget som ledamot i riksdagen.

9 § En ledamot som är ledig från uppdraget får behålla den tekniska och elektroniska utrustningen. Om det finns särskilda skäl, får utrustningen dock krävas tillbaka under ledigheten.

10 § Riksdagsförvaltningen får besluta om ersättning för de kostnader som en ledamot har för att han eller hon inom riksdagsuppdraget använder någon annan teknisk och elektronisk utrustning än utrustning som tillhandahålls av Riksdagsförvaltningen.

8 kap. Barnverksamhet

Tillgång till barnverksamhet

1 § En ledamot ska ha tillgång till tillfällig barnverksamhet för de barn till ledamoten som är mellan ett och tolv år.

Även barn till en ledamots partner och barn som är familjehemsplacerade hos ledamoten får delta i barnverksamheten.

2 § Barnverksamheten är avgiftsfri.

9 kap. Ålderspension

Rätt till ålderspension

1 § En ledamot som tillgodoräknas pensionsrätt enligt bestämmelserna i detta kapitel har rätt till ålderspension.

Pensionsrätt

2 § Pensionsrätt ska tillgodoräknas en ledamot för varje månad som han eller hon har fått något sådant arvode som avses i 4 § första stycket eller sjukpension enligt denna lag. Pensionsrätt för tid före 2010 ska dock tillgodoräknas enligt vad som anges i 5–7 §§.

3 § Pensionsrätten för en månad ska utgöra 0,72 procent av den del av underlaget enligt 4 § som inte överstiger 0,625 inkomstbasbelopp och 2,40 procent av den del av underlaget som överstiger 0,625 men inte 2,5 inkomstbasbelopp.

Underlag för pensionsrätt

4 § Underlaget för pensionsrätten ska utgöras av

1. talmansarvode enligt 2 kap. 1 §,
2. ledamotsarvode enligt 3 kap. 1 §,
3. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2 §, och
4. arvode enligt 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Vid en beräkning av underlaget ska till arvoden enligt 1–4 läggas avdrag som gjorts enligt 3 kap. 5 och 6 §§.

Om en ledamot under en månad har fått sjukpension, och då inte har haft rätt till arvode enligt första stycket, ska underlaget för pensionsrätten i stället utgöras av det arvode som ligger till grund för sjukpensionen, omräknat med förändringen av inkomstindex mellan det år arvodet avser och det år pensionsrätten avser.

Pensionsrätt för tid före 2010

5 § Pensionsrätt för tid före 2010 ska utgöra

1. för tid som talman 2 520 kronor, multiplicerat med det antal dagar före 2010 som talmansuppdraget har fullgjorts, delat med 30,4
2. för tid som ledamot 773 kronor, multiplicerat med det antal dagar före 2010 som ledamotsuppdraget har fullgjorts, delat med 30,4, och
3. 2,40 procent av tilläggsarvode enligt 3 kap. 2 §, arvode enligt 1 § 1–4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myn-

digheter och organ som har utbetalats under åren 2001–2009 och arvode enligt 1 § 3 nämnda lag i dess lydelse före den 1 juli 2003 för uppdrag i Riksdagens revisorer under tiden 2001–juni 2003.

6 § Med tid som ledamot enligt 5 § 2 ska tid med sjukpension jämföras, men tid med sjukpension som grundas på talmansarvode ska jämföras med tid som talman.

Med tid som ledamot enligt 5 § 2 ska också jämföras tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

7 § Pensionsrätt enligt 5 och 6 §§ ska inte tillgodoräknas, om ledamoten har rätt till egenpension enligt lagen (1988:589) om ersättning m.m. till riksdagens ledamöter eller motsvarande äldre lagstiftning.

Pensionsrätt enligt 5 och 6 §§ ska inte heller tillgodoräknas för tid som tillgodoräknas ledamoten som pensionsgrundande enligt artikel 28 i Europaparlamentets beslut nr 684/2005/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga.

Ålderspensionens storlek

8 § Ålderspension ska för ett år utgöra summan av de pensionsrätter som tillgodoräknas multiplicerat med 1,19. Varje pensionsrätt ska räknas om med förändringen av inkomstindex mellan det år pensionsrätten avser och det år ålderspensionen börjar betalas ut. Pensionsrätt enligt 5–7 §§ ska vid omräkningen anses avse 2009. Om balansindex har fastställts för det år ålderspensionen börjar betalas ut, ska beräkningen i stället göras med hänsyn till detta index.

Om pensionsrätt tillgodoräknas för fler än 360 månader, ska ålderspensionen grundas endast på pensionsrätterna för de senaste 360 månaderna. Pensionsrätt som tillgodoräknas enligt 5–7 §§ ska anses avse det antal månader som motsvarar antalet tjänstgöringsdagar enligt 5 § 1 och 2 delat med 30,4.

9 § Om ålderspensionen börjar tas ut före den månad då ledamoten fyller 65 år ska pensionen minskas med 0,5 procent för varje månad som återstår till den månad då han eller hon fyller 65 år.

Om uppehåll görs i utbetalningen före den månad då ledamoten fyller 65 år, ska ålderspensionen, när den åter betalas ut, minskas med 0,5 procent för varje månad som den tidigare har tagits ut och som vid den fortsatta utbetalningen återstår till den månad då ledamoten fyller 65 år. Till den del ålderspensionen grundas på pensionsrätt för tid efter det tidigare uttaget ska minskningen inte avse det antal månader som ålderspensionen tidigare tagits ut.

10 § Ålderspensionen ska varje år räknas om med hänsyn till förändringen av inkomstindex för föregående år och det år som pensionsutbetalningen avser

dividerat med talet 1,016. För ett år då balansindex har fastställts ska beräkningen i stället göras med hänsyn till detta index.

Tilläggsbelopp

11 § En ledamot som vid sin avgång, dock senast vid utgången av riksmötet 2013/14, har fyllt 50 år och fullgjort minst sex hela år i riksdagen har rätt till ett tilläggsbelopp till ålderspensionen enligt vad som anges i denna paragraf och i 12 §.

Tilläggsbeloppet ska utgöra skillnaden mellan jämförelsebeloppet enligt 13–17 §§ eller 18 § och ålderspensionen för samma år. Om ålderspensionen har tagits ut före den månad då ledamoten fyller 65 år, ska det bortses från den minskning som detta leder till.

I antalet fullgjorda hela år i riksdagen enligt första stycket ska inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009. I antalet fullgjorda hela år i riksdagen ska också inräknas tid då en ledamot har varit statsråd, om statsrådstiden har påbörjats före 2003 och inte gett rätt till statsrådspension.

12 § Riksdagsförvaltningen ska inte betala tilläggsbelopp för tid före den månad då ledamoten fyller 65 år.

Tilläggsbelopp ska inte heller betalas till en ledamot som har rätt till egenpension enligt lagen (1988:589) om ersättning m.m. till riksdagens ledamöter eller motsvarande äldre lagstiftning.

Jämförelsebelopp

13 § Jämförelsebeloppet ska beräknas som antalet fullgjorda hela år, högst tolv, i riksdagen, senast vid utgången av riksmötet 2013/14, delat med talet tolv och multiplicerat med

1. 11,5 procent av den del av underlaget enligt 14 § som inte överstiger 7,5 förhöjda prisbasbelopp,
2. 65 procent av den del av underlaget som överstiger 7,5 men inte 20 förhöjda prisbasbelopp, och
3. 32,5 procent av den del av underlaget som överstiger 20 men inte 30 förhöjda prisbasbelopp.

14 § Underlaget för beräkningen av jämförelsebeloppet enligt 13 § ska utgöras av medeltalet av de arvoden enligt 15 § som en ledamot har haft under fem kalenderår närmast före avgångsåret. Arvodena för de fyra första kalenderåren ska därvid räknas om till nivån för det sista kalenderåret före avgångsåret med hjälp av prisbasbeloppet.

Kan en ledamot inte tillgodoräknas arvoden för fem kalenderår enligt första stycket, ska underlaget enligt 13 § utgöras av medeltalet av beloppen för de hela kalenderår som kan tillgodoräknas.

Kan endast ett helt kalenderår tillgodoräknas, ska underlaget utgöras av arvodet för det året.

Kan inte ett helt kalenderår tillgodoräknas, ska underlaget utgöras av det genomsnittliga arvudet för de hela kalendermånader som kan tillgodoräknas multiplicerat med tolv.

15 § Arvode som avses i 14 § är

1. talmansarvode enligt 2 kap. 1 §,
2. ledamotsarvode enligt 3 kap. 1 §,
3. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2 §, och
4. arvode enligt 1 § 1–4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ,
5. arvode enligt 2 kap. 2 § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet, och
6. arvode till statsråd, om statsrådstid inräknas enligt 16 §.

16 § I antalet fullgjorda hela år i riksdagen ska inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009. I antalet fullgjorda hela år i riksdagen ska också inräknas tid då en ledamot har varit statsråd, om statsrådstiden har påbörjats före 2003 och inte har gett rätt till statsrådspension.

17 § Jämförelsebeloppet ska anknytas till prisbasbeloppet för året före avgångsåret och räknas om vid förändring av prisbasbeloppet.

18 § Vid beräkning av tilläggsbelopp för den som har varit talman före 2010 ska jämförelsebeloppet, om det blir högre än beloppet enligt 13–17 §§, utgöras av det belopp som han eller hon skulle ha fått i talmanspension från och med den månad då han eller hon fyller 65 år enligt de bestämmelser om talmanspension som gällde vid utgången av 2009.

Utbetalningstid

19 § Ålderspension ska betalas tidigast från och med den månad då ledamoten fyller 61 år och längst till och med den månad då ledamoten avlider.

Ålderspension ska inte betalas samtidigt med talmansarvode eller ledamotsarvode. Ålderspension ska inte heller betalas samtidigt med arvode eller övergångsersättning enligt Europaparlamentets beslut nr 684/2005/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga.

Ålderspension understigande 0,025 inkomstbasbelopp för ett år ska inte betalas ut.

Ansökan

20 § Den som vill ha ålderspension ska ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.

Ålderspension ska tidigast betalas från och med den månad då ansökan kommer in till Statens tjänstepensionsverk.

10 kap. Sjukpension

Rätt till sjukpension

1 § En ledamot har rätt till sjukpension för tid då han eller hon får hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

För rätt till sjukpension enligt första stycket krävs det att arbetsförmågan på grund av sjukdom eller någon annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan har blivit helt eller i det närmaste helt nedsatt under uppdragstiden och att arbetsförmågan oavbrutet är nedsatt i sådan omfattning till dess att han eller hon får hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning.

2 § Riksdagsförvaltningen ska betala sjukpension längst till och med månaden före den månad då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförinnan, till och med den månad då dödsfallet inträffar.

Underlag för sjukpension

3 § Underlaget för sjukpensionen ska utgöras av de arvoden som avses i 9 kap. 4 § första stycket för den månad då arbetsförmågan blev helt eller i det närmaste helt nedsatt, multiplicerat med tolv, men underlaget efter de fem första åren ska endast utgöras av arvode som avses i 9 kap. 4 § första stycket 1 och 2.

Sjukpensionens storlek

4 § Sjukpension ska utgöra

1. 15 procent av den del av underlaget enligt 3 § som inte överstiger 7,5 prisbasbelopp,
2. 75 procent av den del av underlaget enligt 3 § som överstiger 7,5 men inte 20 prisbasbelopp, och
3. 37,5 procent av den del av underlaget enligt 3 § som överstiger 20 men inte 30 prisbasbelopp.

5 § Sjukpension ska på ett underlag enligt 3 § upp till 7,5 prisbasbelopp minskas med sådan ersättning enligt socialförsäkringsbalken på grund av arbetskada som avser samma inkomstbortfall som sjukpensionen.

6 § Sjukpensionen ska anknytas till prisbasbeloppet för det år då arbetsförmågan blev helt eller i det närmaste helt nedsatt och räknas om vid förändring av prisbasbeloppet.

Ansökan

7 § Den som vill ha sjukpension ska ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.

Sjukpension ska inte betalas för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Anmälningsskyldighet

8 § Den som får sjukpension är skyldig att senast inom en månad från Försäkringskassans beslut anmäla till Statens tjänstepensionsverk att sjukersättningen eller aktivitetsersättningen upphör eller att hel sådan förmån minskas till partiell förmån.

Återkrav

9 § Har sjukpension felaktigt betalats ut på grund av att anmälningsskyldigheten inte fullgjorts, ska pensionstagaren betala tillbaka det felaktigt utbetalda beloppet.

På det återkrävda beloppet ska ränta tas ut efter den räntesats som anges i räntelagen (1975:635) från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats.

Återkravet och kravet på ränta får efterges helt eller delvis, om det finns särskilda skäl.

11 kap. Efterlevandepension

Rätt till efterlevandepension

1 § Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension efter den som vid sin död

1. var ledamot av riksdagen,
2. fick sjukpension enligt denna lag, eller
3. fick ålderspension enligt denna lag som för ett år överstiger 1,5 inkomstbasbelopp.

Med den som avses i första stycket 3 ska jämföras den som har fyllt 65 år och hade haft rätt till ålderspension som överstiger 1,5 inkomstbasbelopp för ett år om pensionen hade börjat tas ut.

2 § Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension till en efterlevande maka eller make som stadigvarande sammanbodde med ledamoten, när ledamoten avled.

Med efterlevande maka eller make jämföras en ogift person som stadigvarande sammanbodde med en ogift ledamot, när ledamoten avled. Detta gäller dock bara om personen tidigare har varit gift med eller har eller har haft barn med den ledamot som avlidit eller, när dödsfallet inträffade, väntade barn med ledamoten.

Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension också till efterlevande barn.

Utbetalningstid

3 § Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension till maka eller make under sex år från och med månaden efter dödsfallet och därefter enligt vad som föreskrivs i 4 § första stycket.

4 § Utöver efterlevandepension enligt 3 § ska sådan pension betalas till maka eller make från och med det sjunde året efter den månad då dödsfallet ägde rum, om den ledamot som har avlidit var född 1959 eller tidigare, och före 2010 hade fullgjort minst sex hela år i riksdagen. Detta gäller dock bara om äktenskapet har ingåtts eller samboförhållandet har inletts senast den 31 december 2009 och senast den dag då ledamoten fyllde 60 år. Efterlevandepension enligt denna paragraf ska längst betalas till dess den efterlevande maken eller maken ingår äktenskap.

I antalet fullgjorda hela år i riksdagen ska inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

5 § Efterlevandepension till barn ska längst betalas till och med den månad då barnet fyller 20 år.

6 § Efterlevandepension ska längst betalas till och med den månad då den som har rätt till pensionen avlider.

Efterlevandepension efter den som vid sin död var ledamot av riksdagen

7 § Efterlevandepension efter den som avses i 1 § första stycket 1 ska betalas till maka eller make för ett år under tid som avses i 3 § med

1. ett belopp som motsvarar 1,2 prisbasbelopp och
2. 45 procent av underlaget enligt 10 § till den del det överstiger 7,5 men inte 20 inkomstbasbelopp under det första året och 30 procent av denna del av underlaget under de följande fem åren och
3. 22,5 procent av underlaget enligt 10 § till den del det överstiger 20 men inte 30 inkomstbasbelopp under det första året och 15 procent av denna del av underlaget under de följande fem åren.

8 § Efterlevandepension efter den som avses i 1 § första stycket 1 ska betalas till barn för ett år under tid som avses i 5 § med

1. 10 procent av underlaget enligt 10 § till den del det inte överstiger 7,5 inkomstbasbelopp,
2. 25 procent av underlaget enligt 10 § till den del det överstiger 7,5 men inte 20 inkomstbasbelopp, och

3. 12,5 procent av underlaget enligt 10 § till den del det överstiger 20 men inte 30 inkomstbasbelopp.

9 § Om det inte finns någon efterlevande make ska belopp enligt 7 § tillfalla de barn som har rätt till efterlevandepension enligt 8 §. Ett belopp som är gemensamt för flera barn ska delas lika mellan dem.

10 § Underlaget för efterlevandepensionen ska utgöras av arvode som avses i 9 kap. 4 § första stycket och som betalades ut vid dödsfallet.

Efterlevandepension efter den som vid sin död fick sjukpension eller ålderspension enligt bestämmelser i denna lag

11 § Efterlevandepension efter den som avses i 1 § första stycket 2 och 3 till maka eller make ska betalas under tid som avses i 3 § med 35 procent av den sjukpension eller ålderspension som betalades ut vid dödsfallet.

12 § Efterlevandepension efter den som avses i 1 § första stycket 2 och 3 till barn ska betalas under tid som avses i 5 § med 20 procent av den sjukpension eller ålderspension som betalades ut vid dödsfallet.

13 § Om det inte finns någon efterlevande make, ska belopp enligt 11 § tillfalla de barn som har rätt till efterlevandepension enligt 12 §. Ett belopp som är gemensamt för flera barn ska delas lika mellan dem.

Efterlevandepension till maka eller make i vissa fall

14 § Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension till maka eller make under tid som anges i 4 § första stycket med ett belopp som följer av 7–10 §§ eller 11–13 §§, men beloppet ska enligt 7–10 §§ multipliceras med antalet hela år i riksdagen, högst tolv, som den avlidne hade fullgjort före 2010, dividerat med talet tolv.

I antalet hela år i riksdagen ska räknas in tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

I antalet hela år ska inte räknas in tid som har tillgodoräknats den som har avlidit som pensionsgrundande enligt artikel 28 Europaparlamentets beslut nr 684/2005/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga.

Efterlevandepensionens anknytning till prisbasbelopp

15 § Efterlevandepensionen ska anknytas till prisbasbeloppet för det år då dödsfallet inträffade och räknas om vid förändring av prisbasbeloppet.

Ansökan

16 § Den som vill ha efterlevandepension ska ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.

Efterlevandepension ska inte betalas för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

12 kap. Inkomstgaranti och efterlevandeskydd

Tillämpningsområde

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om stöd för övergång till förvärvsarbete, inkomstgaranti och efterlevandeskydd.

Bestämmelserna gäller för de ledamöter som har valts in i riksdagen eller trätt in som ersättare före valet till riksdagen 2014.

Bestämmelserna gäller också för en ledamot som har valts in i riksdagen genom valet år 2014 eller inträder senare, om han eller hon tidigare har varit ledamot av riksdagen och har ett beslut om inkomstgaranti samt garantitiden vid återinträdet inte har löpt ut.

Bestämmelsen i 19 § andra stycket gäller inte för en tidigare ledamot som den 1 maj 2014 har ett beslut om inkomstgaranti och garantitiden då inte har löpt ut.

Syfte

2 § Syftet med inkomstgarantin är att skapa en ekonomisk trygghet för en avgående ledamot i den omställningssituation som uppstår när han eller hon lämnar riksdagen. Garantin är inte avsedd som en varaktig försörjning.

Stödåtgärder för omställning

3 § När en ledamot som inte har fyllt 65 år lämnar riksdagen ska han eller hon erbjudas ett stöd för att kunna övergå till förvärvsarbete.

4 § Den som har nyttjat ett erbjudande enligt 3 § ska på begäran av Riksdagsförvaltningen redovisa vilka åtgärder han eller hon har vidtagit för att övergå till förvärvsarbete.

Rätt till inkomstgaranti

5 § Den som har varit ledamot och som före 65 års ålder lämnar riksdagen efter minst tre hela års sammanhängande tid i riksdagen har rätt till inkomstgaranti från och med den tidpunkt arvodet upphör.

I den sammanhängande tiden i riksdagen inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

Rätt till inkomstgaranti gäller inte för tid då ledamoten får ålderspension eller sjukpension enligt bestämmelserna i denna lag.

6 § Ledighet som har beviljats av riksdagen eller av talmannen, eller sjukfrånvaro begränsar inte rätten till inkomstgaranti.

Underlag för inkomstgarantin

7 § Underlaget för beräkning av inkomstgaranti de första fem garantiåren utgörs av följande arvoden som betalas vid avgångstillfället:

1. ledamotsarvode enligt 3 kap. 1 §,
2. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2 §, och
3. arvoden för månad till riksdagsledamot enligt 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Från och med det sjätte garantiåret beräknas inkomstgaranti enbart på det ledamotsarvode som betalas vid avgångstillfället.

Inkomstgarantins storlek

8 § Inkomstgarantin ska betalas per månad under det första garantiåret med 80 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 40 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp. För tid därefter betalas inkomstgaranti med följande andelar av garantiunderlaget i förhållande till ledamotens sammanlagda tid i riksdagen:

1. 66,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 33 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst tolv år,
2. 60,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 30,25 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst elva år,
3. 55,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 27,5 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst tio år,
4. 49,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 24,75 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst nio år,
5. 44,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 22 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst åtta år,
6. 38,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 19,25 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst sju år, och
7. 33,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 16,5 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst sex år.

I den sammanlagda tiden i riksdagen inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

9 § För den som har varit ledamot i sammanlagt minst sex hela år anknyts den fastställda inkomstgarantin till det prisbasbelopp som gäller för avgångsåret och omräknas vid förändring av detta belopp.

10 § Inkomstgarantin ska minskas med vad ledamoten får i form av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken under den tid inkomstgarantin betalas.

11 § Inkomstgarantin ska minskas med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i form av arvode enligt artikel 10 i Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga.

Om en ledamot som har inkomstgaranti samtidigt tar emot övergångsersättning enligt artikel 13 i Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom ska inkomstgarantin minskas med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i övergångsersättning.

12 § Inkomstgarantin ska minskas också med följande inkomster:

1. inkomst av sådant slag som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken,
2. sådan inkomst av anställning eller uppdrag utomlands som inte beskattas i Sverige,
3. delpension enligt kollektivavtal,
4. pension och livränta i andra fall än som avses i 10 §,
5. andra kontanta förmåner på grund av anställning eller uppdrag än dem som avses i 1–4.

Minskningen ska utgöra den procentandel som anges för varje särskilt fall i 8 § av den sammanlagda inkomst enligt denna paragraf som per år överstiger ett prisbasbelopp.

13 § Om det inte föreligger en rätt till inkomstgaranti under ett helt kalenderår, ska endast inkomster som hänför sig till den tid då rätt till inkomstgaranti föreligger medräknas vid minskningen.

Minskningen ska fördelas på det antal kalenderdagar som garantin betalas.

Om den som har inkomstgaranti samtidigt även tar emot avgångsförmåner på grund av uppdrag som statsråd, statlig chefsanställning eller kommunalt förtroendeuppdrag, och avgångsförmånerna ska minskas med hänsyn till andra inkomster, får minskningen enligt första stycket justeras om det behövs med hänsyn till de sammanlagda effekterna av de olika regelsystemen. Statens tjänstepensionsverk beslutar efter samråd med berörda pensionsgivare om en sådan justering.

Utbetalningstid för inkomstgarantin

14 § Inkomstgarantin ska betalas ut från och med den dag arvodet upphör och gäller, med de begränsningar som framgår av 15 § första stycket, 15 § andra stycket 1 och 2 och 19 §, till och med månaden innan den då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförinnan, till och med den månad då dödsfallet inträffar.

Om ledamoten åter tar plats i riksdagen upphör garantin för den tid uppdraget varar.

15 § För den som har varit ledamot i riksdagen kortare sammanlagd tid än sex hela år gäller inkomstgarantin ett år.

För den ledamot som lämnar riksdagen efter en sammanlagd tid av minst sex hela år i riksdagen gäller inkomstgarantin

1. i längst två år om ledamoten inte har uppnått 40 års ålder,
2. i längst fem år om ledamoten har uppnått 40 men inte 50 års ålder, och
3. längst till ingången av den månad då ledamoten fyller 65 år om han eller hon har uppnått 50 års ålder.

I den sammanlagda tiden i riksdagen inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

16 § Om det finns särskilda skäl får den tid under vilken garantin gäller enligt 15 § första stycket och 15 § andra stycket 1 och 2 förlängas med högst ett år. I ett sådant beslut kan garantin bestämmas till ett lägre belopp.

Beskattning av inkomstgaranti

17 § För de första fem åren ska inkomstgarantin jämföras med inkomst av anställning, och för tid därefter ska inkomstgarantin jämföras med inkomstgrundad ålderspension enligt socialförsäkringsbalken.

Av 67 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) följer att inkomstgaranti inte utgör arbetsinkomst.

Inkomstgaranti vid partiell sjuk- eller aktivitetsersättning

18 § Inkomstgaranti får beviljas en ledamot som har lämnat sitt uppdrag och får partiell sjukersättning eller partiell aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

Jämknings av inkomstgarantin

19 § Om det är skäligt får en inkomstgaranti dras in helt eller delvis (jämknings) om garantitagaren

1. förvärvsarbetar i väsentlig omfattning åt någon annan och inte tar ut skälig ersättning för detta arbete,
2. redovisar inkomst av aktiv näringsverksamhet och denna har reducerats på grund av avdrag för

- avsättning till periodiseringsfond,
- avsättning till upphovsmannakonto,
- avsättning till expansionsfond,
- eget pensionssparande,
- underskott av annan verksamhetsgren,

3. redovisar inkomst av passiv näringsverksamhet där det ingår arbetsinkomster, eller

4. har dömts för brott som har medfört att garantitagaren skilts från uppdraget som riksdagsledamot eller har dömts för brott av sådan allvarlig art att det framstår som sannolikt att garantitagaren skulle ha skilts från uppdraget som riksdagsledamot om han eller hon hade varit kvar i riksdagen.

Utöver vad som följer av första stycket får inkomstgaranti som gäller i mer än ett år jämkas om garantitagaren inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att övergå till förvärvsarbete. Vid bedömningen av jämningsfrågan ska särskilt beaktas om och hur den som tar emot förmånen har tagit del av det omställningsstöd som avses i 3 §.

Rätt till efterlevandeskydd

20 § Ett efterlevandeskydd betalas till ett arvsberättigat barn som inte har fyllt 20 år efter den som vid sin död var berättigad till inkomstgaranti enligt 15 § andra stycket. Med arvsberättigat barn ska jämnställas barn som har mottagits i adoptionssyfte.

21 § Om det finns särskilda skäl får efterlevandeskydd beviljas en efterlevande maka eller make eller den som enligt 11 kap. 2 § jämnställs med efterlevande maka eller make. Ett sådant beslut kan omprövas.

Efterlevandeskyddets storlek

22 § Efterlevandeskyddet ska betalas per år med ett belopp som för varje berättigad motsvarar ett prisbasbelopp.

Utbetalningstid för efterlevandeskydd

23 § Efterlevandeskydd till barn ska betalas till utgången av den månad då barnet fyller 20 år. Efterlevandeskydd till make eller därmed jämställd ska betalas under högst fem år. Efterlevandeskyddet ska upphöra vid utgången av den månad då den berättigade avlider.

Handläggning av ärenden

24 § Riksdagens arvodesnämnd ska besluta om rätt till inkomstgaranti när en ledamot har lämnat riksdagen. Nämnden ska besluta också om jämkning enligt 19 § och om prövning enligt 34 §.

Riksdagens arvodesnämnd ska efter ansökan besluta om rätt till inkomstgaranti enligt 16 eller 18 § och om efterlevandeskydd.

Förmåner enligt andra stycket kan inte beviljas för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Ett beslut om jämkning ska gälla omedelbart även om det inte har vunnit laga kraft, om inte annat förordnas.

Ansökan om utbetalning

25 § Den som vill att inkomstgaranti eller efterlevandeskydd ska betalas ut ska skriftligen ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.

Inkomstgaranti kan inte betalas ut för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Lämnande av uppgift

26 § Den som har ansökt om utbetalning ska skriftligen lämna sådana uppgifter som Statens tjänstepensionsverk behöver för att bedöma sökandens rätt till utbetalning. Uppgifterna ska lämnas på heder och samvete.

Om den som har ansökt om utbetalning inte lämnar de uppgifter som begärts får Statens tjänstepensionsverk hålla inne vidare utbetalningar.

Om den som har beviljats utbetalning av inkomstgaranti får väsentligt ändrade inkomstförhållanden och dessa kan antas påverka rätten till utbetalning ska han eller hon utan särskild begäran lämna uppgift om detta till Statens tjänstepensionsverk.

27 § Arbetsgivare och andra som har betalat ut ersättning eller förmån ska på begäran av Statens tjänstepensionsverk lämna de uppgifter för en namngiven person om sådana förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av bestämmelser i denna lag.

Den som inte fullgör sin skyldighet enligt första stycket får föreläggas att fullgöra skyldigheten. Föreläggandet får förenas med vite.

28 § Skatteverket ska till Statens tjänstepensionsverk lämna uppgifter om inkomst som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken, om uppgifterna har betydelse i ett ärende om inkomstgaranti enligt bestämmelser i denna lag.

29 § Den som ansöker om eller tar emot inkomstgaranti ska på begäran lämna sådana uppgifter till Riksdagens arvodesnämnd som nämnden behöver för sin prövning av ett ärende enligt bestämmelser i denna lag.

30 § Skatteverket ska på begäran lämna Riksdagens arvodesnämnd sådana uppgifter om en namngiven person som har betydelse i ett ärende om jämkning av inkomstgaranti enligt 19 § 1–3. Detsamma gäller uppgifter som har betydelse för frågan om inkomstgaranti enligt 34 §.

31 § När en ledamot har lämnat riksdagen ska Riksdagsförvaltningen till Riksdagens arvodesnämnd lämna de uppgifter som nämnden behöver för att kunna fastställa ledamotens rätt till förmån enligt bestämmelser i denna lag.

Riksdagsförvaltningen ska på begäran till Riksdagens arvodesnämnd överlämna de uppgifter som en tidigare ledamot har lämnat till förvaltningen enligt 4 §.

Återkrav

32 § Om inkomstgarantin har betalats ut med ett för högt belopp ska garantitagaren betala tillbaka mellanskillnaden. Detsamma gäller om garantin har jämkats. Ett belopp som ska betalas tillbaka ska, när det är lämpligt, minska kommande utbetalningar av inkomstgarantin.

Avräkning enligt första stycket får inte ske förrän beslutet har vunnit laga kraft.

Om det finns särskilda skäl får återkravet efterges helt eller delvis.

33 § Om inkomstgarantin har betalats ut med ett för högt belopp och mellanskillnaden inte har betalats tillbaka inom en månad efter det att ett krav på återbetalning har framställts, ska garantitagaren betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) för tid därefter till dess betalning sker. Detsamma ska gälla om garantin har jämkats. Om det finns särskilda skäl får kravet på ränta efterges helt eller delvis.

Bestämmelserna i första stycket ska också gälla om garantitagaren försummat att lämna uppgifter som behövs för bestämmande av det belopp som ska betalas tillbaka. I ett sådant fall ska ränta tas ut från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats in.

Ansökan om inkomstgaranti efter jämningsbeslut

34 § Om inkomstgaranti har jämkats enligt 19 §, får garantitagaren när nya förhållanden har inträtt på nytt ansöka om inkomstgaranti.

Om ett beslut som fattats med tillämpning av 19 § har grundat sig på att garantitagaren gjort avsättning till periodiseringsfond, upphovsmannakonto eller expansionsfond och beloppet därefter helt eller delvis har återförts till beskattning, ska frågan om inkomstgaranti för det år då återförandet skedde prövas på yrkande av garantitagaren.

13 kap. Omställningsstöd och efterlevandeskydd

Tillämpningsområde och syfte

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om omställningsstöd och efterlevandeskydd.

Omställningsstödet består av

1. stödåtgärder som erbjuds vid avgången från riksdagen och

2. ekonomiska förmåner under en omställningstid (ekonomiskt omställningsstöd).

Syftet med omställningsstödet är att underlätta för den som har varit riksdagsledamot att övergå till förvärvsarbete.

Bestämmelserna i detta kapitel gäller för de ledamöter som inte omfattas av bestämmelserna i 12 kap.

Stödåtgärder för omställning

2 § När en ledamot som inte har fyllt 65 år lämnar riksdagen ska han eller hon erbjudas ett stöd för att kunna övergå till förvärvsarbete.

3 § Den som har nyttjat ett erbjudande enligt 2 § ska på begäran av Riksdagsförvaltningen redovisa vilka åtgärder han eller hon har vidtagit för att övergå till förvärvsarbete.

Ekonomiskt omställningsstöd

4 § Den som har varit ledamot av riksdagen har rätt till ekonomiskt omställningsstöd

1. i tre månader, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanhängande tid om minst ett år,
2. i sex månader, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst två år,
3. i ett år, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst fyra år eller
4. i två år, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst åtta år.

Ekonomiskt omställningsstöd ska utgöras av 85 procent av det arvode som avses i 3 kap. 1 §. Stödet ska betalas från och med den dag som arvodet upphör.

Ekonomiskt omställningsstöd enligt första stycket ska jämföras med inkomst av anställning enligt 59 kap. 8 § socialförsäkringsbalken.

5 § När ett stöd enligt 4 § har upphört får ytterligare ekonomiskt omställningsstöd beviljas för högst ett år i taget om

1. ledamoten under avgångsåret hade fyllt minst 55 år,
2. ledamoten vid avgången hade tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst åtta år och
3. särskilda skäl finns.

Vid bedömningen av om särskilda skäl finns ska avseende fästas vid

1. om och hur ledamoten har nyttjat de stödåtgärder som avses i 2 § eller vilka åtgärder han eller hon annars har vidtagit för att söka övergå till förvärvsarbete samt
2. ledamotens personliga och ekonomiska förhållanden.

Stöd enligt första stycket får även beviljas då endast särskilda skäl finns. I sådana fall får stödet beviljas i högst ett år.

Stöd som avses i första och tredje styckena får uppgå till högst 45 procent av det arvode som avses i 3 kap. 1 §. Stödet ska jämföras med inkomstgrundad ålderspension enligt socialförsäkringsbalken.

6 § Vid beräkning av tider enligt 4 och 5 §§ ska hänsyn inte tas till tid då ledamoten har fått ålderspension eller sjukpension enligt bestämmelser i denna lag.

Ledighet som har beviljats av riksdagen eller av talmannen ska inte begränsa rätten till förmåner. Detsamma gäller vid sjukfrånvaro.

7 § Rätten till ekonomiskt omställningsstöd ska gälla längst till och med månaden innan den då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförinnan, till och med den månad då dödsfallet inträffar.

Utbetalning av stödet ska göras månadsvis.

8 § Utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd ska upphöra om ledamoten åter tar plats i riksdagen.

När en ledamot åter lämnar riksdagen gäller 4 och 5 §§ i tillämpliga delar.

9 § Ekonomiskt omställningsstöd enligt 5 § ska knytas till det prisbasbelopp som gällde för avgångsåret och omräknas vid förändring av detta belopp.

10 § Av 67 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) följer att ekonomiskt omställningsstöd enligt 4 och 5 §§ inte utgör arbetsinkomst.

Avräkning av andra inkomster

11 § Ekonomiskt omställningsstöd ska minskas med vad ledamoten får i form av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken under den tid stödet betalas.

Ekonomiskt omställningsstöd ska minskas även med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i form av arvode enligt artikel 10 i Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga.

Om en ledamot som har ekonomiskt omställningsstöd samtidigt tar emot övergångsersättning enligt artikel 13 i Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom minskas stödet med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i övergångsersättning.

12 § Ekonomiskt omställningsstöd ska minskas också med följande inkomster:

1. inkomst av sådant slag som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken,
2. sådan inkomst av anställning eller uppdrag utomlands som inte beskattas i Sverige,
3. delpension enligt kollektivavtal,
4. pension och livränta i andra fall än som avses i 11 §, och
5. andra kontanta förmåner på grund av anställning eller uppdrag än dem som avses i 1–4.

Minskningen ska ske med den sammanlagda inkomst enligt denna paragraf som per år överstiger ett prisbasbelopp.

13 § Föreligger inte rätt till ekonomiskt omställningsstöd under ett helt kalenderår, ska endast inkomster som hänför sig till den tid då rätt till stödet föreligger medräknas vid minskningen.

Minskningen ska fördelas på det antal kalenderdagar som det ekonomiska omställningsstödet betalas.

Om den som har ekonomiskt omställningsstöd samtidigt även tar emot avgångsförmåner på grund av uppdrag som statsråd, statlig chefsanställning eller kommunalt förtroendeuppdrag, och avgångsförmåner ska minskas med hänsyn till andra inkomster, får minskningen enligt första stycket justeras om det behövs med hänsyn till de sammanlagda effekterna av de olika regelsystemen. Statens tjänstepensionsverk ska efter samråd med berörda utbetalare besluta om en sådan justering.

Jämkning av ekonomiskt omställningsstöd

14 § Om det är skäligt får ett ekonomiskt omställningsstöd dras in helt eller delvis (jämkning) om stödmottagaren

1. förvärvsarbetar i väsentlig omfattning åt någon annan och inte tar ut skälig ersättning för detta arbete,

2. redovisar inkomst av aktiv näringsverksamhet och denna har reducerats på grund av avdrag för

- avsättning till periodiseringsfond,
- avsättning till upphovsmannakonto,
- avsättning till expansionsfond,
- eget pensionssparande,
- underskott av annan verksamhetsgren,

3. redovisar inkomst av passiv näringsverksamhet där det ingår arbetsinkomster, eller

4. har dömts för brott som har medfört att stödmottagaren har skilts från uppdraget som riksdagsledamot eller har dömts för brott av sådan allvarlig art att det framstår som sannolikt att stödmottagaren skulle ha skilts från uppdraget som riksdagsledamot om han eller hon hade varit kvar i riksdagen.

Utöver vad som följer av första stycket får ekonomiskt omställningsstöd enligt 4 § och som gäller i mer än ett år jämkas om stödmottagaren inte har

vidtagit tillräckliga åtgärder för att övergå till förvärvsarbete. Vid bedömningen av jämkningsfrågan ska särskilt beaktas om och hur den som tar emot stödet har tagit del av det omställningsstöd som avses i 2 §.

Rätt till efterlevandeskydd

15 § Ett efterlevandeskydd ska betalas till ett arvsberättigat barn som inte har fyllt 20 år efter den som vid sin död var berättigad till ekonomiskt omställningsstöd enligt 4 § första stycket 4. Med arvsberättigat barn ska jämnställas barn som har mottagits i adoptionssyfte.

16 § Om det finns särskilda skäl får efterlevandeskydd beviljas en efterlevande maka eller make eller den som enligt 11 kap. 2 § jämnställs med efterlevande maka eller make. Ett sådant beslut kan omprövas.

Efterlevandeskyddets storlek

17 § Efterlevandeskyddet ska betalas per år med ett belopp som för varje berättigad motsvarar ett prisbasbelopp.

Utbetalningstid för efterlevandeskydd

18 § Efterlevandeskydd ska betalas under högst två år.

Efterlevandeskyddet ska upphöra vid utgången av den månad då den berättigade avlider.

Handläggning av ärenden

19 § Riksdagens arvodesnämnd ska besluta om rätt till ekonomiskt omställningsstöd enligt 4 § när en ledamot har lämnat riksdagen. Nämnden ska besluta också om jämkning enligt 14 § samt om prövning enligt 29 §.

Riksdagens arvodesnämnd ska efter ansökan besluta om rätt till ekonomiskt omställningsstöd enligt 5 § och om efterlevandeskydd.

Stöd enligt andra stycket kan inte beviljas för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Ett beslut om jämkning ska gälla omedelbart även om det inte har vunnit laga kraft, om inte annat förordnas.

Ansökan om utbetalning

20 § Den som vill att ekonomiskt omställningsstöd eller efterlevandeskydd ska betalas ut ska skriftligen ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk. Utbetalning får inte ske för längre tid tillbaka än sex månader före ansökan om utbetalning.

Lämnande av uppgifter

21 § Den som har ansökt om utbetalning ska skriftligen lämna sådana uppgifter som Statens tjänstepensionsverk behöver för att bedöma sökandens rätt till utbetalning. Uppgifterna ska lämnas på heder och samvete.

Om den som har ansökt om utbetalning inte lämnar de uppgifter som har begärts, får Statens tjänstepensionsverk hålla inne vidare utbetalningar.

Om den som har beviljats utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd får väsentligt ändrade inkomstförhållanden och dessa kan antas påverka rätten till utbetalning, ska han eller hon utan särskild begäran lämna uppgift om detta till Statens tjänstepensionsverk.

22 § Arbetsgivare och andra som har betalat ut ersättning eller stöd ska på begäran av Statens tjänstepensionsverk lämna de uppgifter för en namngiven person om sådana förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av bestämmelser i denna lag.

Den som inte fullgör sin skyldighet enligt första stycket får föreläggas att fullgöra skyldigheten. Föreläggandet får förenas med vite.

23 § Skatteverket ska till Statens tjänstepensionsverk lämna uppgifter om inkomst som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken, om uppgifterna har betydelse i ett ärende om ekonomiskt omställningsstöd enligt bestämmelser i denna lag.

24 § Den som ansöker om eller tar emot ekonomiskt omställningsstöd ska på begäran lämna Riksdagens arvodesnämnd sådana uppgifter som nämnden behöver för sin prövning av ett ärende enligt bestämmelser i denna lag.

25 § Skatteverket ska på begäran lämna Riksdagens arvodesnämnd sådana uppgifter om en namngiven person som har betydelse i ett ärende om jämkning av ekonomiskt omställningsstöd enligt 14 § första stycket 1–3. Detsamma gäller uppgifter som har betydelse för frågan om ekonomiskt omställningsstöd enligt 29 §.

26 § När en ledamot har lämnat riksdagen ska Riksdagsförvaltningen till Riksdagens arvodesnämnd lämna de uppgifter som nämnden behöver för att kunna fastställa ledamotens rätt till stöd enligt bestämmelser i denna lag.

Riksdagsförvaltningen ska på begäran till Riksdagens arvodesnämnd överlämna de uppgifter som en tidigare ledamot har lämnat till förvaltningen enligt 3 §.

Återkrav

27 § Om ekonomiskt omställningsstöd har betalats ut med ett för högt belopp ska stödmottagaren betala tillbaka mellanskillnaden. Detsamma gäller om

stödet har jämkats. Ett belopp som ska betalas tillbaka ska, när det är lämpligt, minska kommande utbetalningar av det ekonomiska omställningsstödet.

Avräkning enligt första stycket får inte ske förrän beslutet har vunnit laga kraft.

Om det finns särskilda skäl får återkravet efterges helt eller delvis.

28 § Om ekonomiskt omställningsstöd har betalats ut med ett för högt belopp och mellanskillnaden inte har betalats tillbaka inom en månad efter det att krav på återbetalning har framställts, ska stödmottagaren betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) för tid därefter till dess betalning sker. Detsamma gäller om stödet har jämkats. Om det finns särskilda skäl får kravet på ränta efterges helt eller delvis.

Bestämmelserna i första stycket ska också gälla om stödmottagaren har försummat att lämna de uppgifter som behövs för bestämmande av det belopp som ska betalas tillbaka. I ett sådant fall ska ränta tas ut från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats in.

Ansökan om ekonomiskt omställningsstöd efter jämningsbeslut

29 § Om ett ekonomiskt omställningsstöd har jämkats enligt 14 §, får stödmottagaren när nya förhållanden har inträtt på nytt ansöka om ekonomiskt omställningsstöd.

Om ett beslut som har fattats med tillämpning av 14 § har grundats på att stödmottagaren har gjort avsättning till periodiseringsfond, upphovsmannakonto eller expansionsfond och beloppet därefter helt eller delvis har återförts till beskattning, ska frågan om stöd för det år då återförandet skedde prövas på yrkande av stödmottagaren.

14 kap. Försäkrings- och företagshälsovårdsförmåner

Rätt till försäkringsförmåner

1 § Riksdagsförvaltningen ska se till att en ledamot är grupplivförsäkrad, tjänstereseförsäkrad och arbetsskadeförsäkrad. Förvaltningen ska stå för försäkringskostnaden.

Tillgång till företagshälsovård

2 § En ledamot ska ha tillgång till företagshälsovård i den omfattning som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

Ersättning i rehabiliteringssyfte

3 § Om det finns särskilda skäl, kan en ledamot efter prövning av Riksdagsförvaltningen få ersättning för kostnader för insatser i rehabiliteringssyfte.

15 kap. Överklagande

Beslut av Riksdagsförvaltningen

1 § Riksdagsförvaltningens beslut i ärenden om stödåtgärder för omställning får inte överklagas.

Övriga beslut av Riksdagsförvaltningen enligt bestämmelser i denna lag får överklagas hos Riksdagens överklagandenämnd.

Beslut av Riksdagens arvodesnämnd

2 § Ett beslut av Riksdagens arvodesnämnd enligt 12 kap. eller 13 kap. får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammar-rätten krävs prövningstillstånd.

Nämndens beslut enligt 3 kap. 1 § får inte överklagas.

Beslut av Statens tjänstepensionsverk

3 § Ett beslut av Statens tjänstepensionsverk enligt bestämmelser i denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kam-mar-rätten krävs prövningstillstånd.

Allmänna bestämmelser om överklagande

4 § Ett beslut ska överklagas skriftligt. I överklagandet ska klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som han eller hon vill ha.

Överklagandet ska lämnas in till den myndighet som har meddelat beslutet. Det ska ha kommit in dit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015 då lagen (1994:1065) om ekono-miska villkor för riksdagens ledamöter ska upphöra att gälla.

2. Övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och till ändringar i den lagen ska fortfarande gälla.

2.2 Förslag till lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens syfte och innehåll

1 § Denna lag syftar till att riksdagsledamöterna och partigrupperna ska få det stöd de behöver för att det parlamentariska arbetet ska fungera väl. I lagen finns bestämmelser om

- basstöd till partigrupper (2 kap.),
- stöd till partigrupper för politiska sekreterare till riksdagsledamöter och andra arbetstagare hos partigruppernas kanslier (3 kap.),
- stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor (4 kap.),
- stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning (5 kap.),
- stöd till en enskild ledamot som har blivit invald utan att tillhöra en partigrupp (6 kap.),
- redovisning av stöden (7 kap.) och
- återbetalning av vissa stöd (8 kap.).

Stöd

2 § Riksdagsförvaltningen ska enligt bestämmelserna i denna lag till partigrupperna i riksdagen lämna basstöd, stöd för politiska sekreterare till riksdagsledamöter och andra arbetstagare hos partigruppernas kanslier, stöd till kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor, samt stöd till kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning.

3 § Riksdagsförvaltningen ska enligt bestämmelserna i 6 kap. lämna stöd till en enskild riksdagsledamot som har blivit invald utan att tillhöra en partigrupp.

Partigrupp

4 § Som partigrupp ska räknas varje grupp av riksdagsledamöter för ett parti som har fått minst 4 procent av rösterna i hela riket vid ett riksdagsval.

Utbetalning av stöd

5 § Ekonomiskt stöd enligt denna lag ska betalas ut förskottsvis per kvartal.

Bemyndiganden

6 § Riksdagsstyrelsen får meddela tillämpningsföreskrifter till denna lag.
Riksdagsstyrelsen meddelar allmänna råd till lagen.

2 kap. Basstöd till partigrupper

Basstöd

1 § Basstödet ska bestå av ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp. Grundbeloppet ska uppgå till 1 700 000 kronor per år och tilläggsbeloppet till 57 000 kronor per år.

2 § En partigrupp har rätt till basstöd från och med den månad då riksdagsval hålls till och med den månad då riksdagen samlas efter nästa riksdagsval.

Har en partigrupp rätt till stöd med skilda belopp före och efter ett riksdagsval, lämnas stödet med det högre beloppet för den månad då riksdagsval hålls och för den månad då en nyvald riksdag samlas.

För den månad då en partigrupp blir eller upphör att vara företräd i regeringen har gruppen rätt till det grundbelopp som gäller för en partigrupp som inte företräder ett regeringsparti.

Grundbelopp

3 § En partigrupp som företräder ett regeringsparti har rätt till ett grundbelopp. Var och en av övriga partigrupper har rätt till två grundbelopp.

Tilläggsbelopp

4 § En partigrupp har rätt till ett tilläggsbelopp för varje riksdagsmandat som har tillfallit partiet vid det senaste riksdagsvalet.

Avvecklingsstöd

5 § Partigruppen för ett parti som inte återkommer till riksdagen efter ett val har, sedan rätt till basstöd enligt 2 § har upphört, rätt till avvecklingsstöd under ytterligare sex månader. Avvecklingsstödet ska per månad uppgå till det belopp som gällde för gruppen närmast före valet.

6 § Till partigruppen för ett parti som efter ett val till riksdagen återkommer med färre ledamöter än tidigare och som varken före eller efter valet är ett regeringsparti ska lämnas stöd enligt följande

1. dels det stöd som tillkommer gruppen enligt 2–4 §§ och
2. dels under tolv månader räknat från utgången av den månad då den nyvalda riksdagen samlas avvecklingsstöd med 50 procent av skillnaden mellan det nya stödet och det stöd som partigruppen hade rätt till närmast före valet.

3 kap. Stöd till partigrupper för politiska sekreterare till riksdagsledamöter och andra arbetstagare på partigruppernas kanslier

Politisk sekreterare

1 § Med politiska sekreterare avses personal som är arbetstagare hos en partigrups kansli och som finansieras med stöd som ska betalas ut enligt 2–5 §§.

Stöd till kostnader för politiska sekreterare

2 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till kostnader för politiska sekreterare till riksdagsledamöter. Stödet ska lämnas till partigrupperna med ett belopp som förvaltningen ska bestämma.

Stödet ska beräknas efter normen att det ska motsvara kostnaden för en politisk sekreterare per riksdagsledamot.

3 § En partigrupp har rätt till stöd från och med den månad då riksdagsval hålls till och med den månad då riksdagen samlas efter nästa riksdagsval. Stödet beräknas efter hur många ledamöter som tillhör gruppen vid kvartalets ingång.

Har en partigrupp före och efter ett riksdagsval rätt till stöd med skilda belopp, ska stödet lämnas med det högre beloppet för den månad då riksdagsval hålls och den månad då en nyvald riksdag samlas.

Avvecklingsstöd till kostnader för politiska sekreterare

4 § Partigruppen för ett parti som inte återkommer efter ett val till riksdagen har, sedan rätten till stöd enligt 3 § har upphört, rätt till avvecklingsstöd för ytterligare fyra månader. Avvecklingsstödet ska per månad uppgå till det belopp som gällde för partigruppen närmast före valet.

5 § Partigruppen för ett parti som efter ett val till riksdagen återkommer med färre mandat än tidigare har, under ytterligare fyra månader räknat från utgången av den månad då den nyvalda riksdagen samlas, rätt till avvecklingsstöd. Avvecklingsstödet ska uppgå till det belopp per månad som partigruppen hade rätt till närmast före valet.

Rätt att inrätta ett kansli

6 § Varje partigrupp har rätt att inrätta ett kansli i riksdagens lokaler.

Arbetsplatser till politiska sekreterare och partigruppens kansliledning

7 § Varje partigrupp har rätt till arbetsplatser i riksdagens lokaler för

1. de politiska sekreterare som har sitt tjänsteställe i riksdagen, dock maximalt så många arbetsplatser som motsvarar det antal som partigruppen har fått i mandat vid det senaste riksdagsvalet och

2. partigruppens kansliledning med det antal rum som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

Tillträde till riksdagens lokaler för politiska sekreterare och andra arbetstagare hos en partigrupp

8 § Arbetstagare som har rätt till en arbetsplats i riksdagens lokaler enligt 7 § har rätt också att

- a) få tillträde till riksdagens lokaler,
- b) ta emot besök i riksdagens lokaler,
- c) disponera en arbetsplats i en partigrupps kansli,
- d) ha ett it-konto i Riksdagsförvaltningens it-miljö, och
- e) anlita den resebyrå som Riksdagsförvaltningen anlitar.

Vad som föreskrivs i första stycket gäller också vikarier för föräldralediga, tjänstlediga och sjukskrivna arbetstagare.

Samråd

9 § Riksdagsdirektören ska innan ärenden av betydelse för arbetstagare hos partigruppernas kanslier avgörs bereda ärendet i en samrådsgrupp med representanter för kanslierna och Riksdagsförvaltningen.

4 kap. Stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor

Stöd till kostnader för resor på uppdrag av en partigrupp

1 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till resekostnader för riksdagsledamöternas resor till länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och till länder som har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen. Stödet ska betalas till partigrupperna med ett belopp som förvaltningen bestämmer.

2 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till kostnader för riksdagsledamöternas resor för deltagande i internationella konferenser utomlands och andra utrikes resor med ett belopp som förvaltningen bestämmer.

3 § Det finns bestämmelser om utrikes tjänsteresa i lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.

Begränsning av stöd

4 § En partigrupp får inte bevilja en ledamot större stöd till kostnader för en utrikes resa enligt 1 och 2 §§ än vad en arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen skulle ha fått för att i sin anställning delta i en motsvarande resa.

5 kap. Stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning

1 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas språkutbildning med ett belopp som förvaltningen bestämmer.

2 § Det finns bestämmelser om stöd till vidareutbildning för riksdagsledamöterna i lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.

6 kap. Stöd till en enskild ledamot som har blivit invald utan att tillhöra en partigrupp

1 § Till en ledamot som har blivit invald i riksdagen genom att partiet har fått minst tolv procent av rösterna i den egna valkretsen ska Riksdagsförvaltningen lämna stöd, med tillämpning i övrigt av bestämmelserna i denna lag, i form av

1. basstöd till partigrupp med en niondel av vad som ska tillkomma ett parti som inte är regeringsparti,
2. stöd enligt 3 kap. 2 §, och
3. stöd enligt 4 kap. 2 § för ett mandat.

7 kap. Redovisning av stöden

1 § Var och en av partigrupperna ska för varje räkenskapsår lämna en redovisning till Riksdagsförvaltningen av hur partigruppen har använt det stöd som den har tagit emot enligt bestämmelser i denna lag. Redovisningen ska lämnas senast den 1 juli året efter räkenskapsårets slut.

8 kap. Återbetalning av vissa stöd

1 § Medel som en partigrupp mottagit under en valperiod enligt 4 kap. 1 och 2 §§ och 5 kap. 1 §, och som inte förbrukats under valperioden, ska betalas tillbaka till Riksdagsförvaltningen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015 då lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen ska upphöra att gälla.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ

Härigenom föreskrivs ifråga om lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ

dels att 1, 2 och 3 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

1 §¹

Arvoden för vissa uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ ska betalas enligt följande:

<i>Organ/Befattning</i>	<i>Månadsarvode i procent av arvode som riksdagsledamot</i>
-------------------------	---

1. Sveriges riksbank

Fullmäktiges ordförande:	27,5
Fullmäktiges vice ordförande:	23
Annan fullmäktig:	14
Suppleant för fullmäktig:	3,5

2. Riksdagsstyrelsen

Vald ledamot i riksdagsstyrelsen:	15
Företrädaren för en partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen:	15

3. Riksrevisionens parlamentariska råd

Ordförande:	10
Vice ordförande:	7,5
Ledamot som inte är ordförande eller vice ordförande:	2

¹ Senaste lydelse SFS 2012:885.

4. Nordiska rådets svenska delegation

Ordförande:	4
Ledamot av arbetsutskottet som inte är ordförande i delegationen:	1

5. Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond

Ordförande:	11,5
Vice ordförande:	8
Annan ledamot och suppleant:	5

6. EU-nämnden

Ordförande:	20
Vice ordförande:	15

Föreslagen lydelse

1 §

Arvoden för vissa uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ ska betalas enligt följande:

<i>Organ/Befattning</i>	<i>Månadsarvode i procent av arvode som riksdagsledamot</i>
-------------------------	---

1. Sveriges riksbank

Fullmäktiges ordförande:	27,5
Fullmäktiges vice ordförande:	23
Annan fullmäktig:	14
Suppleant för fullmäktig:	3,5

2. Riksdagsstyrelsen

Vald ledamot i riksdagsstyrelsen:	15
Företrädaren för en partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen:	15

3. Riksrevisionens parlamenta- riska råd

Ordförande:	10
Vice ordförande:	7,5
Ledamot som inte är ordförande eller vice ordförande:	2

4. Nordiska rådets svenska dele- gation

Ordförande:	4
Ledamot av arbetsutskottet som inte är ordförande i delegationen:	1

5. Stiftelsen Riksbankens jubile- umsfond

Ordförande:	11,5
Vice ordförande	8
Annan ledamot och suppleant:	5

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

För fullgörande av uppdrag som anges i 1 § samt som tjänstgörande ledamot, suppleant och tillfällig ersättare i EU-nämnden betalas särskilt arvode för sammanträdesdag som infaller en måndag, en fredag eller under *plenifria perioder* (sammanträdesarvode). Sammanträdesarvode betalas dock inte till

a) vald ledamot och företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen eller

b) ordförande och vice ordförande i EU-nämnden.

Sammanträdesarvode betalas även till

1. ledamot och tjänstgörande ersättare i ledamotsrådet,

För fullgörande av *sådana* uppdrag som anges i 1 § ska det betalas ett särskilt arvode för en sammanträdesdag som infaller en måndag, en fredag eller under *perioder då kammaren inte sammanträder* (sammanträdesarvode). Sammanträdesarvode ska dock inte betalas till vald ledamot och företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen.

² Senaste lydelse SFS 2012:885.

2. tjänstgörande suppleant och tjänstgörande ersättare för företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen,

3. suppleant i Nordiska rådets svenska delegations arbetsutskott,

4. ledamot och suppleant i Utrikesnämnden för sammanträde som är förlagt till period då riksdagen har plenifri tid,

5. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i Nordiska rådets verksamhet i den mån motsvarande ersättning inte betalas från Nordiska rådet,

6. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i Europarådets verksamhet i den mån motsvarande ersättning inte betalas från Europarådet samt

7. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i den parlamentariska församlingens verksamhet i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa i den mån motsvarande ersättning inte betalas från den parlamentariska församlingen.

Arvodesbeloppen *fastställs* av riksdagsstyrelsen. Arvodesbeloppen *ska fastställas* av riksdagsstyrelsen.

Till suppleant som deltar i sammanträde utan att delta i beslut betalas sammanträdesarvode endast om respektive organ beslutar det.

3 §³

För inrikes resor som företas för fullgörande av uppdrag som uppräknas i 1 eller 2 § lämnas resekostnadsersättningar och traktamente *Den som gör en resa för att fullgöra något sådant uppdrag som räknas upp i 1–2 §§ har rätt till resekostnadsersättningar och traktamente enligt andra stycket.*

Resekostnadsersättningar och traktamente lämnas

– för riksdagsledamöter enligt regler i *lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter* efter samordning med den resekostnads- och traktamentsersättning som i övrigt lämnas från Riksdagsförvaltningen, 1. för riksdagsledamöter enligt regler i *lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter* efter samordning med den resekostnads- och traktamentsersättning som i övrigt lämnas från Riksdagsförvaltningen,

– för ledamöter i Riksrevisionens parlamentariska råd enligt bestämmelser i *lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen*, 2. för ledamöter i Riksrevisionens parlamentariska råd enligt bestämmelser i *lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen*,

– för fullmäktige och suppleanter för fullmäktige i Riksbanken som inte är riksdagsledamöter enligt de bestämmelser om sådana förmåner 3. för fullmäktige och suppleanter för fullmäktige i Riksbanken som inte är riksdagsledamöter enligt de bestämmelser om sådana förmåner

³ Senaste lydelse SFS 2011:747.

som enligt kollektivavtalet gäller för anställda inom Riksbanken

- för övriga uppdragstagare enligt samma bestämmelser som för arbetstagare vid Riksdagsförvaltningen.

För utrikes resor gäller vad Riksdagsförvaltningen meddelar i tillämpningsföreskrifter.

som enligt kollektivavtalet gäller för arbetstagare hos Riksbanken och

4. för övriga uppdragstagare enligt samma bestämmelser som för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

3 a §

Den som fullgör uppdrag i Europarådets svenska delegation och som lämnar riksdagen i samband med ett val, har under den återstående delen av delegationens mandatperiod rätt till

– arvode enligt 2 § andra stycket 6,

– resekostnadsersättningar och traktamente enligt 3 § andra stycket 1, och

– teknisk och elektronisk utrustning enligt 7 kap. 8 § lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Beslut varigenom Riksdagens överklagandenämnd prövat en dit överklagad fråga får inte överklagas.

Ett beslut som avses i 4 § första stycket överklagas hos Högsta förvaltningsdomstolen om talan förs av en enskild eller av en kommunal myndighet.

Ett beslut om inkomstgaranti eller efterlevandeskydd överklagas enligt bestämmelserna i 16 kap. lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter eller 12 kap. den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

Övriga beslut överklagas i enlighet med 14 kap. 8 § riksdagsordningen hos Riksdagens överklagandenämnd.

Ett beslut genom vilket Riksdagens överklagandenämnd har prövat en fråga som har överklagats dit får inte överklagas.

Ett beslut som avses i 4 § första stycket får överklagas hos Högsta förvaltningsdomstolen om talan förs av en enskild eller av en kommunal myndighet.

Ett beslut om inkomstgaranti, ekonomiskt omställningsstöd eller efterlevandeskydd får överklagas enligt bestämmelserna i 15 kap. lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter eller 12 kap. den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

Övriga beslut får överklagas i enlighet med 14 kap. 8 § riksdagsordningen hos Riksdagens överklagandenämnd.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

¹ Senaste lydelse SFS 2014:803.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Ett statsråd som har längre färdväg än 70 *km* från bostaden på hemorten till Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18–20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avlöningsförstärkning med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i Regeringskansliet. Ersättning för logikostnad betalas med samma belopp som gäller för riksdagsledamöter enligt 5 kap. 4 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter. För resor mellan Stockholm och hemorten betalas dessutom resekostnadsersättning.

Ett statsråd som har längre färdväg än 70 *kilometer* från bostaden på hemorten till Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18–20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avlöningsförstärkning med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i Regeringskansliet. Ersättning för logikostnad ska betalas med samma belopp som gäller för riksdagsledamöter enligt 5 kap. 4 § lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter. För resor mellan Stockholm och hemorten ska dessutom betalas resekostnadsersättning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

¹ Senaste lydelse SFS 2006:991.

2.6 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 17 b § och 67 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

17 b §¹

Förmån av omställningsstöd enligt 13 kap. 1 b § och 13 a kap. 2 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter ska inte tas upp.

Förmån av omställningsstöd enligt 12 kap. 3 § och 13 kap. 2 § lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter ska inte tas upp.

67 kap.

6 §²

Med arbetsinkomster avses vid tillämpningen av detta kapitel sådana inkomster som anges i 59 kap. 8–12 §§, 13 § 10, 12 och 13, 14 § första stycket 1–3 och 5 samt 15–19 och 27 §§ socialförsäkringsbalken med undantag för sådana inkomster som anges i 59 kap. 23, 25, 26 och 28 §§ samma balk. Som arbetsinkomst avses även inkomst från självständig näringsverksamhet som bedrivs utomlands, om den skattskyldige i inte oväsentlig omfattning har arbetat i verksamheten.

Ekonomiskt omställningsstöd och inkomstgaranti enligt lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter ska inte anses som arbetsinkomst.

Ekonomiskt omställningsstöd och inkomstgaranti enligt lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter ska inte anses som arbetsinkomst.

Vid beräkningen av skattereduktionen ska arbetsinkomsterna utgöras av

- överskott i inkomstslaget tjänst, och
- överskott i inkomstslaget näringsverksamhet minskat med sjukpenning eller annan ersättning som anges i 15 kap. 8 §.

Arbetsinkomsterna ska minskas med allmänna avdrag enligt 62 kap. och sjöinkomstavdrag enligt 64 kap. samt avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

¹ Senaste lydelse SFS 2013:766.

² Senaste lydelse SFS 2013:766.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Föreskrifter om arvoden till ledamöterna i Riksrevisionens parlamentariska råd finns i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Under resor och förrättningar som ledamöterna gör för sitt uppdrag har de rätt till ersättning enligt 4 och 5 kap. lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och tillämpningsföreskrifterna till denna. Vid bedömningen av rätten till ersättning ska ledamöternas bostad på hemorten anses som tjänsteställe.

Under resor och förrättningar som ledamöterna gör för sitt uppdrag har de rätt till ersättning enligt 4 och 5 kap. lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter och tillämpningsföreskrifterna till denna. Vid bedömningen av rätten till ersättning ska ledamöternas bostad på hemorten anses som tjänsteställe.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

¹ Senaste lydelse SFS 2010:1421.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen

Härigenom föreskrivs att 2 och 6 §§ lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Riksdagsförvaltningen ska om annat inte är särskilt föreskrivet

1. upprätta förslag till anslag på statens budget för riksdagen och Riksdagsförvaltningen,

2. utfärda anvisningar för utarbetandet av förslag till anslag på statens budget för riksdagens myndigheter utom Riksbanken,

3. upprätta anslagsdirektiv för var och en av riksdagens myndigheter, utom Riksbanken, över de finansiella villkor som gäller för respektive myndighet med anledning av riksdagens beslut om statens budget,

4. besluta i frågor om ekonomiska förmåner enligt *lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter* respektive den upphävda *lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet*,

5. ansvara för löner, arvoden och andra ersättningar till arbetstagare och arvodesberättigade hos Riksdagsförvaltningen, riksdagens nämnder och övriga riksdagsorgan samt svara för hanteringen av pensioner och andra förmåner till dessa och deras efterlevande,

6. ingå centrala kollektivavtal samt i övrigt utöva arbetsgivarens befogenheter enligt dessa när det gäller riksdagens myndigheter samt företräda riksdagens myndigheter som arbetsgivare i arbetstvister om kollektivavtal som har slutits av Riksdagsförvaltningen,

7. svara för de utbetalningar som följer av beslut av riksdagens nämndmyndigheter, om kostnaderna ska belasta anslag som anvisats till Riksdagsförvaltningen,

8. utföra övriga ekonomiadministrativa uppgifter för riksdagens nämndmyndigheter *samt*

4. besluta i frågor om ekonomiska förmåner enligt *lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter* respektive den upphävda *lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet*,

8. utföra övriga ekonomiadministrativa uppgifter för riksdagens nämndmyndigheter,

9. *ansvara för att ledamöter erbjuds parkeringsplats, övernattningsbostäder, arbetsrum, vidareutbildning, teknisk och elektronisk*

¹ Senaste lydelse SFS 2013:764.

utrustning, barnverksamhet, försäkring och företagshälsovård och

9. ansvara för att ledamöter som lämnar riksdagen erbjuds stöd för övergång till förvärvsarbete.

10. ansvara för att ledamöter som lämnar riksdagen erbjuds stöd för övergång till förvärvsarbete.

Riksdagsförvaltningen ska ge riksdagens myndigheter möjlighet att framföra sina synpunkter på förhandlingsfrågor som direkt berör respektive myndighet.

Riksdagsförvaltningen får till en av riksdagens myndigheter överlämna handläggningen av en avtalsfråga som är av betydelse för den myndigheten.

Riksdagsförvaltningen ska bereda riksdagens nämndmyndigheter tillfälle att lämna synpunkter på behovet av resurser.

6 §

Riksdagsförvaltningen får överlämna en uppgift att handlägga frågor som anges i 2 § första stycket 4 till en annan myndighet. Vad som sägs om Riksdagsförvaltningen ska i sådant fall gälla den myndigheten när det gäller det som föreskrivs i

– 8 kap. och 13 kap. 22–26 §§ *lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, och*

– 9 kap. 18–22 §§ den upphävda *lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.*

Riksdagsförvaltningen får överlämna en uppgift att handlägga frågor som anges i 2 § första stycket 4 till en annan myndighet. Vad som sägs om Riksdagsförvaltningen ska i sådant fall gälla den myndigheten när det gäller det som föreskrivs i 9 kap. 18–22 §§ den upphävda *lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:880) med instruktion för Valprövningsnämnden

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (2012:880) med instruktion för Valprövningsnämnden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

För resor som ledamöter, sekreterare och andra som tjänstgör hos nämnden gör i sitt uppdrag ska Riksdagsförvaltningen betala resekostnadsersättning och traktamente enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare *vid* Riksdagsförvaltningen. I fråga om ersättning till den som även är ledamot av riksdagen finns bestämmelser i *lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter*.

Föreslagen lydelse

16 §

För resor som ledamöter, sekreterare och andra som tjänstgör hos nämnden gör i sitt uppdrag ska Riksdagsförvaltningen betala resekostnadsersättning och traktamente enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare *hos* Riksdagsförvaltningen. I fråga om ersättning till den som även är ledamot av riksdagen finns bestämmelser i *lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd

Härigenom föreskrivs att 1 och 17 §§ lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Riksdagens arvodesnämnd ska i enlighet med

1. 3 kap. 1 § *lagen* (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter fastställa det belopp för månad som ledamotsarvode ska betalas med,

2. 13 kap. 21 § samma lag besluta i frågor om inkomstgaranti och efterlevandeskydd,

3. 13 a kap. 20 § samma lag besluta i frågor om ekonomiskt omställningsstöd och efterlevandeskydd,

4. 9 kap. 12 a § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet besluta om jämkning av inkomstgaranti och

5. 9 kap. 23 § samma lag besluta om utbetalning av inkomstgaranti på nytt.

Nämnden ska ange vilka överväganden som föranlett beslutet.

Nämnden är en myndighet under riksdagen.

1. 3 kap. 1 § *lagen* (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter fastställa det belopp per månad som ledamotsarvode ska betalas med,

2. 12 kap. 24 § samma lag besluta i frågor om inkomstgaranti och efterlevandeskydd,

3. 13 kap. 19 § samma lag besluta i frågor om ekonomiskt omställningsstöd och efterlevandeskydd,

17 §²

Bestämmelser om överklagande av beslut som avses i 1 § finns i 16 kap. 2 § *lagen* (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter samt i 12 kap. 1 § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

Bestämmelser om överklagande av beslut som avses i 1 § finns i 15 kap. 2 § *lagen* (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter och i 12 kap. 1 § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

¹ Senaste lydelse SFS 2013:762.

² Senaste lydelse SFS 2013:762.

Bestämmelser om överklagande av beslut som rör utlämnande av handlingar och uppgifter finns i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:884) med instruktion för Riksdagens överklagandenämnd

Härigenom föreskrivs att 15 § lagen (2012:884) med instruktion för Riksdagens överklagandenämnd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

För resor som ledamöter, sekreterare och andra som tjänstgör hos nämnden gör i sitt uppdrag ska Riksdagsförvaltningen betala resekostnadsersättning och traktamente enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare *vid* Riksdagsförvaltningen. I fråga om ersättning till den som även är ledamot av riksdagen finns bestämmelser i *lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter*.

För resor som ledamöter, sekreterare och andra som tjänstgör hos nämnden gör i sitt uppdrag ska Riksdagsförvaltningen betala resekostnadsersättning och traktamente enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare *hos* Riksdagsförvaltningen. I fråga om ersättning till den som även är ledamot av riksdagen finns bestämmelser i *lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

3 Ärendet och dess beredning

Riksdagsstyrelsen beslutade den 26 september 2012 om en översyn av riksdagsledamöternas ekonomiska villkor och gav styrelsens ordförande i uppdrag att samråda med de särskilda företrädarna för partigrupperna i riksdagen och därefter närmare utforma direktiv för översynen och utse en särskild utredare.

På uppdrag av riksdagsstyrelsen fastställde talmannen den 19 november 2012 direktiv till utredningen om en översyn av riksdagsledamöternas ekonomiska villkor, och samma dag förordnades en särskild utredare. Den särskilda utredaren fick i uppdrag att göra en regelteknisk och redaktionell översyn av de bestämmelser som reglerar riksdagsledamöternas ekonomiska villkor. I uppdraget ingick också att göra en materiell översyn av bestämmelserna.

Översynen syftade till att skapa ett nytt, enhetligt och tydligt regelverk och en förenklad administration av riksdagsledamöternas ersättningar.

Utredaren biträdades av sakkunniga, experter och en sekreterare. Utredningen antog namnet Utredningen om en översyn av riksdagsledamöternas ekonomiska villkor.

Den 22 januari 2014 presenterade utredaren sina förslag i betänkandet Vissa frågor om riksdagsledamöternas ersättningar (2013/14:URF1).

Förslagen i betänkandet har remissbehandlats. Remissinstanser har varit Kammarrätten i Jönköping, Regeringskansliet, Riksdagens arvodesnämnd, Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen, Skatteverket, Statens tjänstepensionsverk, Sveriges Kommuner och Landsting, Uppsala universitet, Örebro universitet och riksdagens partigrupper. En remissammanställning finns tillgänglig hos Riksdagsförvaltningen (dnr 1214-2013/14).

I framställningen lämnas också förslag som beretts inom Riksdagsförvaltningen. Förslagen rör ersättning för vissa resor för nyvalda ledamöter och ersättare som ännu inte tillträtt sitt uppdrag och ersättning för uppdrag i Europarådets svenska delegation till den som lämnar riksdagen i samband med ett val.

4 Bakgrund

Lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter (ersättningslagen) innehåller bestämmelser om bland annat arvode, resekostnadsersättning, traktamente, teknisk utrustning, ålders-, sjuk- och efterlevandepension, inkomstgaranti, omställningsstöd och efterlevandeskydd samt försäkrings- och sjukvårdsförmåner. Till ersättningslagen finns en tillämpningsföreskrift (2006:6) som utfärdats av riksdagsstyrelsen med stöd av ett bemyndigande i 1 kap. 5 § ersättningslagen.

Ersättningslagen trädde i kraft för nästan 20 år sedan och har därefter ändrats i olika delar vid ett stort antal tillfällen. Lagen har därför förlorat i överskådlighet och konsekvens och bär spår av skilda lagtekniska metoder. I lagen finns i dag ett stort antal bestämmelser, och det finns flera a-paragrafer samt i något fall även b- och upp till d-paragrafer. Till detta kommer att flera kapitel och paragrafer är upphävda. Sammanlagt finns det över 90 paragrafer i ersättningslagen och över 100 punkter i tillämpningsföreskrifterna. Många av paragraferna och punkterna är långa och vissa innehåller fyra eller fler stycken. Det rör sig dessutom ofta om långa stycken. Den stora mängden bestämmelser och ersättningslagens långa paragrafer aktualiserar frågor om struktur, till exempel när det gäller att införa underrubriker och en uppdelning av paragrafer, liksom frågan om en bestämmelse har placerats på rätt normnivå med lämplig detaljeringsgrad.

Mot den bakgrunden finns det ett behov av en ny reglering med en mer adekvat struktur och normhierarki och en modernisering av språket.

Regleringen av ledamöternas ekonomiska villkor finns förutom i ersättningslagen bland annat i föreskriften (2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter, föreskriften (2013:9) om riksdagens barnverksamhet, riktlinjerna (2001:2) för riksdagsledamöternas tjänsteresor och riktlinjerna (2009:11) för Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser. Uppdelningen av bestämmelserna i olika regelverk gör att det kan vara svårt att hitta en viss bestämmelse, och det begränsar även tillämparens möjligheter att få en samlad bild av vad som sammantaget – genom normer på olika nivåer – gäller i en viss fråga. En sådan ordning kan också lättare leda till inkonsekvenser, gränsdragningsproblem och dubbelregleringar.

Uppdraget som ledamot av riksdagen är på många sätt speciellt; till exempel finns det inte något anställningsförhållande mellan riksdagen och ledamöten. Arbetsrättsligt kan ledamöterna inte heller jämföras med anställda. En anställd omfattas av de kollektivavtal som har slutits mellan företrädare för arbetstagare och arbetsgivare. Riksdagsledamöternas förhållanden regleras inte av kollektivavtal, utan bestämmelser om ledamöternas ekonomiska villkor finns i stället i författningar. Detta innebär att merparten av de bestämmelser som i dag rör ledamöternas ekonomiska villkor som utgångspunkt måste behållas och att detaljeringsgraden i många fall med nödvändighet måste vara tämligen hög.

De regelverk som rör riksdagsledamöternas ekonomiska villkor bör präglas av en balans mellan olika intressen. Ledamöterna måste ges möjlighet att verka under rimliga villkor mot bakgrund av de särskilda krav som innefattas i riksdagsuppdraget. Det är emellertid också viktigt att ersättningen inte uppfattas som överdrivet förmånlig eller omotiverat gynnsam. En sådan reglering riskerar att i förlängningen påverka förtroendet för ledamöterna och för riksdagens arbete negativt. De ekonomiska villkoren måste därför ses i ljuset av de villkor som gäller för statligt anställda. Skillnader måste kunna motiveras sakligt och hänföras till det särskilda innehållet i riksdagsuppdraget.

5 Riksdagsstyrelsens överväganden och förslag

5.1 Regelteknisk och redaktionell översyn

5.1.1 Ett nytt regelverk

Riksdagsstyrelsens förslag: Lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter upphävs och ersätts med en ny lag – lagen om ersättning till riksdagens ledamöter.

De delar av lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ som rör arvode för uppdrag inom EU-nämnden flyttas till den nya ersättningslagen.

Riksdagsstyrelsens bedömning: Tillämpningsföreskriften (2006:6) till lagen om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter bör upphävas och ersättas med en ny tillämpningsföreskrift och allmänna råd till lagen om ersättning till riksdagens ledamöter.

Föreskriften (2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter, föreskriften (2013:9) om riksdagens barnverksamhet och riktlinjerna (2001:2) för riksdagsledamöternas tjänsteresor bör upphävas.

Utredningens överväganden och förslag

Utgångspunkter

Utredningen hade i uppdrag att se över bestämmelserna om riksdagsledamöternas ekonomiska villkor i

- lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter (ersättningslagen) och tillämpningsföreskrifter (2006:6)
- lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen
- riksdagsstyrelsens föreskrift (2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen
- föreskriften (2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter
- riksdagsstyrelsens föreskrifter (2012:1) om utskottens utrikes resor
- riktlinjerna (2001:2) för riksdagsledamöternas tjänsteresor.

Enligt direktiven skulle den samlade översynen avse riksdagsledamöternas ekonomiska villkor. Riksdagsledamöterna har tillgång till tillfällig barnomsorg avgiftsfritt enligt riksdagsstyrelsens föreskrift (2013:9) om riksdagens barnverksamhet. Syftet med barnverksamheten är att underlätta för riksdagsledamöterna att förena ledamotsuppdraget med rollen som förälder och att

barnen vid enstaka tillfällen ska kunna följa med föräldern till riksdagen. Enligt utredningens mening utgör barnverksamheten en del av ledamöternas ekonomiska villkor och föreskriften bör därför också omfattas av översynen.

Riksdagsledamöterna har möjlighet att parkera på Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser enligt riktlinjerna (2009:11) för Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser. När det gäller möjligheten till parkeringsplats gör utredningen samma bedömning som när det gäller barnverksamheten, och även riktlinjerna bör således vara föremål för översynen.

Översynen skulle enligt uppdraget även omfatta förmåner som i dag inte är reglerade i lag eller föreskrift. Ledamöterna har en oreglerad rätt till företagshälsovård. Denna rätt bör på samma sätt som ledamöternas rätt till barnverksamhet och deras parkeringsmöjlighet betraktas som en del av ledamöternas ekonomiska villkor och omfattas av översynen.

Ytterligare ett antal författningar berördes av översynen, till exempel lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd och lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ (arvodeslagen). I dessa fall begränsades översynen till vissa paragrafer.

Ett enhetligt och tydligt regelverk

Bestämmelser om ledamöternas ersättningar och förmåner finns i flera olika regelverk. Att samla alla bestämmelser i ett och samma regelverk ökar överskådligheten och gör de bestämmelser som rör de ekonomiska villkoren mer lättillgängliga. Det blir enklare att hitta i och tillämpa ett samlat regelverk, i stället för att gå till olika lagar och föreskrifter. Samband och konsekvenser i fråga om olika regler åskådliggörs på ett bättre sätt i ett system med en enhetlig struktur. En överblickbar reglering som ger en helhetsbild av de bestämmelser som rör riksdagsledamöterna underlättar också samordningen och gör det lättare att upprätthålla enhetlighet i regleringen och tillämpningen och att undvika förbiseenden, inkonsekvenser, gränsdragningsproblem och dubbelregleringar. Mot denna bakgrund anser utredningen att det bör införas ett enhetligt och tydligt regelverk för riksdagsledamöternas ekonomiska villkor.

Vilka ersättningar och förmåner ska omfattas av regelverket?

Ledamöterna får olika typer av ersättningar, förmåner och stöd. De flesta ersättningar och förmåner har ledamöterna en direkt rätt att få, till exempel arvode, resekostnadsersättning, stöd till enskild utrikes tjänsteresa, viss teknisk utrustning, pension, inkomstgaranti och efterlevandeskydd enligt ersättningslagen. Andra typer av förmåner, såsom arbetsrum och övernattningsbostäder, har ledamöterna rätt till, men det är gruppkanslierna som sköter den närmare fördelningen av rummen och bostäderna. När det däremot gäller stödet till kostnader för en ledamots politiska sekreterare är det ledamotens partigrupp som är berättigad till stödet (se bland annat 11 § lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen). Stöd till en ledamots

utrikes resor lämnas genom partigruppen (se bland annat 14 och 15 §§ lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen). Det är partigruppen som anställer och avlönar sekreteraren och beviljar stöd för kostnader för ledamöternas utrikes resor.

Enligt utredningens mening bör en utgångspunkt vara att det nya regelverket ska omfatta de ersättningar och förmåner som ledamöterna har en direkt rätt till eller rätt till efter fördelning från gruppkanslierna, det vill säga ersättningar enligt dagens ersättningslag och förmåner i form av barnverksamhet, företagshälsovård, arbetsrum, parkeringsplats och övernattningsbostäder. Även bestämmelser som ger stöd vid tillämpningen av reglerna om ersättning och förmåner bör ingå i regelverket, till exempel riktlinjerna för riksdagsledamöternas tjänsteresor.

De indirekta stöd till kostnader för politiska sekreterare och riksdagsledamöternas utrikes resor som lämnas via partigruppen bör även fortsättningsvis regleras särskilt, genom lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen och tillhörande föreskrift.

Översynen omfattade enligt utredningsdirektiven även riksdagsstyrelsens föreskrift om utskottens utrikes resor. Riksdagsstyrelsen fastställer för varje valperiod de ekonomiska ramarna för utskottens utrikes resor (se 1 §). Det är utskotten själva som efter samråd med riksdagsstyrelsen beslutar om sina resor (se 2 §). Trots att det endast är riksdagsledamöter som deltar i utskottens resor har inte den enskilda ledamoten någon direkt rätt till en utskottsresa. Utredningen gör därför bedömningen att bestämmelserna om utskottens utrikes resor inte ska ingå i det regelverk som reglerar ledamöternas ersättningar och förmåner.

En ledamot erhåller varje månad ledamotsarvode för sitt riksdagsuppdrag (se 3 kap. 1 § ersättningslagen). Ordföranden i ett utskott får dessutom tilläggsarvode med 20 procent av ledamotsarvodet och vice ordföranden i ett utskott erhåller tilläggsarvode med 15 procent av ledamotsarvodet (se 3 kap. 2 § ersättningslagen). Riksdagsledamöter har ofta också andra uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ. Arvodet för sådana uppdrag regleras i arvodeslagen. Det gäller uppdrag hos exempelvis Sveriges riksbank, riksdagsstyrelsen, Riksrevisionens parlamentariska råd, Riksdagens överklagandenämnd, Valprövningsnämnden, Utrikesnämnden och EU-nämnden.

I dag behandlar ersättningslagen arvodet för en ledamots arbete i riksdagen, det vill säga arbete i kammaren och utskotten. Enligt utredningens mening bör det nya regelverket även fortsättningsvis reglera ersättningen till ledamöterna för det egentliga riksdagsarbetet. En sådan uppdelning innebär att arvode för ledamöternas uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ hamnar utanför den nya ersättningslagen. Ett av de organ som omfattas av arvodeslagen – EU-nämnden – jämföras emellertid i andra frågor med utskotten. Arbetet i nämnden är därför från de aktuella utgångspunkterna att betrakta som en del av riksdagsarbetet. Enligt utredningens bedömning framstår det därför som följdriktigt att även arvodena till ordföranden, vice ordföranden, ledamöterna, suppleanterna och de tillfälliga ersättarna i EU-

nämnden regleras i det nya regelverk som ska innehålla bestämmelser om ersättningen till riksdagsledamöterna.

Upphävande av föreskrifter och riktlinjer

Utredningen gör bedömningen att bestämmelser som har reglerats särskilt genom föreskriften om riksdagens barnverksamhet, föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter och riktlinjerna för riksdagsledamöternas tjänsteresor bör arbetas in i det samlade regelverket, och att föreskrifterna och riktlinjerna följaktligen bör upphävas.

Bör en ny ersättningslag införas?

Det finns särskilda bestämmelser om hur riksdagsledamöters arvoden och ekonomiska villkor ska regleras. Av 9 kap. 6 § riksdagsordningen (1974:153) framgår att en riksdagsledamot ska erhålla arvode för sitt uppdrag av statsmedel och att det finns bestämmelser om detta, om andra ekonomiska villkor med anledning av uppdraget och om gottgörelse till ersättare för riksdagsledamot i lag. Enligt den nya riksdagsordningen (som trädde i kraft den 1 september 2014) har en ledamot rätt till arvode för sitt uppdrag av allmänna medel, och närmare bestämmelser om arvode och ekonomiska villkor för ledamöter och ersättare ska finnas i lag. Det regelverk som i dag huvudsakligen reglerar ledamöternas ekonomiska villkor är ersättningslagen. Det framstår därför som mest naturligt att låta den nuvarande ersättningslagen eller en ny ersättningslag innehålla samtliga bestämmelser som reglerar ledamöternas ersättning och förmåner.

Ersättningslagen trädde i kraft den 1 juli 1994 och har alltså varit i kraft i nästan 20 år. Under årens lopp har lagen varit föremål för ett mycket stort antal ändringar. Detta har resulterat i att den har försetts med flera inskjutna paragrafer och att flera kapitel och paragrafer som ingår i den löpande numreringen har upphävts. Den översyn som utredningen har gjort visar att det framtida regelverket bör omfatta vissa frågor som inte omfattas av den nuvarande ersättningslagen, till exempel rätten till övernattningsbostad, arbetsrum, barnverksamhet och parkeringsplats. Det kommer således att vara nödvändigt att göra relativt ingripande strukturella ändringar i ersättningslagen med en ny kapitel- och underrubricering och paragrafnumrering. Det finns i dag ett stort antal bestämmelser i lagen (över 90 paragrafer). Många av paragraferna är långa och kapitlen delas in i ganska få underrubriker. I vissa av de äldre bestämmelserna bör språket moderniseras, och långa paragrafer med många stycken behöver delas upp och föras med nya underrubriker. Mot denna bakgrund är det, enligt utredningens mening, mest ändamålsenligt att ändringarna görs i en ny lag. 1994 års ersättningslag bör alltså upphävas och ersättas av en ny ersättningslag.

Namnet på den nya lagen

Det fullständiga namnet på 1994 års ersättningslag är lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter. Namnet på lagen knyter an till bestämmelsen i 9 kap. 6 § riksdagsordningen (1974:153) av vilken det framgår att bestämmelser om arvode till ledamöterna och andra ekonomiska villkor för ledamöter och ersättare finns i lag.

Den nya ersättningslagen kommer, på samma sätt som den nuvarande ersättningslagen och ersättningslagen från 1988, lagen (1988:589) om ersättning m.m. till riksdagens ledamöter, att innehålla bestämmelser om riksdagsledamöternas ersättningar och andra förmåner. För tillgängligheten till lagstiftningen är det viktigt att namnet på lagen ger information om innehållet. Enligt utredningen framstår det som naturligt att använda begreppet ersättningar för att beteckna olika typer av ekonomiska ersättningar, till exempel arvode, kostnadsersättningar, traktamenten och pensioner. Men även förmåner som lämnas med anledning av uppdraget och som innebär inbesparade utgifter eller fördelaktiga ekonomiska konsekvenser för ledamöterna kan, enligt utredningens uppfattning, omfattas av begreppet ersättningar. Exempel på sådana ersättningar som står för ett ekonomiskt värde är övernattningsbostad, barnverksamhet, teknisk och elektronisk utrustning, parkeringsplats och försäkrings- och företagshälsovårdsförmåner. Med detta synsätt kan begreppet ersättningar sägas ha en något vidare innebörd än begreppet ekonomiska villkor, som används i riksdagsordningen. Utredningen anser på dessa grunder, och för att skilja det nya namnet från 1994 års lag, att det formella namnet på den nya lagen ska vara lag om ersättning till riksdagens ledamöter.

Tillämpningsföreskrifter och allmänna råd

De närmare förutsättningarna för ledamöternas arvoden och andra ekonomiska villkor kan i vissa fall vara relativt invecklade, och för att lagen inte ska tyngas med alltför många detaljer anser utredningen att dylika bestämmelser bör regleras på föreskriftsnivå. En sådan uppdelning underlättar också tillämpningen av bestämmelserna.

Till den nuvarande ersättningslagen hör en tillämpningsföreskrift. Föreskriften följer ersättningslagens struktur, och lagen kan således ses som nyckeln till hur man hittar i föreskriften. Denna ordning har ett stort pedagogiskt värde för tillämparen som kan utgå från bestämmelserna i lagen och därefter lätt hitta föreskriften. I föreskriften anges hur en ledamot eller Riksdagsförvaltningen rent praktiskt ska hantera en fråga, till exempel hur en resa ska bokas eller hur en viss ersättning ska beräknas. Dagens tillämpningsföreskrifter fungerar på så sätt som ett stöd i det dagliga arbetet.

En tillämpningsföreskrifts struktur bör följa den lag vars tillämpning föreskriften tar sikte på. Det är därför enligt utredningen lämpligt att upphäva den gamla tillämpningsföreskriften och ersätta den med en ny tillämpningsföreskrift till den nya ersättningslagen.

Närmare anvisningar och vägledning om hur lagar eller föreskrifter kan eller bör tillämpas i olika avseenden kan ges i allmänna råd som enbart är vägledande.

Utredningen anser att vissa av de bestämmelser som i dag finns i tillämpningsföreskrifterna till ersättningslagen bör tas ut ur föreskrifterna, eftersom de har karaktären av råd till ledamöterna och Riksdagsförvaltningen. Sådana bestämmelser bör ledamöterna och Riksdagsförvaltningen i stället rekommenderas att följa i allmänna råd.

Remissinstanserna

Majoriteten av remissinstanserna är generellt positiv till utredningens förslag i sin helhet. *Skatteverket* tillstyrker förslagen i betänkandet och *Riksrevisionen* välkomnar den föreslagna kodifieringen av gällande praxis och den regeltekniska översynen av de bestämmelser som reglerar riksdagsledamöternas ekonomiska villkor samt instämmer i förslaget vad gäller de materiella bestämmelser som översynen har resulterat i. *Riksdagens arvodesnämnd*, *Riksdagens ombudsmän*, *Kammarrätten i Jönköping* och *Statens tjänstepensionsverk* har inte något att invända mot förslagen. *Centerpartiet*, *Socialdemokraterna*, *Sverigedemokraterna*, *Vänsterpartiet*, *Örebro universitet*, *Sveriges Kommuner och Landsting*, *Uppsala universitet* och *Regeringskansliet genom Justitiedepartementet* har inga synpunkter i ärendet eller avstår från att lämna synpunkter.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

I likhet med utredningens förslag och flertalet remissinstanser anser riksdagsstyrelsen att den nuvarande lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter ska upphävas och ersättas med en ny lag – lagen om ersättning till riksdagens ledamöter. Vidare delar riksdagsstyrelsen utredningens uppfattning att de delar av lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ som rör arvode för uppdrag inom EU-nämnden ska flyttas till den nya ersättningslagen.

5.1.2 Den nya ersättningslagens struktur

Riksdagsstyrelsens förslag: Den nya ersättningslagen delas in i kapitel med löpande paragrafnumrering i varje kapitel. Det första kapitlet ska bestå av inledande bestämmelser för lagen med en innehållsförteckning samt grundläggande bestämmelser om rätt till ersättning och definitioner (1 kap.). I de två följande kapitlen ska det finnas bestämmelser om ersättning till talmannen (2 kap.) och om arvode till ledamöterna (3 kap.). Därefter följer bestämmelser om resekostnadsersättning och tillgång till parkeringsplats (4 kap.) och traktamente (5 kap.). Delar av bestämmelserna i föreskriften (2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter förs över till den nya lagen, det vill säga de bestämmelser

som gäller övernattningsbostad (6 kap.) och arbetsrum (7 kap.). Vidare införs bestämmelser om vidareutbildning och teknisk och elektronisk utrustning (7 kap.). Delar av bestämmelserna i föreskriften (2013:9) om riksdagens barnverksamhet förs över till den nya lagen, det vill säga bestämmelserna om tillgång till barnverksamhet (8 kap.). Slutligen ska det finnas bestämmelser om ålderspension (9 kap.), sjukpension (10 kap.), efterlevandepension (11 kap.), inkomstgaranti och efterlevandeskydd (12 kap.), omställningsstöd och efterlevandeskydd (13 kap.), försäkrings- och företagshälsovårdsförmåner (14 kap.) och överklagande (15 kap.).

Utredningens överväganden och förslag

Allmänna strukturella frågor och uppdelning mellan lag, tillämpningsföreskrifter och allmänna råd

Enligt utredningen är det viktigt att det system och de regler som ska gälla i fråga om riksdagsledamöternas ersättningar är tillräckligt tydliga, enkla och lätta att förstå. Regelsystemets struktur måste byggas upp på ett logiskt sätt där respektive bestämmelse placeras på rätt normnivå med lämplig detaljeringsgrad. Regleringen bör således vara överskådlig och klar.

Generellt kan sägas att det för överskådligheten är angeläget att en lag strukturellt byggs upp med tydliga kapitelrubriker och att bestämmelserna i de olika kapitlen har ett sakligt samband. Det finns ett värde i att inte i onödan ändra en grundläggande inarbetad struktur i en lag. Den nu gällande ersättningslagen har en tydlig och följdriktig struktur som i stor utsträckning bör kunna behållas i den nya lagen. Uppdelningen av de olika kapitlen i den nya ersättningslagen bör därför huvudsakligen göras efter dagens disposition med löpande paragrafnumrering i varje kapitel.

För att underlätta tillämpningen av en lag är det även viktigt med klara och informativa underrubriker. Användningen av underrubriker är inte enhetligt utformad i dagens ersättningslag. För att ge tillämparen ytterligare läshjälp och i syfte att skapa ett enhetligt system anser utredningen att fler underrubriker ska föras in i den nya lagen.

Långa paragrafer med fler än tre stycken bör undvikas. I lagen finns många paragrafer som är långa och som i vissa fall har upp till fyra eller fem stycken. I syfte att göra bestämmelserna mer lättbegripliga anser utredningen att de långa paragraferna i lagen ska delas upp i flera paragrafer, som inte annat än i undantagsfall ska innehålla fler än tre stycken.

Rätten till arbetsrum och övernattningsbostäder

I dag regleras ledamöternas och ersättarnas rätt till övernattningsbostäder i 5 kap. ersättningslagen i de bestämmelser som rör traktamente, i tillämpningsföreskriften till 5 kap. 4 § ersättningslagen och i föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter. Bestämmelser om

ledamöternas och ersättarnas arbetsrum regleras i föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter. Det är Riksdagsförvaltningen som beslutar om vilka övernattningsbostäder och arbetsrum som ställs till respektive partigrupps förfogande, medan det är gruppkanslierna som svarar för fördelningen av arbetsrummen och bostäderna till ledamöterna i parti-gruppen (se 2 och 12 §§ föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter). Riksdagsledamöter som har sin permanenta bostad på hemorten mer än 50 kilometer från Riksdagshuset har rätt till en övernattningsbostad i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd i Stockholm eller till ersättning för en privat övernattningsbostad inom 50 kilometer från Riksdagshuset (se 5 kap. 4 § ersättningslagen, tillämpningsföreskrifterna till 5 kap. 4 § ersättningslagen punkten 2 och 11 § föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter).

Rätten till arbetsrum och övernattningsbostad och rätten till ersättning för en privat övernattningsbostad ska enligt utredningens mening betraktas som en del av de ekonomiska villkoren för ledamöterna och ersättarna. När det gäller övernattningsbostäder berörs rätten till dessa redan i dag indirekt i ersättningslagen genom att det i 5 kap. 4 § andra stycket 1 anges att någon ersättning för logi inte betalas om Riksdagsförvaltningen tillhandahåller logi utan kostnad för ledamoten. Mot bakgrund av bestämmelsen i 9 kap. 6 § riksdagsordningen (1974:153) anser utredningen att rätten till arbetsrum och övernattningsbostad och ersättning för en privat övernattningsbostad ska föras in i den nya ersättningslagen som en uttrycklig direkt rätt för ledamöterna och ersättarna. På så sätt kommer lagen också att ge en bättre, samlad bild av de förmåner som ledamöterna har möjlighet att få. För att ytterligare tydliggöra rätten till övernattningsbostad ska den tas in i ett nytt kapitel. I samma kapitel ska rätten till ersättning för en privat övernattningsbostad tas in. Rätten till arbetsrum hör sakligt sett samman med rätten till teknisk och elektronisk utrustning och bör behandlas i samma kapitel. De närmare villkoren för ledamöterna och ersättarna bör, enligt utredningens bedömning, föras in i den nya tillämpningsföreskriften och de allmänna råden.

Utredningen föreslår inte några större ändringar i sak av ledamöternas rätt till övernattningsbostäder och arbetsrum.

Tid för utflyttning från arbetsrum och övernattningsbostad

Bestämmelserna om utflyttning från arbetsrum och övernattningsbostäder finns i föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter. En ledamot har rätt att disponera arbetsrummet och övernattningsbostaden under hela året från och med måndagen i den vecka då riksmötet öppnas och så länge uppdraget som riksdagsledamot varar (4 och 14 §§). Om ledamoten är ledig från sitt uppdrag i mer än en månad är han eller hon dock skyldig att upplåta arbetsrummet och bostaden till den ersättare som tjänstgör i stället för ledamoten. Ledamoten är också skyldig att byta arbetsrum och logi om Riksdagsförvaltningen bedömer att det krävs till exempel vid underhållsarbeten i fastigheten. En ledamot som lämnar riksdagen efter ett val eller

under löpande valperiod ska lämna sitt arbetsrum senast en vecka efter valdagen respektive avgångstillfället (5 och 6 §§). En ledamot som inte kandiderar i det kommande riksdagsvalet ska lämna bostaden senast den 31 juli valåret (15 §). Ledamoten får dock behålla bostaden även efter detta datum så länge det är nödvändigt för riksdagsuppdraget. En kandiderande ledamot som lämnar riksdagen efter ett val ska lämna sin övernattningsbostad snarast och senast en vecka efter valdagen (16 §). Även en ledamot som lämnar riksdagen under löpande valperiod ska lämna bostaden snarast och senast en vecka efter avgångstillfället (17 §). Bestämmelser om tidpunkt för utflyttning för ersättare finns i 37 §.

I dag regleras utflyttning från arbetsrummen och övernattningsbostäderna i föreskriftsform. Rätten till arbetsrum och övernattningsbostad bör emellertid betraktas som en del av de ekonomiska villkoren för ledamöterna och ersättarna. Utredningen föreslår därför att grundläggande bestämmelser om rätten till ett arbetsrum och en övernattningsbostad regleras i lag. Mot bakgrund av att bestämmelserna om utflyttning begränsar denna rätt ska enligt utredningens bedömning också regler om utflyttning tas in i den nya ersättningslagen. Ytterligare skäl enligt utredningen för att bestämmelserna om utflyttning ska regleras i lagen är att det klart ska framgå att de särskilda reglerna gäller och inte allmänna regler om nyttjanderätt i 7 kap. jordabalken. Utredningens uppfattning är vidare att ett upplåtelseavtal om en övernattningsbostad mellan en ledamot och Riksdagsförvaltningen inte omfattas av bestämmelserna i 12 kap. jordabalken (hyreslagen).

Barnverksamhet

I föreskriften om riksdagens barnverksamhet finns det regler om rätten till barnverksamhet. Barnverksamheten är avgiftsfri.

Möjligheten att ta del av barnverksamheten utgör enligt utredningens mening också en del av ledamöternas ekonomiska villkor. Rätten till barnverksamhet ska därför tas in i den nya ersättningslagen. Också när det gäller barnverksamheten bör de närmare villkoren föras in i den nya tillämpningsföreskriften och de allmänna råden. Utredningen föreslår inte några ändringar i sak när det gäller barnverksamheten.

Företagshälsovård

Enligt 15 kap. ersättningslagen har en ledamot rätt till vissa sjukvårdsförmåner. Om det finns särskilda skäl kan en ledamot efter prövning av Riksdagsförvaltningen få ersättning för kostnader för insatser i rehabiliteringssyfte (se 2 §). Riksdagsförvaltningen erbjuder avgiftsfri företagshälsovård för ledamöter och anställda. Företagshälsovården svarar för hälsokontroller, arbetsrelaterad vård (två fria besök) och vaccinationer inför utrikes resor. Sjukvårdstjänster ingår inte i företagshälsovården, men ledamöterna kan få enklare vård på läkar- och sköterskemottagningarna. Rätten till företagshälsovård är i dag oreglerad. Företagshälsovård, förebyggande behandling och

rehabilitering är inte en skattepliktig förmån (se 11 kap. 18 § inkomstskattelagen [1999:1229]).

På samma sätt som när det gäller barnverksamhet, arbetsrum och övernattningsbostad bör rätten till företagshälsovård enligt utredningen ses som en del av ledamöternas ekonomiska villkor och regleras i ersättningslagen. Riksdagsförvaltningen ska bestämma företagshälsovårdens omfattning. Bestämmelser om rätt till företagshälsovård ska därför tas in i det nya kapitel som reglerar försäkrings- och företagshälsovårdsförmåner (kap. 14).

Parkeringsplats

En ledamot får i mån av plats parkera på Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser enligt särskilda riktlinjer. Denna möjlighet erbjuds även anställda i Riksdagsförvaltningen. Parkeringsavgiften baseras på marknadsvärdet. Riksdagsledamöter parkerar kostnadsfritt och kan parkera längre tid än 14 timmar per dygn när de befinner sig på tjänsteresa.

Möjligheten att parkera på Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser är en förmån som ledamöterna erbjuds. Enligt utredningens mening bör denna förmån betraktas som en del av de ekonomiska villkor som erbjuds ledamoten och ska därför enligt riksdagsordningen regleras i lag. Utredningen föreslår därför att en bestämmelse om ledamöternas möjlighet att använda Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser tas in i det kapitel i ersättningslagen som rör resekostnadsersättning (kap. 4).

Strukturen i den nya ersättningslagen

Enligt utredningen är det viktigt för den nya ersättningslagens begriplighet och tillgänglighet att det redan i inledningen finns tydlig information om vad lagen innehåller. I dag innehåller ersättningslagens första kapitel inledande bestämmelser om lagen och vissa definitioner. Utredningen föreslår att också den nya ersättningslagen inleds på detta sätt. Därutöver bör man överväga om det också bör införas en innehållsförteckning i lagen. Det har blivit allt vanligare att i särskilt omfattande lagar ta med en innehållsförteckning i en inledande paragraf, eftersom det är ett bra sätt att ge läsaren en överskådlig bild av lagens innehåll. Utredningen föreslår därför i pedagogiskt syfte att det i första kapitlet tas in en innehållsförteckning.

De följande fyra kapitlen ska följa den nuvarande strukturen i ersättningslagen med ersättning till talmannen (2 kap.), arvode (3 kap.), resekostnadsersättning (4 kap.) och traktamente (5 kap.).

Föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter innehåller bestämmelser om ledamöternas rätt till övernattningsbostäder och arbetsrum, och i föreskriften om riksdagens barnverksamhet finns regler om rätt till barnverksamhet. Utredningen föreslår att de grundläggande bestämmelserna om rätten till arbetsrum, övernattningsbostad och barnverksamhet tas in i lag i stället för i föreskrift och att frågorna regleras i den nya ersättningslagen. Delar av bestämmelserna i föreskriften om arbetsrum och

övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter och föreskriften om riksdagens barnverksamhet ska därför enligt utredningen föras över till den nya lagen (6–8 kap.) medan bestämmelser om de närmare villkoren för rättigheterna tas in i de nya tillämpningsföreskrifterna och de allmänna råden.

I dag erbjuds ledamöterna viss vidareutbildning både genom Riksdagsförvaltningen och partigrupperna. Ett exempel på detta är språkutbildningar. Utredningen föreslår att ledamöternas möjlighet till vidareutbildning regleras i lagform. Bestämmelser om vidareutbildning tas in i det kapitel som också reglerar arbetsrum och teknisk och elektronisk utrustning (kap. 7).

I övrigt anser utredningen att kapitelordningen i 1994 års ersättningslag i fråga om ålders-, sjuk- och efterlevandepension, inkomstgaranti och efterlevandeskydd, omställningsstöd och efterlevandeskydd, försäkrings- och företagshälsovårdsförmåner samt överklagande är logisk och bör behållas (9–15 kap.)

Remissinstanserna

Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt över förslagen. *Statens tjänstepensionsverk* (SPV) har dock framfört att man ytterligare bör överväga om SPV:s roll i administrationen av aktuella förmåner skulle kunna förtydligas i författningstexten.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen anser att utredningens förslag är väl avvägda och föreslår att de genomförs. Riksdagsstyrelsen delar vidare SPV:s bedömning om att det är angeläget att förtydliga SPV:s roll i administrationen. Därför föreslår riksdagsstyrelsen vissa förtydliganden i författningstexten när det gäller att ansöka om ålderspension, sjukpension och efterlevandepension och att anmäla förändringar av sjuk- eller aktivitetsersättning.

Riksdagsförvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att se över hur SPV:s administrativa roll ytterligare kan förtydligas.

5.1.3 Arvode vid sjukfrånvaro och föräldraledighet

Riksdagsstyrelsens förslag: Bestämmelserna om ersättning vid sjukfrånvaro och vid föräldraledighet anpassas till vad som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. Det tydliggörs att det för en ledamot gäller att arbetsdagsavdrag är detsamma som kalenderdagsavdrag.

Nuvarande ordning

I 3 kap. 4 § första stycket ersättningslagen regleras från vilka arvoden avdrag ska göras om ledamoten är ledig från sitt uppdrag på grund av sjukdom. Vidare anges att avdraget ska göras i enlighet med de bestämmelser om sjukavdrag som gäller för arbetstagare hos riksdagen men att avdraget ska beräknas

på grundval av arvudet eller arvoden delat med antalet kalenderdagar i månaden.

I bestämmelsens andra stycke regleras från vilka arvoden avdrag ska göras om en ledamot är föräldraledig och att arvudet eller arvoden ska minskas i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos riksdagen. Där finns dock inte någon bestämmelse om att avdraget ska beräknas på grundval av arvudet eller arvoden delat med antalet kalenderdagar i månaden.

För arbetstagare i Riksdagsförvaltningen gäller från och med den 1 juni 2013 Villkorsavtalen för arbetstagare hos riksdagens myndigheter, som har tecknats mellan Riksdagsförvaltningen och de tre fackliga huvudorganisationerna Saco-S, Seko och Fackförbundet ST (villkorsavtalen). Villkorsavtalen reglerar bl.a. frågor om hur avdrag ska göras och vilka ersättningar som ska betalas vid sjukdom och vid föräldraledighet. För arbetstagare gäller olika typer av avdrag beroende på hur lång tid som avdraget ska göras. Vid ledighet om högst fem arbetsdagar görs arbetsdagsavdrag, vid ledighet om sex arbetsdagar eller mer i följd görs kalenderdagsavdrag, vid ledighet under en hel kalendermånad görs månadsavdrag. Arbetsdagsavdraget uppgår för närvarande till 4,6 procent av månadslönen. Då utgår man från att arbetstagaren arbetar fem dagar i veckan.

Enligt gällande praxis har bestämmelserna om avdrag och ersättningar vid sjukdom och föräldraledighet för arbetstagare i förvaltningen tillämpats även när det gäller ledamöterna. Med hänsyn till att riksdagsledamöterna utövar sitt uppdrag alla dagar under året görs dock inte något arbetsdagsavdrag, utan för en ledamot är arbetsdagsavdrag detsamma som kalenderdagsavdrag.

Riksdagsstyrelsens överväganden och förslag

Arvode vid sjukfrånvaro

Utredningen har gjort vissa justeringar av den föreslagna lydelsen av 3 kap. 5 § i förhållande till motsvarigheten i den nuvarande ersättningslagen. I bestämmelsen anges att det ska göras kalenderdagsavdrag och att avdrag ska göras i enlighet med de bestämmelser om avdrag från lön vid sjukfrånvaro som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Riksdagsstyrelsen anser dock att det finns en brist i den föreslagna bestämmelsen i och med att det för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen finns flera olika typer av avdrag. Vidare anger inte bestämmelsen vilka ersättningar som en ledamot har rätt till vid ledighet på grund av sjukdom.

För fullständighetens skull och för att anpassa bestämmelsen till rådande praxis bör den kompletteras så att det framgår att en ledamot som är ledig på grund av sjukdom har rätt till ersättningar i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. De bestämmelser som avses är för närvarande de så kallade villkorsavtalen, och de ersättningar som betalas i dag är sjuklön, sjukpenningtillägg och rehabiliteringstillägg. Det är inte lämpligt att ange ersättningarna direkt i lagtexten i och med att villkorsavtalen kan bli föremål för revideringar eller ersättas av andra avtal. Genom

att endast föreskriva att en ledamot som är ledig på grund av sjukdom har rätt till ersättningar i enlighet med vad som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen undviker man det faktum att det alltid inträder behov av lagändringar efter justeringar i kollektivavtalen.

I och med att bestämmelsen kompletteras med vilka ersättningar en ledamot har rätt till bör bestämmelsen även ange hur betalningen av dessa ska göras. Eftersom avdrag från arvoden inte helt görs i överensstämmelse med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen bör detta framgå tydligt. Riksdagsstyrelsen föreslår därför att en bestämmelse införs med innebörden att avdrag från arvoden och betalning av ersättningarna görs i enlighet med de bestämmelser (om löneavdrag och lön under sjukfrånvaro) som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen med ett förtydligande om att det för en ledamot gäller att arbetsdagsavdrag är detsamma som kalenderdagsavdrag.

Arvode vid föräldraledighet

I utredningens förslag till lydelse av 3 kap. 6 § andra och tredje styckena har enligt utredningen gällande praxis om utbetalning av föräldrapenningtillägg författningsreglerats.

Riksdagsstyrelsen noterar dock att den föreslagna lydelsen inte fullt motsvarar gällande praxis. I likhet med vad som gäller vid ledighet på grund av sjukdom är det för närvarande villkorsavtalen som reglerar vilka ersättningar som kan betalas till arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen, och enligt praxis får även en ledamot rätt till dessa. Enligt villkorsavtalen har en arbetstagare som är ledig för barns födelse eller vård av adoptivbarn rätt till föräldrapenningtillägg, vilket i och för sig anges i utredningens förslag. Emellertid följer av villkorsavtalen att en arbetstagare som är ledig med tillfällig föräldrapenning också har rätt till tillägg vid tillfällig föräldrapenning. Detta har inte beaktats i utredningens förslag. Av samma skäl som när det gäller arvode vid sjukdom bör inte de specifika ersättningarna anges i lagtexten, i stället är det tillräckligt att det framgår att en ledamot som är ledig för barns födelse, vård av adoptivbarn eller är ledig med tillfällig föräldrapenning har rätt till ersättningar i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

I utredningens förslag anges att minskningen av arvode och betalningen av föräldrapenningtillägg ska göras i enlighet med de bestämmelser om minskning av lön och betalning av föräldrapenningtillägg som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. Den föreslagna lydelsen tar dock inte hänsyn till att det är flera ersättningar än föräldrapenningtillägg som betalas och att det för en ledamot gäller att arbetsdagsavdrag är detsamma som kalenderdagsavdrag. Riksdagsstyrelsen föreslår att bestämmelsen justeras i enlighet med det.

5.2 Förtydligande av Riksdagsförvaltningens ansvar

Riksdagsstyrelsens förslag: Riksdagsförvaltningen ansvarar om annat inte är föreskrivet för att en ledamot erbjuds parkeringsplats, övernattningsbostad, arbetsrum, vidareutbildning, teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring och företagshälsovård. Uppgiften ska framgå av förvaltningens instruktion – lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

Nuvarande ordning

Riksdagsförvaltningen har enligt lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen bland annat till uppgift att tillhandahålla resurser och service för talmannens, kammarens, utskottens och övriga riksdagsorgans verksamhet samt för riksdagsledamöterna och partikanslierna (se 1 §). Vidare ska förvaltningen besluta i frågor om ekonomiska förmåner enligt ersättningslagen och ansvara för arvoden och andra ersättningar till ledamöterna (se 2 §). Enligt samma bestämmelse ska förvaltningen också ansvara för att ledamöter som lämnar riksdagen erbjuds stöd för övergång till förvärvsarbete.

Utredningens överväganden och förslag

Riksdagsförvaltningen hanterar i dag frågor med anledning av parkeringsplatser, övernattningsbostäder, arbetsrum, vidareutbildning, viss teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring och företagshälsovård. Det ligger i linje med Riksdagsförvaltningens ansvarsområden att förvaltningen även fortsättningsvis ansvarar för dessa uppgifter. I förtydligande syfte föreslår utredningen att uppgifterna ska framgå av förvaltningens instruktion. Utredningens förslag är därför att instruktionen ändras på så sätt att det framgår att Riksdagsförvaltningen ansvarar för att en ledamot erbjuds parkeringsplats, övernattningsbostad, arbetsrum, vidareutbildning, teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring och företagshälsovård.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte haft några synpunkter på förslaget.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen anser att förvaltningens instruktion ska förtydligas i enlighet med utredningens förslag.

5.3 Stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete

5.3.1 Regelteknisk och redaktionell översyn

Riksdagsstyrelsens förslag: Lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen upphävs och ersätts med en ny lag – lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen. Det materiella innehållet i den föreslagna lagen stämmer huvudsakligen överens med dagens lag. Bestämmelser om rätten att inrätta ett kansli, ackreditering av politiska sekreterare och andra som är anställda av partigruppen samt samråd och redovisning av utbetalda stöd förs in i lagen. Vidare åläggs Riksdagsförvaltningen att betala stöden till partigrupperna och bemyndigas att bestämma storleken på stöden och meddela tillämpningsföreskrifter.

Riksdagsstyrelsens bedömning: Riksdagsstyrelsens föreskrift (2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen bör upphävas och ersättas med en tillämpningsföreskrift och allmänna råd till lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Utredningens överväganden och förslag

En ny lag, tillämpningsföreskrift och allmänna råd

Vissa bestämmelser som i dag regleras i föreskriften (RFS 2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen är enligt utredningens översyn av sådan vikt för folkrepresentationen och det politiska arbetet att bestämmelserna bör regleras i lag. Detta gäller rätten att inrätta ett kansli, ackreditering av politiska sekreterare och andra som är anställda av partigruppen samt samråd och redovisning av utbetalda stöd. Förhållandevis omfattande strukturella ändringar behöver därför göras i lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen i form av förändrade kapitel- och underrubriker och numrering av paragrafer. Det är lämpligast att ändringarna görs i en ny lag. Utredningen föreslår således att lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen upphävs och ersätts av en ny lag – lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen. Bortsett från de nya bestämmelserna kommer det materiella innehållet i lagen huvudsakligen att stämma överens med dagens lag.

Enligt utredningen ligger det ett stort pedagogiskt värde i att det till bestämmelserna i lagen finns tillhörande föreskrifter och allmänna råd som vägleder tillämparna. Utredningen gör därför bedömningen att riksdagsstyrelsens föreskrift om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen bör upphävas och ersättas med en tillämpningsföreskrift och all-

männa råd till den nya lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen. Ett bemyndigande för riksdagsstyrelsen att meddela tillämpningsföreskrifter ska tas in i den nya lagen.

Den nya lagens struktur

Den befintliga strukturen i lagen består av underrubriker och löpande paragrafnumreringar. För att öka lagens överskådlighet föreslår utredningen att lagen strukturellt byggs upp med tydliga kapitelrubriker som grundas på den nuvarande lagens underrubriker. I syfte att underlätta tillämpningen av lagen föreslår utredningen att det förs in informativa underrubriker.

Utredningen anser att det är viktigt att det redan i inledningen finns tydlig information om vad den nya lagen innehåller. Den första underrubriken i den nuvarande lagen innehåller inledande bestämmelser om lagen och vissa definitioner. Utredningen föreslår att också den nya lagen inleds på detta sätt, tillsammans med en innehållsförteckning där läsaren ges en överskådlig bild av lagens innehåll. De följande tre kapitlen ska i stort följa den nuvarande lagens struktur med basstöd till partigrupper (2 kap.), stöd för politiska sekreterare till riksdagsledamöter och andra arbetstagare på partigruppernas kansli (3 kap.) samt stöd till kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor (4 kap.).

Stöd till kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning ges i dag till partigrupperna, men stödet är inte författningsreglerat. Utredningen föreslår att de grundläggande bestämmelserna om utbetalning av stöd till kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning regleras i lag och anser att frågan bör regleras i den nya lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen. Utredningen anser att det är lämpligt att stöd till kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning förs in i den nya lagens femte kapitel. Därefter följer stöd till en enskild ledamot som har blivit invald utan att tillhöra en partigrupp (6 kap.) och till sist en redovisning av stöden (7 kap.).

Ändringar i övrigt

I de bestämmelser som i dag reglerar basstöd till partigrupper respektive stöd till kostnader för politiska sekreterare och stöd till kostnader för riksdagsledamöternas utrikes resor är själva beloppen angivna i lagtexten (se 4, 10, 14 och 15 §§). Det framstår enligt utredningens uppfattning som något opraktiskt, eftersom det bör vara möjligt att ändra beloppen allteftersom förhållandena motiverar det. Beloppet för stöd till politiska sekreterare har beräknats med ledning av kostnaden för sekreterarens lön, som förändras i takt med den allmänna löneutvecklingen, och beloppet för utrikes resor följer kostnadsläget för resor. Utredningen föreslår därför att Riksdagsförvaltningen i den nya lagen åläggs att betala stöden till partigrupperna och att förvaltningen ges ett bemyndigande att bestämma stödets storlek. Beloppen bör anges i tillämpningsföreskrifterna till lagen.

Bestämmelserna om basstöd reglerar de belopp som en partigrupp får för sitt arbete i riksdagen. Utredningen anser att dessa bestämmelser har en sådan

grundläggande betydelse för partigruppernas arbete i riksdagen att de trots det som har anförts ovan bör regleras i lag. Basstödet är ett belopp som inte ändras lika ofta som stöden till politiska sekreterare och utrikes resor.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte haft några synpunkter på förslagen.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen anser i likhet med utredningen att en ny lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen bör införas och delar utredningens bedömning om vad som bör regleras i lagen.

5.3.2 Återbetalning av resestöd och språkstöd

Riksdagsstyrelsens förslag: Stöd till kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor och språkutbildning som en partigrupp mottagit under en valperiod, och som inte förbrukats under valperioden, ska betalas tillbaka till Riksdagsförvaltningen.

Nuvarande ordning

Lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen innehåller en bestämmelse om återbetalningsskyldighet. Den gäller för en partigrupp som inte återkommer till riksdagen efter ett val (se 14 § andra stycket). En sådan partigrupp ska betala tillbaka de medel som lämnats för ledamöters resor i anledning av EU-samarbetet och som inte har förbrukats. För de övriga stöden gäller ingen återbetalningsskyldighet enligt lagen. I fråga om det oreglerade stödet till partigrupperna för ledamöters språkutbildning gäller emellertid att språkstöd inte förnyas innan det föregående stödet har använts. Om en partigrupp inte använder alla medel som den mottagit i stöd under ett år avräknas de resterande medlen från det belopp som ska betalas ut i stöd för nästa år (se vidare avsnitt 5.4.2).

Riksdagsstyrelsens överväganden och förslag

Stöd till kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor och språkutbildning lämnas för att ge de enskilda ledamöterna bra förutsättningar att fullgöra sitt riksdagsuppdrag. Utredningen har när det gäller språkstödet föreslagit att om ett parti inte återkommer till riksdagen efter ett val, bör återstående medel betalas tillbaka till Riksdagsförvaltningen. Riksdagsstyrelsen delar bedömningen att medlen bör återbetalas och anser att även resesstödet ska återbetalas. Vidare anser riksdagsstyrelsen att om en partigrupp inte använder medel som den mottagit för syftet, bör partigruppen återbetala de medel som inte förbrukats under valperioden till Riksdagsförvaltningen.

5.4 Gränsdragningsproblem

5.4.1 Eventuella gränsdragningsproblem i regleringen av utrikes resor

Riksdagsstyrelsens förslag: En bestämmelse som erinrar om att det finns regler om utrikes tjänsteresa i den nya lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter tas in i den nya lagen (2015:000) om stöd till parti-grupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Nuvarande ordning

Enskilda utrikes tjänsteresor

I 4 kap. 3 a § ersättningslagen och dess tillämpningsföreskrifter finns bestämmelser om en ledamots enskilda utrikes tjänsteresor. För närvarande är det de vice talmännen som fattar beslut om sådana resor. Tillämpningsföreskrifterna vid inrikes tjänsteresa gäller till övervägande del även vid tjänsteresor till utlandet, till exempel bestämmelser om kostnaderna vid val av färdmedel. Vid en utrikes tjänsteresa tillämpas, som huvudregel, det avtal om ersättning m.m. vid tjänsteresa och förrättning utomlands som har träffats av Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer (se Riksdagsförvaltningens avtal om ersättning m.m. vid tjänsteresa och förrättning utomlands). En enskild utrikes tjänsteresa ska vara av värde för uppdraget som riksdagsledamot, och resan får företas i grupp. Det finns särskilda bestämmelser om hur och när en ansökan om en enskild utrikes tjänsteresa ska göras. Riksdagsstyrelsen fastställer ett belopp per valperiod för en riksdagsledamots enskilda utrikes tjänsteresor. Medel som inte använts till sådan tjänsteresa ska överföras till Riksdagsförvaltningen (se 4 kap. 3 a § andra stycket ersättningslagen). Det rambelopp som riksdagsstyrelsen fastställer för en riksdagsledamots enskilda utrikes tjänsteresor får under vissa förutsättningar även användas av den som är ersättare för ledamoten (se punkt 6 i tillämpningsföreskrifterna).

Stöd till kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor

I dagsläget finns bestämmelser om stöd för riksdagsledamöters utrikes resor i lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Riksdagsförvaltningen lämnar stöd till resekostnader för riksdagsledamöternas deltagande i samarbetet inom Europeiska unionen. Stödet lämnas till partigrupperna och uppgår till 2 500 kronor per år för en ledamot som tillhör partigruppen (se 14 §). Om ett parti inte återkommer till riksdagen efter ett val ska de medel som inte har förbrukats betalas tillbaka till Riksdagsförvaltningen.

Stöd lämnas också för deltagande i internationella konferenser utomlands och andra utrikes resor med 5 000 kronor per år för de första 20 mandatena som tillföll partiet i det senaste valet till riksdagen och med 2 500 kronor per år för varje ytterligare mandat som tillföll partiet i valet (se 15 §). Stödet lämnas till partigrupperna.

En partigrupp får inte bevilja en ledamot större stöd till kostnader för en utrikes resa än en anställd inom riksdagen skulle ha erhållit för att i tjänsten delta i en motsvarande resa (se 16 §). Efter varje kalenderår ska partigrupperna redovisa till Riksdagsförvaltningen hur utbetalade resestöd har använts under det föregående budgetåret. Redovisningen ska innehålla uppgifter om riksdagsledamotens namn, resmål, tidpunkt för resan samt kostnad för resan med uppgift om huruvida bonuspöäng har utnyttjats för resan.

Utredningens överväganden och förslag

Ersättning för ledamöternas resor kan lämnas antingen direkt från Riksdagsförvaltningen i enlighet med 4 kap. 3 a § ersättningslagen eller från partigrupperna i enlighet med lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. För att ersättning ska lämnas enligt ersättningslagen krävs det att resan är av betydelse för uppdraget som riksdagsledamot. Lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen omfattar utlandsresor, däribland resor som ledamöterna gör för att delta i samarbetet inom Europeiska unionen eller i internationella konferenser utomlands. Stödet från Riksdagsförvaltningen prövas av en av de vice talmännen medan stödet från partigrupperna prövas av den egna partigruppen. Om en resa uppfyller kraven både enligt ersättningslagen och enligt lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen kan ledamoten välja att antingen ansöka om ersättning från Riksdagsförvaltningen eller från sin partigrupp. Ersättning för samma typ av resa kan således i vissa fall lämnas från två olika håll. Både det stöd som ges från Riksdagsförvaltningen och det som ges från partigrupperna är begränsade till vissa angivna belopp. Den kartläggning som utredningen har gjort har visat att det ibland kan vara så att till och med samma resa delvis bekostas med medel från Riksdagsförvaltningen och delvis med stödet från partigrupperna. Detta torde förekomma när något av stöden inte räcker till hela resan. Enligt utredningen har det emellertid inte framkommit något problem med att ersättning både lämnats från Riksdagsförvaltningen och från en partigrupp för samma del av en resa.

Stöd till ledamöternas utrikes resor har under lång tid lämnats både direkt till ledamöterna från Riksdagsförvaltningen och indirekt via partigrupperna. Utredningens kartläggning visar att stöden på ett väl fungerande sätt betalas ut enligt respektive ersättningssystemets regler och att stöden i vissa fall kombineras och får komplettera varandra. Utredningen ser inte något problem i sig med det förhållandet att stöd för delvis samma typ av resor betalas ut från två olika håll. Kartläggningen har således inte visat på gränsdragningsproblem som ger utredningen anledning att föreslå några regeländringar i detta avseende.

Utredningen konstaterar dock att det är viktigt att reglerna och tillämpningen av dem är transparenta och att det är lätt att hitta de parallella systemen.

Enligt utredningen är det av intresse att den vice talman som fattar beslut om en resa får information om att stöd till resan även har sökts enligt lagen

om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. En ansökan om en utrikes tjänsteresa bör alltså innehålla en uppgift om att stöd har sökts via partigrupperna. En bestämmelse med detta innehåll bör tas in i tillämpningsföreskrifterna till den nya ersättningslagen.

Att ledamöterna har olika möjligheter att få stöd till utrikes resor bör klart framgå av en författning. I den nuvarande ersättningslagen och i den nya ersättningslag som utredningen föreslår finns en bestämmelse i vilken det hänvisas till regler för beslut om utrikes tjänsteresa på uppdrag av en partigrupp i riksdagen i den nya lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen (se nuvarande 4 kap. 3 a § tredje stycket och föreslagna 4 kap. 9 §). För att få en parallell reglering föreslår utredningen att en motsvarande bestämmelse tas in i den nya lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen. Utredningen bedömer att bestämmelserna är tillräckliga för att kravet på transparens ska anses uppfyllt.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot förslaget.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen delar utredningens uppfattning och anser att förslaget bör genomföras.

5.4.2 Gränsdragningar vid finansieringen av språkutbildningar

Riksdagsstyrelsens förslag: Riksdagsförvaltningen lämnar stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas språkutbildning med ett belopp som förvaltningen bestämmer.

En bestämmelse som påminner om att det finns regler om stöd till språkutbildning för riksdagsledamöterna i den nya lagen (2015:000) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen tas in i den nya lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.

En bestämmelse som påminner om att det finns regler om stöd till vidareutbildning för riksdagsledamöterna i lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter tas in i den nya lagen (2015:000) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Nuvarande ordning

Riksdagsledamöter erbjuds i dag stöd till språkundervisning från både Riksdagsförvaltningen och partigrupperna. Rätten till språkutbildning är inte författningsreglerad.

Riksdagsförvaltningen upphandlar intensivkurser för ledamöterna i engelska och franska. Kurserna hålls både i riksdagens lokaler och utomlands.

Under valår hålls ingen språkutbildning för ledamöterna. Partierna bestämmer vilka ledamöter som ska delta och platserna fördelas efter antalet mandat.

Partigrupperna får årligen ett bidrag från Riksdagsförvaltningen som ska användas till utbildning i andra språk än engelska och franska eller till fortbildningar i engelska och franska. Om en partigrupp under ett år inte använder hela sitt stöd, finns den resterande delen kvar för användning året efter. Stödet förnyas inte innan det föregående stödet har använts.

Utredningens överväganden och förslag

Utredningen gör bedömningen att det förhållandet att stöd för delvis samma typ av resor betalas ut från två olika håll i sig inte innebär något sakligt eller administrativt problem. Utredningen anser att samma resonemang kan tillämpas även på den språkutbildning som erbjuds ledamöterna från Riksdagsförvaltningen och partigrupperna.

Kartläggningen av stöden till språkundervisning ger inte vid handen att det finns problem med att de betalas ut enligt respektive ersättningssystem. För att undvika gränsdragningsproblem ska stödet till den språkundervisning som anordnas via partigrupperna dock enligt utredningens mening, på samma sätt som när det gäller den vidareutbildning som anordnas via Riksdagsförvaltningen, författningsregleras i den föreslagna lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen och dess tillämpningsföreskrifter och allmänna råd.

Regleringen bör enligt utredningens mening baseras på dagens förhållanden men göra det tydligare vad det är som gäller. Bestämmelser som innehåller en exakt beloppsangivelse och där ändringar behöver göras med inte allt för långa tidsintervall har typiskt sett den karaktären att de inte bör regleras i lag. Summan av stödet bör regleras i tillämpningsföreskrifterna till lagen, och utredningen föreslår att det i lagtexten lämnas ett bemyndigande till Riksdagsförvaltningen att bestämma med vilket belopp stödet ska betalas. Utredningen föreslår således att Riksdagsförvaltningen till partigrupperna betalar stöd till språkutbildning för riksdagsledamöterna med ett belopp som förvaltningen bestämmer.

På samma sätt som när det gäller stödet till kostnader för ledamöternas utrikes resor i tjänsten bör regleringen av stöden vara transparent, och det bör vara lätt att hitta de parallella ersättningssystemen. En regel som påminner om att det finns bestämmelser om stöd till språkutbildning för riksdagsledamöterna i den nya lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen ska därför tas in i den nya ersättningslagen. En motsvarande bestämmelse ska även tas in i den nya lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt över förslaget.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen delar utredningens bedömning att det i lagen bör lämnas ett bemyndigande till Riksdagsförvaltningen att bestämma med vilket belopp stödet för riksdagsledamöternas språkutbildning ska betalas. Riksdagsstyrelsen ställer sig även bakom bedömningen att regleringen av stöden bör vara transparent och att det bör vara lätt att hitta de parallella ersättningssystemen och anser att de hänvisningsbestämmelser som utredningen föreslår därför ska införas.

5.5 Resa vid en extraordinär händelse

Riksdagsstyrelsens förslag: En ledamot har rätt till ersättning för kostnader för tjänsteresor som ledamoten gör därför att han eller hon måste inställa sig i riksdagen på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses. Om ledamoten inte befinner sig i bostaden på hemorten eller på tjänsteresa och om han eller hon inte kan använda sin biljett för resan tillbaka, ska ledamoten få ersättning för kostnaden för resan med ett belopp som svarar mot den faktiska kostnaden.

Kostnader för en resa på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses som görs med egen bil, förmånsbil eller motorcykel ersätts med de belopp som Riksdagsförvaltningen bestämmer. Ledamoten lämnar efter avslutad resa snarast en reseräkning till Riksdagsförvaltningen, dock senast sex månader efter det att resan avslutades.

Riksdagsförvaltningen eller den som Riksdagsförvaltningen bestämmer får besluta att ersättningen ska omfatta resekostnader även för en medföljande person som av särskilda skäl måste resa tillsammans med ledamoten.

Ledamoten får själv besluta om inrikes och utrikes resor på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses och om lämpligt färdmedel med hänsyn tagen till kostnads-, tids- eller miljöaspekter.

Riksdagsstyrelsens bedömning: Talmannen bör besluta om ersättning för kostnader för resa för en medföljande person som av särskilda skäl måste resa tillsammans med ledamoten.

En ledamot bör efter en resa, som har sin grund i en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses, ge in ett underlag till Riksdagsförvaltningen som visar

- a) vilken händelse som har lett till hemresan,
- b) att ledamoten inte har kunnat boka av hemresan eller använda värdet av resan vid ett senare tillfälle.

Nuvarande ordning

Bestämmelser om tjänsteresa i ersättningslagen

Riksdagsledamöternas ersättning för resekostnader regleras i 4 kap. ersättningslagen och i tillämpningsföreskrifterna till den lagen. Med tjänsteresa avses en resa som en ledamot gör som ett led i utövningen av sitt riksdagsuppdrag, och ledamotens bostad på hemorten betraktas då som tjänsteställe (se 4 kap. 1 § ersättningslagen). Som tjänsteresor betraktas dels resor till och från riksdagen för det löpande riksdagsarbetet, dels resor till, från och i den valkrets för vilken ledamoten är vald. Också resor med anledning av sammanträde med riksdagsgruppen, partikonferens och annat partiarrangemang, utskottsresa samt deltagande i arbetet i nämnder, delegationer, kommittéer eller liknande inom riksdagen utgör tjänsteresor. Egna studieresor inom ramen för uppdraget räknas också som tjänsteresor, liksom resor med anledning av medverkan i arrangemang som syftar till att informera om riksdagen eller riksdagsuppdraget. Resor som inte är direkt knutna till riksdagsuppdraget ger däremot inte rätt till ersättning. Det gäller exempelvis uppdrag för organisationer, kommuner eller myndigheter. Reseersättningen ska svara mot den faktiska kostnaden (se 4 kap. 2 § ersättningslagen).

Resa vid en extraordinär händelse

Resor som en ledamot är tvungen att göra på grund av ett akut tjänsteärende regleras i punkt 6 andra och tredje styckena i tillämpningsföreskrifterna till 4 kap. 2 och 2 a §§ ersättningslagen. Det talas där om en ledamot som inte befinner sig i bostaden eller på en tjänsteresa när riksdagen ska samlas på grund av en extraordinär händelse eller av någon annan oplanerad orsak. Ledamoten ska ersättas för de extra kostnader som tjänsteresan för med sig när ledamoten måste inställa sig i riksdagen. Om ledamoten inte kan boka om eller använda sin biljett för återresan, eller saknar årskort på tåg eller flyg, ska han eller hon få ersättning för den faktiska kostnaden för resan, det vill säga kostnaden för resebevis eller biljett samt bagageförvaring. Vid resa med egen bil, förmånsbil eller motorcykel blir det fråga om fastställd kilometerersättning och utlägg för parkering. Talmannen kan besluta om att ersättningen även ska omfatta resekostnader för medföljande som av särskilda skäl måste resa tillsammans med ledamoten.

Skatterättsliga regler om tjänsteresa

Regleringen av resekostnadsersättningens skatterättsliga konsekvenser finns i inkomstskattelagen (1999:1229). Som allmän regel i skattesammanhang gäller att tjänstestället är den plats där den skattskyldige utför huvuddelen av sitt arbete (se 12 kap. 8 § första stycket inkomstskattelagen). För riksdagsledamöter finns det emellertid en särskild regel. Den innebär att bostaden på hemorten utgör tjänsteställe (se 12 kap. 8 § tredje och fjärde styckena inkomstskattelagen). Bestämmelserna får till följd att resor mellan bostaden och arbetet är tjänsteresor.

Den ersättning som ledamöterna får för kostnader vid resor i tjänsten är skattepliktig och ska tas upp som en inkomst, medan utgifter för att förvärva

och bibehålla inkomster som huvudregel kan dras av som en kostnad (se 11 kap. 1 § och 12 kap. 1 § första stycket inkomstskattelagen).

Skatteverkets gränsdragning mellan tjänsteresor och privata resor

Skatteverket har tagit ställning till hur gränsen mellan tjänsteresor och vissa privata resor bör dras.

Enligt ställningstagandet Gränsdragning mellan tjänsteresor och vissa privata resor, 2011-07-08, bör det finnas en tydlig skiljelinje mellan vad som skatterättsligt är att betrakta som privata resor i form av arbetsresor och hemresor respektive tjänsteresor. Detta får sedan betydelse för avdragsrätten. Lagstiftaren har i inkomstskattelagen reglerat och begränsat vilken avdragsrätt som ska finnas för det som i grunden anses som privata resor, det vill säga arbetsresor och hemresor. Eftersom dessa resor (till skillnad från tjänsteresor) är definierade i lagtexten bör definitionerna styra den anställdes avdragsrätt och därmed arbetsgivarens möjlighet att betala ut skattefri reseersättning etcetera. Resor som en anställd gör mellan bostaden och tjänstestället kan därför inte utgöra tjänsteresor.

Det kan inträffa att en anställd som är på semesterresa måste återvända hem enligt arbetsgivarens beslut på grund av ett akut uppkommet tjänsteärende, och att arbetsgivaren bekostar en ny biljett för resan hem. Om den anställda kan avboka sin privata hemresa bör den av arbetsgivaren betalda hemresan enligt Skatteverket ses som en skattepliktig förmån, eftersom en sådan resa i grunden är en privat levnadskostnad. Om villkoren för den nya hemresan i stort överensstämmer med den som har bokats av, bör förmånen kunna värderas till ett belopp som svarar mot värdet på den avbokade resan. Om den anställda inte kan boka av sin hemresa eller utnyttja värdet av den vid ett senare tillfälle, bör däremot den resa som arbetsgivaren har betalat inte anses utgöra någon beskattningsbar förmån. Den anställda har i denna situation enbart fått olägenheten av att behöva avbryta sin semester och har inte fått någon inbesparad privat levnadskostnad. Samma sak bör enligt Skatteverket gälla om arbetsgivaren bekostar också medföljande familjemedlemmars hemresa. I ett sådant fall utgör inte hemresan en ordinär tjänsteresa, och arbetsgivaren bör därför spara underlag som visar vilken akut händelse som har orsakat den avbrutna semestern. Även underlag som visar att den anställda inte har kunnat boka av sin hemresa bör sparas. Det kan till exempel röra sig om en kopia av villkoren vid biljettbeställningen.

Utredningens överväganden och förslag

En resa på grund av en extraordinär händelse ska även fortsättningsvis ersättas. En ledamot får i dag ersättning för en resa till riksdagen på grund av en extraordinär händelse eller av någon annan oplanerad orsak. Det är enligt utredningens mening väl motiverat att en resa på grund av ett akut tjänsteärende även fortsättningsvis ska ersättas av Riksdagsförvaltningen. En sådan resa be-

traktas enligt tillämpningsföreskrifterna till ersättningslagen som en tjänsteresa. Ersättningsreglerna måste vara parallella med de skatterättsliga reglerna för att avdrag för resan ska beviljas eller för att resan inte ska förmånsbeskattas. En tjänsteresa för en ledamot kan enligt inkomstskattelagen endast starta vid tjänstestället eller från en pågående tjänsteresa, till exempel från riksdagen. Trots att en ledamot måste göra en resa i en akut situation, är resan alltså skatterättsligt att betrakta som en privat arbetsresa om ledamoten reser från en annan utgångspunkt än bostaden på hemorten och om resan inte heller påbörjas när ledamoten redan befinner sig på tjänsteresa. Skatteverkets ställningstagande torde emellertid innebära att en ledamot som i en sådan situation inte kan avboka sin resa eller använda den vid ett senare tillfälle får dra av kostnaden för resan. Det torde inte heller bli aktuellt med en förmånsbeskattning om Riksdagsförvaltningen har betalat resan; ledamoten har inte sparat in någon privat levnadskostnad. Av detta skäl föreslår inte utredningen någon ändring av bestämmelserna om ersättning för resa i inkomstskattelagen.

Bestämmelser om ledamöternas ekonomiska villkor ska regleras i lag. Reglerna om ersättning för resor vid extraordinära händelser ska därför tas in i den nya ersättningslagen.

Utformning av bestämmelsen

För närvarande ersätts kostnaden för en resa på grund av en extraordinär händelse eller av någon annan oplanerad orsak. Det bör inte göras några väsentliga ändringar av vad som gäller i dag. En ledamot bör alltså få resan betald om den följer av en extraordinär händelse, till exempel en naturkatastrof, en större olycka som drabbar många människor, en händelse som i stor utsträckning påverkar det ekonomiska eller politiska läget eller någon annan händelse av extraordinär karaktär. Det är också viktigt att en ledamot kan kallas in till riksdagen på grund av händelser som uppkommer hastigt och som inte har kunnat tas med ens vid en omsorgsfull planering. Det kan till exempel gälla en oplanerad presskonferens, ett extra insatt möte i kammaren eller utskotten eller att en ledamot måste inställa sig med kort varsel vid ett visst voterings-tillfälle i riksdagen. Ledamoten bör därför ha rätt till ersättning om han eller hon måste inställa sig i riksdagen av en orsak som inte har kunnat förutses.

Enligt utredningen bör därför bestämmelsen, i enlighet med Skatteverkets ställningstagande, utformas på så sätt att ersättning endast ges om ledamoten inte kan använda sin biljett för resan tillbaka, det vill säga inte kan avboka sin hemresa eller utnyttja värdet av resan vid ett annat tillfälle.

Ersättningen för resan

I dag betraktas en resa på grund av en extraordinär händelse som en tjänsteresa enligt tillämpningsföreskrifterna. Den faktiska kostnaden för ledamotens resa ersätts på vanligt sätt. Dessutom får ledamoten ersättning för de extra kostnader som tjänsteresan för med sig. Om ledamoten inte kan boka om eller

använda sin biljett för återresan eller saknar årskort på tåg eller flyg, ska ledamoten få ersättning för den faktiska resekostnaden. En ledamot som gör en resa på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses ska även fortsättningsvis få ersättning för resan. Ersättningen ska, på samma sätt som när det gäller tjänsteresor och resor från och till en annan bostad än bostaden på hemorten, svara mot den faktiska kostnaden för resan.

Utredningen föreslår också att det i lagen anges att Riksdagsförvaltningen eller den som Riksdagsförvaltningen bestämmer får besluta att ersättningen ska omfatta resekostnader även för en medföljande person som av särskilda skäl måste resa tillsammans med ledamoten.

För att kunna betala ut ersättningen till ledamöterna behöver Riksdagsförvaltningen få in ett underlag för resan. Enligt utredningens bedömning bör därför en ledamot ge in ett underlag till Riksdagsförvaltningen som visar vilken händelse som har lett till hemresan och att ledamoten inte har kunnat boka av hemresan eller kan använda värdet av resan vid ett senare tillfälle.

I likhet med vad som gäller i dag bör talmannen besluta att ersättningen ska omfatta också resekostnader för en medföljande person som av särskilda skäl måste resa tillsammans med ledamoten.

Utrikes resor på grund av en extraordinär händelse

En ledamot får i dag själv besluta om tjänsteresor inom riket, medan de vice talmännen beslutar om utrikes tjänsteresor.

När resan beror på en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses, behöver ledamöterna snabbt inställa sig i riksdagen. På samma sätt som vid inrikes resor i tjänsten anser utredningen att en ledamot i en sådan situation själv ska få besluta om resor till Sverige från utlandet. De vice talmännen kommer vid en extraordinär händelse att ha svårt att tillräckligt skyndsamt besluta om ledamöternas hemresor från utlandet. Även om en ledamot befinner sig utomlands anser utredningen därför att ledamoten själv ska få besluta om resan hem.

Remissinstanserna

Den moderata riksdagsgruppen gör bedömningen att det finns skäl till att talmansprövningen av utrikes resor vid en extraordinär händelse avskaffas. Den anser att en dialog mellan partiets gruppledning och den berörda ledamoten om förutsättningarna för utrikes resor vid en extraordinär händelse till viss del skulle kunna uppfylla syftet med talmansprövningen. Ett krav på en sådan dialog skulle kunna formuleras i riktlinjer eller föreskrift.

Övriga remissinstanser har inte yttrat sig över förslagen.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag och bedömning

Riksdagsstyrelsen delar utredningens förslag om hur bestämmelsen om ersättning för resa vid en extraordinär händelse bör utformas och hur ledamoten

bör ersättas. Riksdagsstyrelsen finner i likhet med utredningen även att ledamoten själv ska få besluta om utrikes resor på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses. Det förfarande som *den moderata riksdagsgruppen* förordar finns det anledning att återkomma till i samband med att tillämpningsföreskrifter till lagen tas fram.

5.6 Möjligheter till vidareutbildning

Riksdagsstyrelsens förslag: Riksdagsförvaltningen får erbjuda ledamöterna en introduktion till uppdraget som ledamot av riksdagen. Introduktionen ska vara inriktad på arbetsformerna i riksdagen.

Riksdagsförvaltningen får erbjuda ledamöterna språkutbildning och ledarskapsutveckling.

Riksdagsförvaltningen får även erbjuda ledamöterna stöd för annan vidareutbildning inom ramen för uppdraget som ledamot av riksdagen.

Att ansvaret för stödet till vidareutbildning vilar på förvaltningen ska framgå av lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

Nuvarande ordning

Efter ett val erbjuder Riksdagsförvaltningen nya riksdagsledamöter en introduktion i kammarens arbete, den interna servicen, de ekonomiska villkoren och den tekniska utrustningen. Under mandatperioden erbjuds ledamöter språkutbildning i form av intensivkurser i engelska och franska. Vidare ges genom Riksdagsförvaltningens försorg kurser i ledarskapsutveckling. Ledamöter som har någon form av arbetsledande ställning i riksdagen erbjuds en sådan kurs. Platserna fördelas i proportion till partiernas storlek. Dessa olika stödformer är inte författningsreglerade.

Utredningens överväganden och förslag

Introduktion till arbetet i riksdagen

Utredningen anför att riksdagsuppdragets innehåll och ledamöternas situation skiljer sig från vad som gäller i samhället i övrigt. Ledamöterna ska företräda folket i de beslut som riksdagen fattar. Uppdraget består bland annat i att delta i arbetet i kammaren, i utskotten och i andra riksdagsorgan. Arbetet innebär vidare att skriva motioner och interpellationer, ställa frågor och utarbeta reservationer och särskilda yttranden. En stor del av uppdraget utgörs även av arbetet i den egna partigruppen. Uppdraget som riksdagsledamot är speciellt. Ledamöterna är inte anställda av riksdagen utan är uppdragstagare, vars ekonomiska villkor regleras i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter (ersättningslagen).

Enligt utredningen går det inte att förutsätta att alla nyvalda ledamöter känner till närmare hur arbetet i riksdagen bedrivs eller vilka rättigheter och skyldigheter en ledamot har. Mot bakgrund av riksdagsuppdragets särdrag anser

utredningen att det finns skäl för att i likhet med vad som gäller i dag erbjuda ledamöterna en introduktion som behandlar uppdragets innehåll och villkor samt den rättsliga reglering som omger uppdraget. Den introduktion som Riksdagsförvaltningen anordnar bör därför finnas kvar och ha fokus på arbetsformerna i riksdagsuppdraget, regleringen av villkoren för uppdraget och vad som gäller i olika frågor, till exempel om jäv och andra intressekonflikter.

Språkutbildning

Utredningen konstaterar att dagens samhälle internationaliseras i allt större utsträckning, bland annat genom EU:s utvidgning. Till följd av internationaliseringen hanterar ledamöterna allt fler internationella aspekter inom olika politikområden. EU-frågor och internationella kontakter utgör en integrerad del i den dagliga politiska verksamheten. Denna utveckling förutsätter att ledamöterna har eller tillägnar sig goda kunskaper i språk. Ledamöterna har olika bakgrund både i fråga om ålder, utbildning och tidigare yrkeslivserfarenhet. Detta innebär att ledamöterna har varierande språkkunskaper. Mot bakgrund av vikten av att riksdagsledamöter kan uttrycka sig väl i tal och skrift även på andra språk än svenska anser utredningen att det är av väsentligt intresse att ledamöterna även i fortsättningen erbjuds språkutbildning.

Ledarskapsutveckling

Riksdagsförvaltningen anordnar i dag kurser i ledarskapsutveckling för de ledamöter som har en ledande position inom riksdagen, dess myndigheter och organ. Det är viktigt att kunna tillgodose dessa ledamöters behov av att utveckla sina ledaregenskaper, bland annat i form av att kunna sätta tydliga mål, genomföra förändringar, coacha medarbetare, ha svåra samtal med medarbetare, ge feedback, förstå grupprocesser och hantera konflikter. Även riksdagsverksamheten i stort gagnas av att det finns duktiga och engagerade ledare. Utredningen anser därför att kurser i ledarskapsutveckling även fortsättningsvis bör erbjudas ledamöterna.

Regleringen av stödet

Riksdagsförvaltningen har bland annat till uppgift att svara för stöd och service till ledamöter. I linje med de uppgifter som har lagts på Riksdagsförvaltningen anser utredningen att förvaltningen även fortsättningsvis ska svara för den vidareutbildning som erbjuds ledamöterna. Riksdagsförvaltningen bör själv avgöra om förvaltningen ska hantera utbildningarna i egen regi eller om dessa bör upphandlas av företag som tillhandahåller sådana tjänster. Att ansvaret för stödet vilar på förvaltningen ska framgå av lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

Det är enligt utredningens mening lämpligt att det stöd som erbjuds via Riksdagsförvaltningen innefattar den grundläggande vidareutbildning leda-

möterna kan behöva. Förutom en introduktion och kurser i ledarskapsutveckling torde det främst vara undervisning i engelska och franska som förvaltningen bör bistå ledamöterna med.

Utredningen konstaterar att behovet av stöd, men även förvaltningens möjligheter att bistå ledamöterna med olika former av stöd för att utveckla deras kompetens, kan variera från en tidpunkt till en annan. Det framstår därför som lämpligt att regleringen av stödet utformas som en möjlighet för Riksdagsförvaltningen att erbjuda en ledamot stöd för vidareutbildning, i stället för en rätt för ledamoten till ett visst utbud av kompetenshöjande åtgärder. Utredningen föreslår därför att Riksdagsförvaltningen får erbjuda ledamöterna en introduktion till uppdraget som ledamot av riksdagen. Introduktionen ska vara inriktad på arbetsformerna i riksdagen. Förvaltningen får också erbjuda ledamöterna språkutbildning och kurser i ledarskapsutveckling. Dessutom får förvaltningen erbjuda ledamöterna stöd för annan vidareutbildning inom ramen för uppdraget som ledamot av riksdagen.

Som nämnts ska bestämmelser om riksdagsledamöternas ekonomiska villkor med anledning av uppdraget finnas i lag. En bestämmelse som ger Riksdagsförvaltningen möjlighet att erbjuda en ledamot stöd för vidareutbildning utgör enligt utredningens mening en del av de ekonomiska villkoren för uppdraget och ska således tas in i den nya ersättningslagen.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte yttrat sig särskilt över dessa förslag.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen har inte någon annan uppfattning än utredningen och anser att förslagen bör genomföras.

5.7 Ersättning för resor från och till en annan bostad

Riksdagsstyrelsens bedömning: En resekostnadsersättning för riksdagsledamöterna för resor från och till en annan bostad än bostaden på hemorten och en ort där ledamoten utövar sitt uppdrag som riksdagsledamot bör inte genomföras.

Utredningens förslag

Utredningen föreslår att en ledamot ska ha rätt till ersättning för de kostnader som uppstår vid resor i arbetet från och till en annan bostad i Sverige än bostaden på hemorten. Rätten till ersättning förutsätter att resan går till en ort där ledamoten ska utöva sitt riksdagsuppdrag och att resan görs under ett mer än en vecka långt uppehåll i kammarrens arbete. Den andra bostaden ska användas inte bara tillfälligt av ledamoten och bostaden ska innehas av ledamoten själv eller av någon närstående till henne eller honom. De nya reglerna

ska till följd av Sveriges medlemskap i europeiska unionen (EU) och den fria rörligheten omfatta en annan bostad också när den ligger utanför Sverige men inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Om bostaden ligger i ett annat EES-land än Sverige, ska ett beslut om resan fattas av Riksdagsförvaltningen eller den som Riksdagsförvaltningen bestämmer. Utredningen bedömer att det bör vara talmannen som beslutar om resor i sådana fall.

Remissinstanserna

Den moderata riksdagsgruppen instämmer i utredningens uppfattning att en rätt till ersättning vid resor även från boenden utomlands inte är lätt att försvara, framför allt från kostnadssynpunkt och vid en jämförelse med vad som i övrigt gäller på den statliga delen av arbetsmarknaden. De juridiska resonemangen som framförs i utredningen beskriver dock övertygande de hinder som finns för att undanta resor inom EES. Riksdagsgruppen vill understryka att detta hade varit önskvärt utifrån ett etiskt perspektiv.

Kristdemokraternas gruppstyrelse vänder sig emot förslaget att de nya reglerna av rättsliga skäl ska omfatta en annan bostad inom EES och förordar att en möjlighet för riksdagsledamöter att få ersättning för resor från annan bostad utomlands inte införs.

Skatteverket tillstyrker förslagen. Remissinstanserna i övrigt har inte haft några invändningar.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Utredningen har haft i uppdrag att särskilt lämna förslag på hur ersättning kan lämnas för resor till och från annan bostad än bostaden på hemorten då EU-nämnden har ordinarie sammanträden under de delar av året riksdagen är plenarfri. Uppdraget har även innefattat att lämna förslag på när ersättning kan lämnas för andra resor som görs inom ramen för riksdagsuppdraget och som påbörjas eller avslutas från en annan bostad än den på hemorten.

Det är viktigt att riksdagsledamöternas ekonomiska villkor är sådana att de skapar förutsättningar för att utöva riksdagsuppdraget på bästa sätt. Villkoren bör så långt det är möjligt vara desamma som för arbetsmarknaden i övrigt. Villkor som avviker måste kunna motiveras sakligt och kunna hänföras till innehållet i riksdagsuppdraget.

Riksdagsstyrelsen har inga invändningar mot utredningens rättsliga överväganden. Däremot anser styrelsen att konsekvenserna av förslaget inte blir rimliga särskilt mot bakgrund av att resorna ska kunna göras från boenden utomlands inom EES. Förslaget bör därför inte genomföras.

5.8 Ersättning för kostnader som avser telefoni och datakommunikation

Riksdagsstyrelsens förslag: Riksdagsförvaltningen ska få besluta om ersättning för de kostnader som en ledamot har för att han eller hon inom

riksdagsuppdraget använder någon annan teknisk och elektronisk utrustning än utrustning som tillhandahålls av Riksdagsförvaltningen.

Riksdagsstyrelsens bedömning: Riksdagsförvaltningen bör för den tekniska och elektroniska utrustning som förvaltningen tillhandahåller betala

a) abonnemang

b) trafikavgifter för telefoni inom riksdagsuppdraget

c) trafikavgifter för datakommunikation

d) andra kostnader som uppkommer vid användningen av utrustningen inom riksdagsuppdraget.

Vid en resa utomlands bör en ledamot använda datakommunikation via ett lokalt nätverk. Om en ledamot inte kan använda den tekniska och elektroniska utrustning som Riksdagsförvaltningen tillhandahåller bör ledamoten under vissa förutsättningar ha rätt till ersättning för vissa kostnader som regleras i tillämpningsföreskrifter.

Nuvarande ordning

Regler om viss teknisk utrustning finns i 6 kap. lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter (ersättningslagen) och i tillämpningsföreskrifterna (2006:6). Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla ledamöterna den tekniska utrustning som är av väsentlig betydelse för riksdagsuppdraget (se 6 kap. 1 § ersättningslagen). Varje ledamot erbjuds i dag teknisk utrustning i form av en så kallad smarttelefon (Iphone), en bärbar dator och en pekplatta med mobilt bredband, en bildskärm, ett tangentbord, en mus och en skrivare. Dessutom erbjuds ledamöterna bildskärm, tangentbord, mus och skrivare till bostaden på hemorten (tjänstestället). Utrustningen ska användas i riksdagsuppdraget. Riksdagsförvaltningen medger dock privat användning av datakommunikation och e-post i mindre omfattning (se punkten 1 i riktlinjerna 2000:7).

Riksdagsförvaltningen betalar telefonabonnemang och trafikavgifter för telefoni och datakommunikation på mobiltelefonen, men betalsamtal och andra tjänster som är avgiftsbelagda ersätts inte. Kostnader för privata samtal på mobiltelefonen ersätts inte heller av förvaltningen. För inrikes samtal och datatrafik med smarttelefonen betalar Riksdagsförvaltningen en fast månadskostnad och för utrikes trafik betalas en rörlig trafikkostnad. Abonnemangen är spärrade för betalsamtal och betaltjänster. Om ledamoten använder smarttelefonen privat slår han eller hon ett prefix före telefonnumret, och trafik-kostnaderna faktureras då ledamoten. Det mobila bredbandet har en fast månads-kostnad och kan användas obegränsat inom landet. Det går inte att använda det mobila bredbandet i utlandet.

En ledamots tjänstesamtal och datakommunikation vid tjänsteresor betalas av Riksdagsförvaltningen (se punkten 9 i tillämpningsföreskriften till 6 kap. 1 § ersättningslagen). I första hand ska de produkter och tjänster som förvaltningen rekommenderar användas.

Riksdagsförvaltningen får besluta om ersättning för de kostnader en ledamot har för att han eller hon använder privat teknisk utrustning i riksdagsuppdraget (se 6 kap. 3 § ersättningslagen). Enligt tillämpningsföreskrifterna får en ledamot som använder sin privata telefon för samtal inom ramen för riksdagsuppdraget ersättning för samtalen.

Utredningens överväganden och förslag

Teknisk och elektronisk utrustning som Riksdagsförvaltningen tillhandahåller

I ersättningslagen finns det bestämmelser om att riksdagen ska tillhandahålla ledamöterna teknisk utrustning. I tillämpningsföreskrifterna regleras vem som ska betala kostnaderna för telefonabonnemang och trafikavgifter för telefoni och datakommunikation på mobiltelefonen och vad som gäller då en ledamot är på tjänsteresa. Hur kostnaderna för abonnemang och trafikavgifter vid datakommunikation med det mobila bredbandet ska fördelas när en ledamot inte är på tjänsteresa är inte reglerat, men i praktiken betalas kostnaden av Riksdagsförvaltningen. Vissa andra kostnader som kan uppkomma vid användningen av den tekniska utrustningen ersätts inte heller enligt dagens regelverk. Det gäller till exempel om ledamoten är tvungen att betala en avgift för att ansluta sin dator till ett lokalt nätverk genom en trådlös nätverksanslutning. Det är enligt utredningens mening följdriktigt att kostnaden för det mobila bredbandet och andra kostnader som uppkommer då ledamoten använder den tekniska utrustningen ska ersättas av Riksdagsförvaltningen, även när ledamoten inte är på tjänsteresa. Regleringen bör vara enhetlig på så sätt att ledamotens kostnad för hela den tekniska utrustningen – abonnemang och trafikavgifter för mobiltelefon och mobilt bredband – bör ersättas oberoende av om ledamoten är på tjänsteresa eller inte. En förutsättning för ersättning för trafikavgifter för telefoni och andra kostnader som uppkommer vid användningen av utrustningen bör vara att utrustningen används inom riksdagsuppdraget. När det gäller trafikavgifter för datakommunikation bör det på samma sätt som i dag medges privat nyttjande av datakommunikation och e-post i mindre omfattning (se punkten 1 i riktlinjerna 2000:7). Utredningen gör därför bedömningen att Riksdagsförvaltningen för den tekniska utrustning som förvaltningen tillhandahåller ska ersätta för abonnemang, trafikavgifter för telefoni inom riksdagsuppdraget, trafikavgifter för datakommunikation och andra kostnader som uppkommer vid användningen av utrustningen inom riksdagsuppdraget. För att bättre beskriva den utrustning som ledamöterna får bör uttrycket ”teknisk och elektronisk utrustning” användas. Bestämmelsen bör tas in i tillämpningsföreskrifterna till den nya ersättningslagen.

Rätten till ersättning bör gälla både när ledamoten befinner sig inom landet eller är på en utrikes resa. Datakommunikation utomlands kan dock bli kostsam. Det blir emellertid allt vanligare att publika lokala nätverk kostnadsfritt

finns att tillgå på hotell, restauranger och i offentliga lokaler. Vid resor utomlands bör ledamoten därför använda datakommunikation via ett lokalt nätverk. Detta bör framgå av de allmänna råden till bestämmelsen.

Privat teknisk och elektronisk utrustning

En ledamot har rätt till ersättning för telefonsamtal som görs med ledamotens privata telefon. Rätten till ersättning gäller oberoende av om ledamoten befinner sig i Sverige eller utomlands. Ersättning för datakommunikation på ledamotens privata dator regleras inte i tillämpningsföreskrifterna annat än när ledamoten är på tjänsteresa.

En ledamot kan i vissa fall behöva använda en privat dator även i sitt riksdagsuppdrag. Behovet kan till exempel uppkomma när ledamoten är på en privat resa eller på en resa för någon annan uppdragsgivare än riksdagen. Det kan röra sig om ersättning för trafikavgifter men även ersättning för en avgift för att ansluta ledamotens dator till ett lokalt nätverk. Enligt utredningens mening bör en ledamot få också dessa kostnader ersatta när ledamoten inte är på tjänsteresa.

Utredningen gör därför bedömningen att en ledamot som inte kan använda den tekniska och elektroniska utrustning som Riksdagsförvaltningen tillhandahåller, bör ha rätt till ersättning för de kostnader som uppkommer genom att han eller hon använder privat teknisk utrustning inom ramen för riksdagsuppdraget. Detta bör regleras i tillämpningsföreskrifterna till den nya ersättningslagen.

Annan teknisk och elektronisk utrustning

Vid en tjänsteresa betalar Riksdagsförvaltningen en ledamots samtal och datakommunikation inom ramen för uppdraget. Ledamoten ska i första hand använda den utrustning som tillhandahålls av förvaltningen. Detta innebär att förvaltningen ska betala ersättning även då ledamoten använder någon annan teknisk utrustning, till exempel telefon på ett hotell. Även kostnaden för att en ledamot mot en avgift ansluter en dator till ett lokalt nätverk ska ersättas.

Behovet av att mot en avgift använda en telefon eller en dator, eller att ansluta en dator till ett lokalt nätverk, kan uppkomma även när ledamoten inte är på tjänsteresa men behöver utföra en uppgift inom ramen för riksdagsuppdraget. Enligt utredningens bedömning bör ledamoten ha rätt till ersättning också i en sådan situation. Utredningen föreslår därför att det i den nya ersättningslagen ska tas in en bestämmelse om att Riksdagsförvaltningen ska få besluta om ersättning för de kostnader som en ledamot har för att han eller hon i riksdagsuppdraget använder någon annan teknisk utrustning än privat teknisk utrustning eller utrustning som tillhandahålls av Riksdagsförvaltningen.

En ledamots rätt till ersättning för de kostnader som uppkommer av att han eller hon inom riksdagsuppdraget använder någon annan teknisk utrustning

än den utrustning som tillhandahålls av Riksdagsförvaltningen eller sin privata tekniska utrustning bör regleras i tillämpningsföreskrifterna till den nya lagen.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte haft några synpunkter på förslagen.

Skälen för riksdagsstyrelsens bedömning och förslag

Riksdagsstyrelsen har inte någon annan uppfattning än utredningen och anser att förslagen bör genomföras.

5.9 Ledamöternas boende

Riksdagsstyrelsens förslag: En ledamot som avgår från riksdagsuppdraget efter att ha kandiderat i ett riksdagsval ska lämna sin övernattningsbostad senast en vecka efter valdagen.

En ledamot som avgår från riksdagsuppdraget under en löpande valperiod ska lämna sin övernattningsbostad senast en vecka efter den dag ledamoten avgick.

Bostäderna ska fördelas i proportion till antalet valda ledamöter som har rätt till övernattningsbostad.

Nuvarande ordning

För att kunna utöva riksdagsuppdraget arbetar en ledamot i Stockholm flera dagar i veckan. De ledamöter som bor mer än 50 kilometer från Riksdagshuset har rätt till en övernattningsbostad i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd. Bostaden tillhandahålls av förvaltningen som ett alternativ till hotell eller pensionat för ledamöterna.

Frågor som rör ledamöternas övernattningsbostäder regleras i 5 kap. lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter (ersättningslagen), i tillämpningsföreskriften (2006:6) till ersättningslagen och i föreskriften (2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter. Enligt 11 § i föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder ska Riksdagsförvaltningen tillhandahålla övernattningsbostäder till ledamöter som har rätt till nattaktamente enligt 5 kap. 1 § ersättningslagen. Med övernattningsbostad avses en övernattningslägenhet eller ett övernattningsrum i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd eller motsvarande boende. Det är Riksdagsförvaltningen som beslutar om vilka övernattningsbostäder som ställs till respektive partigrupps förfogande, och bostäderna fördelas därvid i proportion till antalet mandat utanför Stockholm (se 12 §). Gruppkansliet fördelar bostäderna bland partigruppens ledamöter. Ett avtal om upplåtelse av bostaden ska tecknas mellan Riksdagsförvaltningen och ledamoten (se 27 §).

Rätten att disponera en övernattningsbostad är personlig och kan inte överlåtas av ledamoten (se 13 §). En ledamot har rätt att disponera övernattningsbostaden under hela året från och med måndagen i den vecka då riksmötet öppnas och så länge uppdraget som riksdagsledamot varar (se 14 §). Om ledamoten är ledig från sitt uppdrag i mer än en månad, är han eller hon dock skyldig att upplåta bostaden till den ersättare som tjänstgör i stället för ledamoten. Ledamoten är också skyldig att byta logi om Riksdagsförvaltningen bedömer att det krävs till exempel för underhållsarbeten i fastigheten. En ledamot som inte kandiderar i kommande riksdagsval ska lämna bostaden senast den 31 juli valåret (se 15 §). Ledamoten får dock behålla bostaden även efter detta datum så länge det är nödvändigt för riksdagsuppdraget. En kandiderande ledamot som lämnar riksdagen efter ett val ska lämna sin övernattningsbostad snarast och senast en vecka efter valdagen (se 16 §). En ledamot som lämnar riksdagen under löpande valperiod ska lämna bostaden snarast och senast en vecka efter avgångstillfället (se 17 §). I 35–47 §§ finns det bestämmelser om övernattningsbostäder för ersättare för ledamöterna.

Utredningens överväganden och förslag

Upplåtelse av övernattningsbostäder i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd regleras av bestämmelser i ersättningslagen, dess tillämpningsföreskrifter och föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter samt av upplåtelseavtalet mellan Riksdagsförvaltningen och en ledamot. Ledamöter bor vanligen i övernattningsbostäderna under relativt långa perioder. Både en kandiderande ledamot som lämnar riksdagen efter ett val och en ledamot som lämnar riksdagen under en löpande valperiod ska dock lämna sina övernattningsbostäder snarast eller senast en vecka efter valdagen respektive efter avgångstillfället. Frågan är om sådana tidsgränser är rimliga vid en jämförelse med vad som till exempel gäller på hyresmarknaden.

Det regelverk som i första hand innehåller bestämmelser om hyra av bostäder är 12 kap. jordabalken (hyreslagen). Enligt utredningen pekar det mesta på att ett upplåtelseavtal mellan en ledamot och Riksdagsförvaltningen inte ska betraktas som ett hyresavtal och omfattas av bestämmelserna i hyreslagen. Det främsta skälet är att en ledamot inte betalar någon ersättning för bostaden (se 12 kap. 1 § jordabalken). En ledamot behöver inte betala ersättning för en övernattningsbostad, eftersom det i ledamotens ekonomiska villkor för uppdraget ingår att Riksdagsförvaltningen kostnadsfritt tillhandahåller övernattningsbostäder i Stockholm i stället för logiersättning eller nattraktamente när ledamoten är på tjänsteresa 50 kilometer från bostaden. Ersättning eller hyra betalas i regel i pengar men kan enligt hyreslagen utgå även i nyttigheter, exempelvis i en arbetsprestation. Enligt föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter är en ledamots rätt att nyttja en övernattningsbostad beroende av uppdraget som riksdagsledamot (se 14 §). På grund av att rätten till övernattningsbostad är att betrakta som en form av

nattraktamente som ingår i uppdragets ekonomiska förutsättningar, bör ledamotens arbetsprestation emellertid inte heller betraktas som ersättning för övernattningsbostaden. Avtalet mellan en ledamot och Riksdagsförvaltningen ska således inte ses som ett hyresavtal utan som ett avtal om nyttjande av fast egendom som, förutom de bestämmelser som reglerar ledamöternas bostäder i ersättningslagen, dess tillämpningsföreskrifter och föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter, regleras av 7 kap. jordabalken och avtalslagen.

Trots att hyreslagen inte torde vara tillämplig anser utredningen att ledamöterna kan sägas ha bostäderna under hyresliknande förhållanden. Hyreslagens bestämmelser finns för att skydda en persons hem. Ledamöterna är emellertid folkbokförda på en annan adress och kan därför inte sägas ha sitt egentliga hem i övernattningsbostaden, som i stället bör betraktas som ett alternativ till hotell eller pensionat för ledamöterna. Detta innebär att samma sociala hänsyn inte behöver tas till utflyttningstiderna för ledamöternas övernattningsbostäder som för bostäder som lyder under hyreslagen. Däremot måste praktiska hänsyn tas till att en ledamot ska hinna flytta ut sina saker på den angivna tiden. En vecka får enligt utredningens mening anses tillräcklig för att en ledamot ska hinna packa och flytta ut sina tillhörigheter.

Utflyttningstiden måste också bestämmas mot bakgrund av att en ny ledamot väntar på att få flytta in i bostaden. Efter det att en ledamot har flyttat ut och innan en ny ledamot ska flytta in ska bostaden, möblerna och utrustningen besiktas av personal från Riksdagsförvaltningen, om möjligt tillsammans med ledamoten (se 23 § föreskriften om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter). Eventuellt ska därefter visst underhåll av bostaden utföras, och utrustning och möbler kan behöva kompletteras. Trots att en ledamot flyttar inom en vecka kan den nya ledamoten därför vara tvungen att bo på hotell under en tid. En utflyttningstid om en vecka är enligt utredningens mening också att anses som rimlig i förhållande till tidpunkt för inflyttning för den nya ledamoten.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt över förslagen i denna del.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen gör samma bedömning som utredningen när det gäller förslagen om utflyttningstiderna.

När det gäller fördelningsprincipen för övernattningsbostäder gör Riksdagsstyrelsens följande överväganden. Rätten till en övernattningsbostad regleras i utredningens förslag till 6 kap. 1 § första stycket som anger att till ledamöter som har rätt till nattraktamente enligt 5 kap. 1 § ska Riksdagsförvaltningen utan kostnad för ledamoten tillhandahålla en övernattningsbostad. De ledamöter som har rätt till nattraktamente och därmed rätt till en övernattningsbostad är de ledamöter som bor mer än 50 kilometer från Riksdagshuset.

I den föreslagna lydelsen till 6 kap. 2 § andra stycket anges hur bostäderna ska fördelas. Bostäderna ska enligt bestämmelsen fördelas i proportion till antalet mandat utanför Stockholm. Bestämmelsen är inte ny i sak men har lyfts upp till lag från föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagen ledamöter.

Bestämmelsen har tillämpats på så sätt att Stockholm har ansetts vara hela Stockholms län. Tillämpningen har bl.a. fått som konsekvens att en ledamot som bor mer än 50 kilometer från Stockholm, det vill säga Riksdagshuset, men i en ort som ligger inom Stockholms län inte har räknats med i fördelningsnämnnaren.

För att rätten till en övernattningsbostad ska korrespondera med fördelningsprincipen föreslår riksdagsstyrelsen att bostäderna ska fördelas i proportion till antalet valda ledamöter som har rätt till övernattningsbostad.

5.10 Enskilda utrikes tjänsteresor

Riksdagsstyrelsens förslag: En ledamot får själv besluta om utrikes tjänsteresor till länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och till länder som har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen.

Ledamoten ska lämna in en kortfattad skriftlig redovisning för resan till Riksdagsförvaltningen. Redovisningen ska lämnas inom sex månader efter det att resan avslutades.

Nuvarande ordning

Bestämmelser om en ledamots enskilda utrikes tjänsteresor finns i 4 kap. 3 a § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter (ersättningslagen) och dess tillämpningsföreskrifter (2006:6). De vice talmännen beslutar om sådana resor. Vid tjänsteresor till utlandet gäller till övervägande del även tillämpningsföreskrifterna vid inrikes tjänsteresa, till exempel bestämmelser om kostnaderna vid val av färdmedel. Vid en utrikes tjänsteresa tillämpas, som huvudregel, det avtal om ersättning m.m. vid tjänsteresa och förrättning utomlands som har träffats av Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer (se Riksdagsförvaltningens avtal om ersättning m.m. vid tjänsteresa och förrättning utomlands). Det krävs att en enskild utrikes tjänsteresa ska vara av värde för uppdraget som riksdagsledamot för att en ledamot ska få göra resan. Senast 14 dagar före planerat avresedatum ska ansökan ges in till ledningsstaben. Ansökan ska innehålla uppgifter om ändamålet med resan och beräknade kostnader samt en översiktlig resplan. Resan ska sedan redovisas via en reseräkning. Den vice talman som fattar beslut om resorna ska regelbundet lämna en redogörelse för sina beslut till riksdagsstyrelsen. En ledamot som inte har beviljats en enskild utrikes tjänsteresa får begära att riksdagsstyrelsen prövar beslutet. Riksdagsstyrelsen ska fastställa ett rambelopp per valperiod för en riksdagsledamots enskilda utrikes tjänsteresor (högst 50 000 kronor för innevarande mandatperiod). Medel som inte

använts till sådana tjänsteresor ska överföras till Riksdagsförvaltningen (se 4 kap. 3 a § andra stycket ersättningslagen). Det rambelopp som riksdagsstyrelsen fastställer för en riksdagsledamots enskilda utrikes tjänsteresor får under vissa förutsättningar användas även av den som är ersättare för ledamoten.

Utredningens överväganden och förslag

En riksdagsledamot behandlar till följd av den ökande internationaliseringen, däribland EU:s fördjupning och utvidgning, dagligen internationella aspekter inom skilda politikområden. Samarbetet med EU:s institutioner och andra medlems- och EES-länder, främst genom de nationella parlamenten, har också ökat. Även behovet av att på ett tidigt stadium kunna följa och påverka EU-relaterade frågor har blivit större. Utredningen anför att det är viktigt att ledamöterna kan hantera de politiska frågornas internationella aspekter och att de ges möjlighet att sätta sig in i och påverka frågor som bereds inom EU. Vidare anför utredningen att detta underlättas om det blir enklare för ledamöterna att resa i tjänsten. Enligt utredningen finns det för ledamöterna främst ett behov av att besöka någon eller några av EU:s institutioner, det vill säga Europaparlamentet, Europeiska rådet, ministerrådet, EU-kommissionen, EU-domstolen, Europeiska centralbanken och revisionsrätten. Det kan också vara av betydelse för ledamöterna att besöka de två rådgivande kommittéerna – Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Det kan vara av värde för riksdagsuppdraget också att ledamöter besöker till exempel Sveriges EU-representation, Europol, Eurojust och Europeiska utrikes-tjänsten. Resor kan därtill behöva göras till de andra EES-länderna och till länder som har ansökt om medlemskap i EU, det vill säga kandidatländer, potentiella kandidatländer och anslutningsländer. Ett kandidatland är ett land som formellt har beviljats kandidatlandsstatus av Europeiska rådet. Landet betraktas som ett kandidatland från det att Europeiska rådet fattar ett formellt beslut om statusbeviljande och till dess anslutningsförhandlingarna har avslutats och anslutningsfördraget har undertecknats. I dag är Island, Turkiet, Före detta jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro och Serbien kandidatländer. Ett land som har utlovats medlemskap på längre sikt men som ännu inte har beviljats kandidatlandsstatus betraktas formellt som ett potentiellt kandidatland. För närvarande är Albanien, Bosnien och Hercegovina samt Kosovo potentiella kandidater. Anslutningsland är ett land som har slutfört anslutningsförhandlingarna och som har undertecknat ett anslutningsfördrag med EU. Landet blir en fullvärdig medlemsstat den dag som anges i fördraget, givet att fördraget ratificeras. Efter Kroatiens anslutning den 1 juli 2013 finns det för närvarande inte några anslutningsländer.

För att ta ställning till frågor som är gemensamma för flera europeiska regioner anordnas gränsregionala sammankomster. Arbetet med gränsregionala frågor pågår dels på EU:s initiativ, men även Nordiska ministerrådet och de nordiska länderna arbetar för utveckling och tillväxt i gränsregionerna. Det handlar om att stödja ekonomisk utveckling, minska regionala obalanser,

skapa sysselsättning samt att få undan hinder och problem som särskilt förekommer i gränsregioner. Som en del av riksdagsuppdraget deltar riksdagsledamöterna i gränsregionala sammankomster i de angränsande nordiska länderna. För att främja sådana sammankomster är det enligt utredningen av stor betydelse att ledamöterna kan resa till grannländerna för att delta i det gränsregionala samarbetet.

Mot bakgrund av att riksdagsuppdraget i stor utsträckning påverkas av arbetet inom EU och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) samt av det gränsregionala samarbetet med de nordiska länderna, är det enligt utredningen motiverat att ledamoten själv kan besluta om vissa utlandsresor i tjänsten. Utredningen föreslår därför att en ledamot själv ska få besluta om sina utrikes tjänsteresor till länder inom EES och till länder som har ansökt om medlemskap i EU.

För att möjliggöra en uppföljning av om syftet med resorna har nåtts och för att revisionen ska kunna göra en bedömning av om medlen har använts på ett kostnadseffektivt sätt, måste innehållet i och genomförandet av en resa dokumenteras. Mot bakgrund av de resurser som läggs på ledamöternas resor finns det därför enligt utredningen goda skäl för att ledamöterna ska lämna någon form av redovisning av resan och att resan ska följas upp. En resa kan redovisas på olika sätt, till exempel genom en reseräkning eller en skriftlig redogörelse för resan. Resan kan bland annat följas upp genom en kontroll av om resornas resultat motsvarar syftet med resorna samt genom att man tittar på hur beslutsprocessen fungerar och att kostnaderna granskas av Riksdagsförvaltningens interna och externa revision.

Tjänsteresor inom Sverige beslutas av ledamoten själv och redovisas inte på något annat sätt än att ledamoten lämnar in en reseräkning till Riksdagsförvaltningen. Av reseräkningen ska bland annat resans ändamål och färdväg framgå (se punkten 1 i tillämpningsföreskriften till 4 kap. 2 och 2 a §§ ersättningslagen). Samma regler gäller också för de utlandsresor som en ledamot genomför efter beslut av de vice talmännen.

Utredningen föreslår att en riksdagsledamot själv ska kunna besluta om vissa utrikes tjänsteresor. Enligt utredningen är det av kostnadsskäl rimligt och framstår allmänt sett som en god rutin att utlandsresor som beslutas av en ledamot själv omfattas av ytterligare krav i fråga om redovisning och uppföljning. Förutom en reseräkning föreslår utredningen därför att en ledamot, efter en utrikes resa som ledamoten själv har beslutat om, ska lämna in en kortfattad skriftlig redovisning av resan. Med utgångspunkt i redovisningarna bör Riksdagsförvaltningen kunna följa upp tjänsteresorna. Vad ledamotens redovisning ska innehålla bör regleras i tillämpningsföreskrifter till lagen.

Det krävs att en ledamot ska lämna en reseräkning till Riksdagsförvaltningen inom sex månader efter resan. Det är enligt utredningens bedömning lämpligt att samma tidsgräns uppställs för ingivande av en reseredogörelse då en ledamot själv beslutat om en tjänsteresa utanför Sverige.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte haft några synpunkter på förslagen.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen delar utredningens uppfattning att det är motiverat att ledamoten själv får besluta om vissa utlandsresor i tjänsten och att ledamoten ska lämna in en skriftlig redovisning av en sådan resa. När det gäller innehållet i redovisningen kommer riksdagsstyrelsen att ta ställning till det i samband med att man tar fram tillämpningsföreskrifter till lagen.

5.11 Tjänsteresor utomlands på uppdrag av partigrupperna

Riksdagsstyrelsens förslag: Riksdagsförvaltningen ska till partigrupperna lämna stöd till resekostnader för riksdagsledamöternas resor till länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och till länder som har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen.

Nuvarande ordning

För riksdagsledamöternas tjänsteresor utomlands på uppdrag av partigrupperna lämnar Riksdagsförvaltningen ett stöd enligt lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Detta stöd ska alltså lämnas till partigrupperna. Stödet för riksdagsledamöternas deltagande i samarbetet inom Europeiska unionen (EU) uppgår till 2 500 kronor per år och ledamot. Stöd lämnas också för deltagande i internationella konferenser utomlands och andra utrikes resor med 5 000 kronor per år för de första 20 mandaten som har tillfallit partiet i det senaste valet till riksdagen och med 2 500 kronor per år för varje ytterligare mandat som tillfallit partiet i valet. Efter varje kalenderår ska partigrupperna till Riksdagsförvaltningen redovisa hur utbetalade bidrag har använts under det föregående budgetåret. Redovisningen ska innehålla uppgifter om riksdagsledamotens namn, resmål, tidpunkt för resan samt kostnad för resan med uppgift om huruvida bonuspoäng har utnyttjats för resan.

Utredningens överväganden och förslag

På uppdrag av partigruppen kan en ledamot göra resor för att delta i samarbetet inom EU (se 14 § lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen). Enligt motiven tar detta sikte på tjänsteresor inom EU och till länder som har anknytning till unionen (se 2005/06:RS4 s. 60 ff.). Syftet är att ge riksdagsledamöterna bättre möjligheter att sätta sig in i och påverka frågor som bereds inom EU. Detta kan ske genom till exempel kontakter med EU:s institutioner och med partier och parlamentariker i andra länder. Det kan ske också genom att på andra sätt studera förhållanden i andra

länder. Av motiven framgår att det allmänt sett bör göras en generös bedömning av ändamålet med resorna. Stödet bör avse resor till länder inom unionen och till ansökarländer samt till stater som omfattas av EES-samarbetet.

Utredningen har föreslagit att en ledamot själv ska besluta om sina utrikes tjänsteresor till länder inom EES och till länder som har ansökt om medlemskap i EU. Avsikten med förslaget är i första hand att en ledamot enklare ska kunna besöka EU:s institutioner och EES-länderna, bland annat inom ramen för det nordiska gränsregionala samarbetet. Dessutom ska ledamöterna kunna resa till kandidatländer, potentiella kandidatländer och anslutningsländer till EU. Av förarbetena till 14 § lagen om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen framgår att stödet bör avse resor till länder inom unionen, ansökarländer och till länder som omfattas av EES-samarbetet. För att åstadkomma en parallellitet mellan bestämmelserna om en ledamots enskilda utrikes tjänsteresa och en utrikes tjänsteresa på uppdrag av partigrupperna föreslår utredningen att bestämmelsen om resa på uppdrag av partigrupperna i den nya lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen ska förtydligas. Det bör ske på så sätt att stödet till resekostnader ska avse riksdagsledamöternas resor till länder inom EES och till länder som har ansökt om medlemskap i EU.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte haft några synpunkter på förslagen.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen har inte någon annan uppfattning än utredningen och föreslår att förslagen genomförs.

5.12 Vissa övriga ersättningsfrågor

5.12.1 Nyvalda ledamöters rätt till ersättning för vissa resor

Riksdagsstyrelsens förslag: Innan en nyvald riksdagsledamot tillträder sitt uppdrag i riksdagen föreslås att han eller hon ska ha rätt till ersättning för

- resor för att delta i möten som ledamotens partigrupp i riksdagen kallar till,
- resor för att delta i Riksdagsförvaltningens introduktion till uppdraget, och
- en resa till riksdagen för att tillträda uppdraget som ledamot.

Ersättningen ska avse kostnad för resa och eventuell övernattning.

Ledamoten får själv besluta om resor före tillträdet och om lämpligt färdmedel med hänsyn tagen till kostnads-, tids- eller miljöaspekter.

Nuvarande ordning

Riksdagsledamöternas rätt till ersättning för bland annat resor regleras i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter (ersättningslagen). Enligt 4 kap. 1 § har en riksdagsledamot rätt till ersättning för kostnader för resor som han eller hon företar som ett led i utövandet av sitt uppdrag. Rätten till ersättning gäller från och med den dag då ledamoten tar plats i riksdagen, det vill säga tillträder sitt uppdrag i riksdagen (1 kap. 2 § första stycket). Den som börjar sitt uppdrag som riksdagsledamot i samband med ett riksdagsval tillträder uppdraget när den nyvalda riksdagen samlas för att inleda ett nytt riksmöte enligt 3 kap. 2 § riksdagsordningen. Den som efterträder en avgången ledamot och som utsetts till ledamot genom så kallat efterträdarval, tillträder sitt uppdrag den dag som anges i Valmyndighetens beslut.

Riksdagsstyrelsens överväganden och förslag

Partiernas riksdagsgrupper sammanträder regelbundet under valperioden. I samband med ett riksdagsval är det inte ovanligt att partigrupperna samlar alla omvalda och nyvalda riksdagsledamöter inför den kommande valperioden. Det kan också förekomma att en partigrupp kallar en efterträdare för en avgången ledamot till ett möte innan han eller hon tillträder uppdraget som ledamot. Som reglerna är utformade i dag kan en nyvald ledamot inte få ersättning för resor till sådana möten eftersom han eller hon ännu inte har tillträtt sitt riksdagsuppdrag. En omvald ledamot kan däremot få ersättning för resekostnaden. Riksdagsstyrelsens anser att partigruppsmöten får anses ha ett sådant samband med det kommande riksdagsuppdraget för den nyvalda ledamoten att även denne bör kunna ersättas för resekostnader och eventuella övernattningskostnader på motsvarande sätt som för en omvald ledamot.

Riksdagsförvaltningen genomför en introduktion till uppdraget för den som har valts till riksdagsledamot. Introduktionen innehåller information om de ekonomiska villkor som gäller för uppdraget och en genomgång av de praktiska moment som hänger samman med arbetet i kammaren. Om en sådan introduktion ges efter det att en nyvald ledamot börjat sitt uppdrag i riksdagen har han eller hon rätt till ersättning för sina resekostnader för att delta i introduktionen. Ibland kan emellertid en nyvald ledamot ha önskemål om att få introduktionen innan han eller hon tillträder som ledamot. Det kan vara praktiskt att ha fått en introduktion i villkoren och formerna för arbetet i riksdagen innan ledamoten börjar sitt uppdrag. En nyvald ledamot bör därför enligt riksdagsstyrelsens uppfattning kunna få ersättning för resekostnader och eventuella övernattningskostnader för att delta i Riksdagsförvaltningens introduktion innan han eller hon tillträder uppdraget.

Riksdagsstyrelsen anser att en nyvald ledamot även bör ha rätt till ersättning för en resa till riksdagen för att tillträda sitt riksdagsuppdrag, vilket även den moderata riksdagsgruppen framhållit i sitt remissvar. När det gäller nyvalda ledamöter som börjar sitt uppdrag i riksdagen efter ett riksdagsval innebär detta att ledamöterna föreslås få ersättning för en resa för att inställa sig när den nya riksdagen samlas. I fråga om den som efterträder en avgången

ledamot och som börjar sitt uppdrag som riksdagsledamot under pågående valperiod, innebär förslaget att ledamoten får ersättning för en resa i samband med att han eller hon för första gången inställer sig i riksdagen för att börja sitt uppdrag. Rätten till ersättning bör avse de faktiska kostnaderna för resa och eventuell övernattnings i Stockholm.

De resor som omfattas av de föreslagna ersättningarna är resor som en nyvald ledamot gör inför att han eller hon ska tillträda sitt riksdagsuppdrag. Riksdagsstyrelsen anser i likhet med vad som gäller för inrikes resor i tjänsten, att ledamoten själv ska få besluta om dessa resor och om lämpligt färdmedel med hänsyn tagen till kostnads-, tids- eller miljöaspekter. De föreslagna ersättningarna bedöms skatterettsligt vara ersättning för tjänsteresa.

5.12.2 Ersättares rätt till ersättning för vissa resor

Riksdagsstyrelsens förslag: Från och med den dag då riksdagen utfärdar bevis om att en ersättare ska fullgöra uppdrag som riksdagsledamot föreslås att ersättaren ska ha rätt till ersättning för

- resor för att delta i möten som ersättarens partigrupp i riksdagen kallar till,
- resor för att delta i Riksdagsförvaltningens introduktion till uppdraget, och
- en resa till riksdagen för att tillträda uppdraget som ledamot.

Ersättningen ska avse kostnad för resa och eventuell övernattnings.

Ersättaren får själv besluta om resor före tillträdet och om lämpligt färdmedel med hänsyn tagen till kostnads-, tids- eller miljöaspekter.

Nuvarande ordning

Om en ledamot är ledig för en tid av minst en månad ska ledamotens uppdrag utövas av en ersättare under den tid som ledamoten är ledig (5 kap. 3 § riksdagsordningen, RO). Talmannen kallar en ersättare till tjänstgöring. Detta sker genom att ersättaren får ett meddelande från Riksdagsförvaltningen om vilken ledamot som han eller hon ersätter och om när uppdraget börjar. Om meddelandet inte anger när uppdraget upphör får ersättaren ett särskilt meddelande om det (tilläggsbestämmelse 5.5.1 RO). Riksdagsförvaltningens meddelande till ersättaren är riksdagens bevis på att ersättaren ska fullgöra ett uppdrag som riksdagsledamot.

Ersättares rätt till ersättning för bland annat resor regleras i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter. En ersättare har rätt till ersättning för den tid som han eller hon enligt beviset från riksdagen ska fullgöra uppdraget som riksdagsledamot (1 kap. 2 § andra stycket). I likhet med vad som gäller för riksdagsledamöter har ersättare rätt till ersättning för kostnader för resor som görs som ett led i utövningen av uppdraget som riksdagsledamot (4 kap. 1 §).

Riksdagsstyrelsens överväganden och förslag

Samma skäl som talar för att en nyvald ledamot ska ha rätt till ersättning för vissa resor före det att han eller hon tillträder uppdraget gör sig också gällande i fråga om en ersättare och ersättarens riksdagsgrupp (se avsnitt 5.12.1). Det är rimligt att även en ersättare ska kunna delta i partigruppsmöten innan han eller hon tillträder sitt riksdagsuppdrag och få ersättning för sin resekostnad och eventuella övernattningskostnader. På motsvarande sätt som för nyvalda ledamöter bör en ersättare även kunna få ersättning för att delta i en introduktion till uppdraget i riksdagen innan han eller hon tillträder det. En ersättare bör också få ersättning för en resa till riksdagen för att tillträda sitt uppdrag. I likhet med vad som föreslås om nyvalda ledamöters rätt till ersättning för vissa resor bör rätten till ersättning avse de faktiska kostnaderna för resa och eventuell övernattningskostnader i Stockholm. Styrelsen anser också att ersättaren själv ska få besluta om dessa resor och om lämpligt färdmedel med hänsyn till kostnads-, tids- och miljöaspekter. Den föreslagna rätten till ersättning bör gälla från och med den dag då riksdagen utfärdar bevis om att en ersättare ska fullgöra uppdrag som riksdagsledamot. Från och med den dag då ersättaren enligt riksdagens bevis ska fullgöra ett uppdrag som riksdagsledamot gäller samma regler för ersättning som för övriga ledamöter.

5.12.3 Ersättning för uppdrag i Europarådets svenska delegation

Riksdagsstyrelsens förslag: En riksdagsledamot som fullgör uppdrag i Europarådets svenska delegation, och som lämnar riksdagen i samband med ett val, föreslås ha rätt till sammanträdesarvode, resekostnadsersättningar och traktamente under den återstående delen av delegationens mandatperiod. Det föreslås också att en sådan ledamot under samma tid ska ha rätt till den tekniska och elektroniska utrustning som Riksdagsförvaltningen tillhandahållit honom eller henne.

Nuvarande ordning

Riksdagen väljer sex ledamöter i den svenska delegationen till Europarådets parlamentariska församling (Europarådets svenska delegation). Delegationen väljs för tiden den 1 november samma år som val till riksdagen ägt rum till motsvarande tidpunkt efter nästa val. En ledamot av eller en suppleant i delegationen som har lämnat riksdagen i samband med ett riksdagsval får kvarstå under den återstående delen av delegationens mandatperiod (tilläggsbestämelse 13.18.2 riksdagsordningen, RO).

En riksdagsledamot som sitter i Europarådets svenska delegation får ha kvar sitt uppdrag i delegationen fram till den 1 november samma år som valet, även om han eller hon inte blir omvald till riksdagen. En riksdagsledamot som inte väljs om till riksdagen vid ett val lämnar sitt riksdagsuppdrag när den nyvalda riksdagen samlas till nytt riksmöte (3 kap. 10 § regeringsformen och

3 kap. 2 § RO). Detta sker någon gång kring månadsskiftet september/oktober.

Bestämmelser om arvode, resekostnadsersättningar och traktamente för en riksdagsledamot som sitter i den svenska delegationen finns i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ. Enligt 2 och 3 §§ har riksdagsledamöter som deltar i Europarådets verksamhet rätt till sammanträdesarvode samt resekostnadsersättningar och traktamente.

Riksdagsstyrelsens överväganden och förslag

En ledamot av Europarådets svenska delegation som inte blir omvald till riksdagen får sitta kvar i delegationen under dess återstående mandatperiod, det vill säga fram till den 1 november valåret. Detta innebär att han eller hon får sitta kvar i delegationen fastän uppdraget som riksdagsledamot har upphört. Gällande bestämmelser ger bara riksdagsledamöter rätt till sammanträdesarvode samt resekostnadsersättningar och traktamente vid deltagande i Europarådets verksamhet. Riksdagsstyrelsen föreslår därför att den som lämnar sitt uppdrag i riksdagen, men som sitter kvar i delegationen under den återstående mandatperioden, ska ha rätt till ersättning för sitt deltagande i Europarådets verksamhet under perioden. Ersättningen bör vara densamma som för en riksdagsledamot. En ledamot av delegationen, som lämnar sitt riksdagsuppdrag, bör under delegationens återstående mandatperiod även ha rätt att använda teknisk och elektronisk utrustning som Riksdagsförvaltningen tillhandahållit honom eller henne.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Riksdagsstyrelsens förslag: De nya lagarna och lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2015 då lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen ska upphöra att gälla.

Övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och till ändringar i den lagen ska fortfarande gälla.

Utredningens överväganden och förslag

De nya lagarna och lagändringarna bör träda i kraft den 1 januari 2015. Samma tidpunkt bör gälla för upphävande av lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen.

Lagen om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter har ändrats flera gånger sedan tillkomsten år 1994. I flertalet fall har det meddelats övergångsbestämmelser som fortfarande kan vara aktuella. Eftersom den nya lagen inte innehåller några sakliga förändringar i de delar som omfattas av övergångsbestämmelser som fortfarande är aktuella, bör övergångsbestämmelserna alltså fortfarande gälla. Det bör därför föreskrivas att övergångsbestämmelserna till den gamla lagen och till ändringar i den lagen fortfarande ska gälla.

Enligt utredningens bedömning behövs det i övrigt inte några övergångsbestämmelser.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte lämnat några synpunkter på utredningens förslag.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen anser att de nya lagarna och lagändringarna bör träda i kraft den 1 juli 2015. I övrigt delar riksdagsstyrelsen utredningens bedömning i fråga om övergångsbestämmelser.

7 Konsekvenser av förslagen

Förslagen innebär en systematisk, redaktionell och språklig genomgång av de föreskrifter och andra styrdokument som gäller ersättningen till riksdagsledamöterna. Regelverket blir på detta sätt tydligare, lättare att använda och mer transparent. Det bör förenkla tillämpningen för den som är direkt berörd av regelverket men också tillgodose intresset av insyn. Riksdagsförvaltningens administration förenklas genom att reglerna får en mer enhetlig och modern utformning.

Vidare anser riksdagsstyrelsen att förslagen kommer att underlätta utövningen av riksdagsuppdraget, till exempel genom möjlighet till vidareutbildning med sikte på de särskilda kraven i det uppdraget. Genom förslaget om ersättning för kostnader som avser telefoni och datakommunikation utökas ledamöternas möjligheter att få ersättning vid användningen av teknisk och elektronisk utrustning inom ramen för riksdagsuppdraget.

När det gäller förslagen om att en ledamot själv ska få besluta om utrikes tjänsteresor till länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och till länder som har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen (EU) gör riksdagsstyrelsen bedömningen att de kommer att leda till att det blir enklare för en ledamot att besöka bland annat EU:s institutioner och EES-länderna, däribland de nordiska länderna.

Slutligen innebär förslagen vissa kostnadsökningar för Riksdagsförvaltningen. Dessa bedöms dock inte bli större än att de bör kunna klaras inom ramen för de nuvarande anslagen.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ersättning till riksdagens ledamöter

En delvis omdisponerad och i vissa avseenden ny ersättningslag föreslås. Bestämmelser om ledamöternas ekonomiska villkor har hämtats från andra författningar, och normnivån på vissa av dagens bestämmelser har ändrats. Strukturen i lagen har ändrats genom att två nya kapitel (6 och 8 kap.) införs och genom ändringar i ett delvis nytt kapitel (7 kap.). Redaktionellt har lagen ändrats bland annat genom att långa paragrafer har delats upp i flera kortare paragrafer och att underrubriker har förts in i kapitlen. Även språkliga förändringar har genomförts. Därutöver finns ett antal nya materiella bestämmelser i lagen. Med uttrycket ”1994 års ersättningslag” avses lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om ersättning till talmannen och riksdagens ledamöter. Bestämmelserna avser

- ersättning till talmannen (2 kap.),
- arvode (3 kap.),
- resekostnadsersättning (4 kap.),
- traktamente (5 kap.),
- övernattningsbostad (6 kap.),
- arbetsrum, vidareutbildning och teknisk och elektronisk utrustning (7 kap.),
- barnverksamhet (8 kap.),
- ålderspension (9 kap.),
- sjukpension (10 kap.),
- efterlevandepension (11 kap.),
- inkomstgaranti och efterlevandeskydd (12 kap.),
- omställningsstöd och efterlevandeskydd (13 kap.),
- försäkrings- och företagshälsovårdsförmåner (14 kap.), och
- överklagande (15 kap.).

Paragrafen är ny. Innehållsförteckningen ger en översikt över lagens innehåll. Överväganden finns i avsnitt 5.1.2.

Rätt till ersättning

2 § En ledamot har rätt till ersättning enligt bestämmelserna i denna lag.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 1 kap. 1 § första stycket första meningen i 1994 års ersättningslag. Uttrycket ”är berättigad till ekonomiska förmåner” har ersatts med ”har rätt till ersättning” (se mer om detta i avsnitt 5.1.1). Paragrafen har ändrats språkligt.

Överväganden finns i avsnitt 5.1.2.

3 § *Bestämmelserna i denna lag gäller även talmannen, om det inte framgår någonting annat av 2 kap. 1 och 2 §§ eller av sammanhanget.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 2 kap. 7 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har fått en ny placering i lagen i syfte att samla de grundläggande bestämmelserna om rätten till ersättning i det första kapitlet. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

4 § *För en ersättare för en ledamot gäller samma bestämmelser som för en ledamot, om det inte föreskrivs någonting annat i denna lag.*

Riksdagsförvaltningen får kompensera en ersättare för förlorad semester för den del av tjänstgöringen i riksdagen som understiger tolv månader.

Paragrafens första stycke motsvarar till sitt innehåll 1 kap. 1 § tredje stycket i 1994 års ersättningslag, och andra stycket motsvarar till sitt innehåll 1 kap. 2 a § i samma lag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

Ersättning under ledighet

5 § *Om en ledamot har beviljats ledighet från sitt uppdrag under minst en månad i följd, får det lämnas ersättning för den tiden bara om skälet till ledigheten är offentligt uppdrag, militärtjänstgöring, sjukdom eller något annat förhållande som omfattas av bestämmelserna om rätt till ledighet för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.*

Ersättning får inte lämnas för tid då en ledamot är statsråd eller statssekreterare.

Paragrafens första stycke motsvarar till sitt innehåll 1 kap. 1 § första stycket andra meningen i 1994 års ersättningslag, och andra stycket motsvarar till sitt innehåll 1 kap. 1 § andra stycket i samma lag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Tid som ersätts

6 § *Bestämmelserna i 3–5, 7 och 14 kap. ska tillämpas från och med den dag då ledamoten tillträder sitt uppdrag i riksdagen till och med 30 dagar efter det att uppdraget att vara ledamot upphör.*

Bestämmelserna i 4 kap. 2, 4, 10 och 11 §§ och 5 kap. 1, 4 och 5 §§ ska dock tillämpas

– *i fråga om en nyvald ledamot som tillträder sitt uppdrag i samband med ett riksdagsval, från och med den dag då Valmyndigheten fastställer vilka som valts till ledamöter, och*

– *i fråga om en nyvald ledamot som tillträder sitt uppdrag i samband med ett efterträdarval enligt 14 kap. 18 § vallagen (2005:837), från och med den dag då Valmyndigheten utser honom eller henne till efterträdare.*

Paragrafens första stycke motsvarar till sitt innehåll 1 kap. 2 § första stycket i 1994 års ersättningslag. Paragrafens första stycke har ändrats språkligt i förhållande till motsvarande bestämmelse i 1994 års lag.

Andra stycket är nytt och föreskriver att vissa bestämmelser om resekostnadsersättning (4 kap.) och om traktamente (5 kap.) ska tillämpas från en tidigare tidpunkt än vad som följer av bestämmelsen i första stycket. I *första strecksatsen* föreskrivs, i fråga om nyvalda ledamöter som tillträder sina uppdrag i samband med ett val, att bestämmelserna ska tillämpas från och med den dag då Valmyndigheten fastställer vilka som valts till ledamöter. Här avses den dag då Valmyndigheten beslutar om fördelning av mandat och fastställer vilka kandidater som har valts till ledamöter och ersättare. I *andra strecksatsen* föreskrivs, i fråga om en nyvald ledamot som tillträder sitt uppdrag i samband med ett efterträdarval enligt 14 kap. 18 § vallagen (2005:837), att bestämmelserna ska tillämpas från och med den dag då Valmyndigheten utser honom eller henne till efterträdare. Här avses den dag då Valmyndigheten beslutar att utse en ny ledamot till efterträdare för en avgående ledamot. Övervägandena finns i avsnitt 5.12.1.

Från och med den dag då ledamoten tillträder sitt uppdrag i riksdagen gäller vad som föreskrivs i första stycket.

7 § *För ersättare av en annan ledamot än talmannen eller ett statsråd eller en statssekreterare ska bestämmelserna i 3–5, 7 och 14 kap. tillämpas endast för den tid som ersättaren enligt bevis från riksdagen ska fullgöra uppdraget. Om uppdraget upphör tidigare ska 3–5, 7 och 14 kap. tillämpas till och med 30 dagar efter den dag uppdraget upphör, dock längst till och med den dag som anges i beviset.*

Bestämmelserna i 4 kap. 2, 4, 10 och 11 §§ och 5 kap. 1, 4 och 5 §§ ska dock tillämpas från och med den dag då riksdagen utfärdar bevis om att ersättaren ska fullgöra ett uppdrag som ledamot.

Paragrafens första stycke motsvarar till sitt innehåll 1 kap. 2 § andra stycket i 1994 års ersättningslag. Paragrafens första stycke har ändrats språkligt i förhållande till motsvarande bestämmelse i 1994 års lag.

Andra stycket är nytt och föreskriver att vissa bestämmelser om resekostnadsersättning (4 kap.) och om traktamente (5 kap.) ska tillämpas på en ersättare redan från och med den dag då riksdagen utfärdar bevis om att ersättaren

ska fullgöra uppdrag som ledamot. Här avses det meddelande som Riksdagsförvaltningen skickar till en ersättare enligt tilläggsbestämmelse 5.5.1 riksdagsordningen. Övervägandena finns i avsnitt 5.12.2.

Från och med den dag då ersättaren ska tillträda sitt riksdagsuppdrag gäller vad som föreskrivs i första stycket.

Definitioner

8 § I denna lag avses med

1. *prisbasbelopp*: prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken,
2. *förhöjt prisbasbelopp*: det förhöjda prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 8 §§ socialförsäkringsbalken,
3. *inkomstbasbelopp*: inkomstbasbeloppet enligt 58 kap. 26 och 27 §§ socialförsäkringsbalken,
4. *inkomstindex*: inkomstindex enligt 58 kap. 10–12 §§ socialförsäkringsbalken, och
5. *balansindex*: balansindex enligt 58 kap. 22–24 §§ socialförsäkringsbalken.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 1 kap. 6 § i 1994 års ersättningslag.

9 § Med ett helt år avses i denna lag 365 dagar. Kan vid beräkning av antalet hela år en viss tid inte tillgodoräknas som ett helt år ska den tiden, om den uppgår till minst 270 dagar, ändå anses som ett helt år.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 1 kap. 3 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

10 § Med ett offentligt uppdrag avses i denna lag ett uppdrag som ges av riksdagen eller regeringen eller av någon annan efter bemyndigande från riksdagen eller regeringen. En anställning utgör inte ett offentligt uppdrag enligt denna lag.

Paragrafens första mening motsvarar till sitt innehåll tillämpningsföreskriften till 1 kap. 4 § i 1994 års ersättningslag, och andra meningen motsvarar till sitt innehåll 1 kap. 4 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Bemyndiganden

11 § Riksdagsstyrelsen får meddela tillämpningsföreskrifter till denna lag.

Riksdagsstyrelsen meddelar allmänna råd till lagen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 1 kap. 5 § i 1994 års ersättningslag och bemyndigar riksdagsstyrelsen att meddela tillämpningsföreskrifter till

lagen. Nytt är att det i bestämmelsen också erinras om att riksdagsstyrelsen meddelar allmänna råd.

2 kap. Ersättning till talmannen

Arvode

1 § Riksdagsförvaltningen ska betala arvode till talmannen med ett belopp som motsvarar arvodet till statsministern.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 2 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Underlag för inkomstgarantin

2 § Talmannens arvode vid avgångstillfället ska utgöra underlag för inkomstgarantin.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 2 kap. 5 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Statlig egenpensionsförmån

3 § En talman har inte rätt att ta emot statlig egenpensionsförmån för tid då talmansarvode eller avgångsersättning på grund av uppdrag som statsråd betalas ut.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 2 kap. 11 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

3 kap. Arvode

Arvode

1 § Riksdagsförvaltningen ska månadsvis betala arvode till ledamöterna med ett belopp som Riksdagens arvodesnämnd fastställer.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 3 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag. Rätten till arvode framgår av 5 kap. 2 § riksdagsordningen. Paragrafen har ändrats språkligt.

2 § Riksdagsförvaltningen ska betala tilläggsarvode månadsvis till vice talman med 30 procent, till ordförande i utskott och EU-nämnden med 20 procent och till vice ordförande i utskott och EU-nämnden med 15 procent av ledamotsarvodet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 3 kap. 2 § i 1994 års ersättningslag. Skillnaden är att den nya bestämmelsen, förutom tilläggsarvode till ordförande och vice ordförande i utskott, även reglerar tilläggsarvode till ordförande och vice ordförande i EU-nämnden.

Överväganden finns i avsnitt 5.1.1.

3 § Riksdagsförvaltningen ska betala ett sammanträdesarvode till ledamot som fullgör ett uppdrag som tjänstgörande ledamot, suppleant eller tillfällig ersättare i EU-nämnden. Arvodet ska betalas för sammanträdesdag som infaller en måndag, en fredag eller under perioder då kammaren inte sammanträder. Sammanträdesarvode ska dock inte betalas till ordförande och vice ordförande i EU-nämnden.

En suppleant som deltar i ett sammanträde utan att delta i de beslut som fattas under sammanträdet får sammanträdesarvode bara om EU-nämnden beslutar det.

Riksdagsförvaltningen ska bestämma arvodesbeloppen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll de delar av 2 § i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ (arvodeslagen) som rör sammanträdesarvode till en ledamot som fullgör ett uppdrag som tjänstgörande ledamot, suppleant eller tillfällig ersättare i EU-nämnden, för sammanträdesdag som infaller en måndag, en fredag eller under perioder då kammaren inte sammanträder. Ordförande eller vice ordförande har inte rätt till något sådant sammanträdesarvode. Det beror på att de har ett fast arvode enligt 3 kap. 2 §. Ordet ”riksdagsstyrelsen” har bytts ut mot ”Riksdagsförvaltningen”.

Överväganden finns i avsnitt 5.1.1.

4 § Ledamotsarvode och tilläggsarvode ska anses som inkomst av anställning enligt socialförsäkringsbalken och lagen (1991:1047) om sjuklön. En ledamot ska då anses som arbetstagare.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 3 kap. 3 § i 1994 års ersättningslag.

Arvode vid sjukfrånvaro

5 § Om en ledamot är ledig från sitt uppdrag på grund av sjukdom, ska det för samma tid göras avdrag från arvodet och tilläggsarvodet och från andra

sådana fasta arvoden som avses i 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Ledamoten har vid sådan ledighet rätt till ersättningar i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Avdrag från arvodena och betalning av ersättningarna ska göras i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. För en ledamot gäller dock att arbetsdagsavdrag är detsamma som kalenderdagsavdrag.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 3 kap. 4 § första stycket i 1994 års ersättningslag. Bestämmelsen har ändrats på så sätt att hänvisningen till 1 § 6 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ (arvodeslagen) har utgått. Ändringen har gjorts eftersom den del av arvodeslagen som rör arvoden i EU-nämnden har förts in i 3 kap. 2 §. Vidare har bestämmelsen ändrats för att överensstämma med gällande praxis.

Av paragrafens *första stycke* framgår från vilka arvoden som avdrag ska göras när en ledamot är sjuk. Innebörden av *andra stycket* är att en ledamot som är ledig på grund av sjukdom har rätt till de ersättningar som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. Dessa ersättningar framgår i dag av villkorsavtalen för arbetstagare hos riksdagens myndigheter. De ersättningar som för närvarande är aktuella är sjuklön, sjukpenningtillägg och rehabiliteringstillägg.

I *tredje stycket* anges att avdrag från arvodena och betalningen av ersättningarna ska göras i enlighet med de bestämmelser (om löneavdrag och lön under sjukfrånvaro) som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. Med det avses också bestämmelser i villkorsavtalen. Det tydliggörs att för en ledamot gäller att arbetsdagsavdrag är detsamma som kalenderdagsavdrag. Kalenderdagsavdraget är för närvarande 3,3 procent av aktuellt arvode för varje kalenderdag som ledigheten omfattar.

Paragrafen har ändrats språkligt.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.3.

Arvode vid föräldraledighet

6 § *Om en ledamot är föräldraledig från sitt uppdrag, ska det för samma tid göras avdrag från arvodet och tilläggsarvodet och från andra sådana fasta arvoden som avses i 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.*

Ledighet för barns födelse, vård av adoptivbarn eller ledighet med tillfällig föräldrapenning ger rätt till ersättningar i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Avdrag från arvoden och betalningen av ersättningarna ska göras i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. För en ledamot gäller dock att arbetsdagsavdrag är detsamma som kalenderdagsavdrag.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 3 kap. 4 § andra stycket i 1994 års ersättningslag. Av *första stycket* framgår från vilka arvoden avdrag ska göras om en ledamot är föräldraledig. Hänvisningen till 1 § 6 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ (arvodeslagen) har utgått. Skälet till ändringen är att de delar av arvodeslagen som rör arvoden i EU-nämnden har förts in i 3 kap. 2 §.

I *andra och tredje styckena* har gällande praxis författningsreglerats om vilka ersättningar en ledamot har rätt till vid olika typer av föräldraledighet, hur utbetalning av ersättningarna sker och hur avdrag görs. Med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen avses villkorsavtalen.

Innebörden av *andra stycket* är att en ledamot som är ledig för barns födelse eller vård av adoptivbarn har rätt till föräldrapenningtillägg. Vid ledighet med tillfällig föräldrapenning har en ledamot även rätt till tillägg. Med tillfällig föräldrapenning avses den ersättning som ges till en person som stannar hemma från jobbet för vård av barn samt för de tio dagar som den andra föräldern kan få i samband med ett barns födelse.

Innebörden av *tredje stycket* är att avdrag och betalning av de aktuella ersättningarna ska göras i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen, dvs. villkorsavtalen. Av samma skäl som för vid arvode vid sjukfrånvaro tydliggörs att för en ledamot är arbetsdagsavdrag detsamma som kalenderdagsavdrag.

Paragrafen har ändrats språkligt.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.3.

Arvode vid annan ledighet

7 § Om en ledamot av annat skäl än de som anges i 5 eller 6 § har beviljats ledigt kortare tid än en månad under tid då arbetsplenum pågår, ska det på ledamotens begäran göras kalenderdagsavdrag för den tiden från arvodet och tilläggsarvodet och andra sådana fasta arvoden som avses i 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll huvudsakligen 3 kap. 5 § i 1994 års ersättningslag. Ändringen, enligt vilken avdraget ska göras som ett kalenderdagsavdrag (3,3 procent från aktuellt arvode för varje kalenderdag som ledigheten omfattar), har gjorts för att utjämna de skillnader som tidigare uppkom beroende av i vilken månad ledamoten var ledig. Hänvisningen till 1 § 6 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter

och organ (arvodeslagen) har utgått. Den del av arvodeslagen som rör arvoden i EU-nämnden, bland annat 1 § 6, har förts in i den nya ersättningslagen (se 3 kap. 2 §).

I förhållande till utredningens förslag har bestämmelsen dessutom ändrats språkligt utan att någon ändring i sak är avsedd.

4 kap. Resekostnadsersättning

Tjänsteresa

1 § En ledamot har rätt till ersättning för kostnader för tjänsteresor med ett belopp som svarar mot den faktiska kostnaden.

Med tjänsteresa avses en resa som en ledamot gör som ett led i utövningen av sitt uppdrag som riksdagsledamot. Ledamotens bostad på hemorten betraktas som tjänsteställe.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 4 kap. 2 § första meningen i 1994 års ersättningslag. Ändringen innebär att det i *första stycket* anges att en ledamot har rätt till ersättning för kostnader för tjänsteresor med ett belopp som motsvarar den faktiska kostnaden.

Andra stycket motsvarar till sitt innehåll 4 kap. 1 § samma lag.

Resa före tillträdet

2 § Innan en nyvald ledamot har tillträtt sitt uppdrag i riksdagen har han eller hon rätt till ersättning för kostnader för

- resor för att delta i möten som ledamotens partigrupp kallar till,
- resor för att delta i Riksdagsförvaltningens introduktion till uppdraget, och
- en resa till riksdagen för att tillträda uppdraget.

Bestämmelserna i första stycket gäller också en ersättare som avses i 1 kap. 7 §.

I fråga om ersättningens storlek och vad som är ledamotens eller ersättarens tjänsteställe gäller vad som föreskrivs i 1 §.

Paragrafen är ny och reglerar vilka resekostnader som nyvalda ledamöter och ersättare har rätt att få ersättning för innan de tillträtt sitt uppdrag i riksdagen.

I *första stycket* anges vilka resor som omfattas av rätten till ersättning. Enligt *första strecksatsen* har en ledamot rätt till ersättning för resor för att delta i möten som ledamotens partigrupp kallar till. Av *andra strecksatsen* följer att resor för att delta i Riksdagsförvaltningens introduktion till uppdraget omfattas av rätten till ersättning. Med Riksdagsförvaltningens introduktion till uppdraget avses all slags introduktion till uppdraget som Riksdagsförvalt-

ningen erbjuder en nyvald ledamot. Som anges i övervägandena till bestämmelsen kan en introduktion innehålla information om de ekonomiska villkoren för uppdraget eller en genomgång av de praktiska moment som hänger samman med arbetet i kammaren. En introduktion kan vara gemensam för flera nyvalda ledamöter eller vara anpassad och rikta sig till en ledamot. Bestämmelsen i *tredje strecksatsen* innebär att en nyvald ledamot har rätt till ersättning för en resa till riksdagen för att börja uppdraget som riksdagsledamot. Enligt gällande bestämmelser har en ledamot bara rätt till ersättning för en sådan resa från och med den dag då ledamoten tillträder uppdraget.

I *andra stycket* föreskrivs att bestämmelserna i första stycket också gäller en ersättare som avses i 1 kap. 7 §. Innan en ersättare börjat sitt uppdrag har således han eller hon rätt till ersättning för kostnader för sådana resor som avses i första stycket.

Tredje stycket hänvisar till vad som föreskrivs i 1 § i fråga om ersättningsens storlek. Detta innebär att ersättning ges med ett belopp som motsvarar den faktiska kostnaden. Även i fråga om vad som är att anse som ledamotens eller ersättarens tjänsteställe hänvisas till regleringen i 1 §.

Från och med den dag då en ledamot eller en ersättare tillträder uppdraget som riksdagsledamot gäller vad som föreskrivs i 1 §, se kommentaren till 1 kap. 6 och 7 §§.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.1 och 5.12.2.

Resa vid en extraordinär händelse

3 § En ledamot har rätt till ersättning för kostnader för tjänsteresor som ledamoten gör därför att han eller hon måste inställa sig i riksdagen på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses. Om ledamoten inte befinner sig i bostaden på hemorten eller på tjänsteresa och om han eller hon inte kan använda sin biljett för resan tillbaka, ska ledamoten få ersättning för kostnader för resan med ett belopp som svarar mot den faktiska kostnaden.

Riksdagsförvaltningen eller den som Riksdagsförvaltningen bestämmer får besluta att ersättningen ska omfatta resekostnader enligt första stycket även för en medföljande person som av särskilda skäl måste resa tillsammans med ledamoten.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis punkten 6 i 2006 års tillämpningsföreskrift till 4 kap. 2 och 2 a §§ i 1994 års ersättningslag.

Första stycket första meningen innehåller bestämmelser om ersättning för kostnader för tjänsteresor som en ledamot gör därför att han eller hon måste inställa sig i riksdagen på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses. Med en extraordinär händelse avses till exempel en naturkatastrof, en större olycka som drabbar många människor, en händelse som i stor utsträckning påverkar det ekonomiska eller politiska läget eller någon annan händelse av extraordinär karaktär. En skillnad jämfört

med den tidigare bestämmelsen är att det finns grund för ersättning om skälet till resan är en ”orsak som inte har kunnat förutses”, i stället för som tidigare en ”oplanerad orsak”. Med en orsak som inte har kunnat förutses menas händelser som uppkommer hastigt och som inte har kunnat tas med ens vid en omsorgsfull planering. Det kan gälla en oplanerad presskonferens, ett extrainsatt möte i kammaren eller utskott eller att en ledamot måste inställa sig på kort varsel vid ett visst voteringsstillfälle i riksdagen. Ersättning för sådana resor lämnas på samma sätt som för andra tjänsteresor enligt 1 §, det vill säga med den faktiska kostnaden.

Första stycket andra meningen innebär att en ledamot vid en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses kan få ersättning för resor som inte är att betrakta som tjänsteresor, eftersom ledamoten inte befinner sig i bostaden på hemorten eller på tjänsteresa när resorna påbörjas. En förutsättning för ersättning är att ledamoten inte kan använda sin biljett, det vill säga inte kan avboka sin hemresa eller utnyttja värdet av resan vid ett annat tillfälle. Med biljett avses även årskort på tåg eller flyg. Ersättning lämnas med ett belopp som motsvarar den faktiska kostnaden för resan.

I *andra stycket* bemyndigas Riksdagsförvaltningen eller den som Riksdagsförvaltningen bestämmer att besluta att ersättningen ska omfatta även resekostnader enligt första stycket för medföljande som av särskilda skäl behöver resa tillsammans med ledamoten.

Överväganden finns i avsnitt 5.5.

Inrikes resor

4 § *Ledamoten får själv besluta om inrikes tjänsteresor enligt 1 §, om resor före tillträdet enligt 2 §, om inrikes resor på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 § och om lämpligt färdmedel med hänsyn tagen till kostnads-, tids- eller miljöaspekter.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 4 kap. 3 § i 1994 års ersättningslag. Skillnaden är att ledamoten själv får besluta också om resor före tillträdet enligt 2 §, om inrikes resor på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 § och om lämpligt färdmedel på dessa resor med hänsyn tagen till kostnads-, tids- eller miljöaspekter. Bemyndigandet till Riksdagsförvaltningen i det tidigare andra stycket har utgått eftersom det omfattas av det generella bemyndigandet i 1 kap. 11 § första stycket.

Övervägandena finns i avsnitten 5.5 och 5.12.1.

Utrikes resor

5 § *Riksdagsförvaltningen eller den som Riksdagsförvaltningen bestämmer ska fatta beslut om en riksdagsledamots utrikes tjänsteresor enligt 1 §.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 4 kap. 3 a § första stycket i 1994 års ersättningslag med den skillnaden att ordet ”Riksdagsstyrelsen” har bytts ut mot ”Riksdagsförvaltningen”.

6 § *Utan hinder av vad som föreskrivs i 5 § får ledamoten själv besluta om utrikes tjänsteresor till länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och till länder som har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen.*

Ledamoten ska lämna in en kortfattad skriftlig redovisning till Riksdagsförvaltningen för en resa enligt första stycket. Redovisningen ska lämnas inom sex månader efter det att resan avslutades.

Paragrafen är ny. I första stycket anges att ledamoten, utan hinder av vad som föreskrivs i 5 §, själv får besluta om utrikes tjänsteresor till länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och till länder som har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen (EU). Det betyder att ledamöterna själva kan besluta om resor för att besöka EU:s institutioner eller något annat EU-organ, eller resor för något annat besök inom EES. En ledamot kan även resa till länder som formellt har beviljats status som *kandidatland* till EU. Landet är att betrakta som ett kandidatland från det att Europeiska rådet har fattat ett formellt beslut om statusbeviljande och till dess anslutningsförhandlingarna har avslutats och anslutningsfördraget har undertecknats. Bestämmelsen omfattar också resor till *potentiella kandidatländer*, det vill säga länder som har utlovats medlemskap i EU men som ännu inte har beviljats kandidatlandsstatus. Slutligen kan ledamoten resa till ett *anslutningsland* – ett land som har slutfört anslutningsförhandlingarna och som har undertecknat ett anslutningsfördrag med EU. Anslutningslandet blir en fullvärdig medlemsstat den dag som anges i fördraget, givet att fördraget ratificeras.

Resorna är alltså att betrakta som enskilda utrikes tjänsteresor och ska omfattas av det rambelopp som Riksdagsförvaltningen enligt 7 § fastställer för dessa resor. Dessutom ska de allmänna bestämmelser som reglerar en enskild ledamots utrikes resor, till exempel val av färdmedel, betalkort, bonuspoäng, nyttjande av resetjänster och reseräkning, omfatta också de resor som ledamöterna själva beslutar om.

Av andra stycket följer att en ledamot ska lämna en kortfattad skriftlig redovisning av en resa inom EES som ledamoten själv beslutar om till Riksdagsförvaltningen. Redovisningen ska lämnas inom sex månader efter det att resan avslutades. De närmare bestämmelserna om vad redovisningen ska innehålla kommer att framgå av tillämpningsföreskrifterna till paragrafen.

Överväganden finns i avsnitt 5.10.

7 § *Riksdagsförvaltningen ska fastställa ett belopp per valperiod för en riksdagsledamots enskilda utrikes tjänsteresor. Medel som inte har använts till sådana tjänsteresor ska föras över till Riksdagsförvaltningen.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 4 kap. 3 a § andra stycket i 1994 års ersättningslag, med den skillnaden att ordet ”riksdagsstyrelsen” har bytts ut mot ”Riksdagsförvaltningen”. Beloppet kommer att framgå av tillämpningsföreskrifterna till bestämmelsen. Paragrafen har ändrats språkligt.

8 § *En ledamot får själv besluta om utrikes resor på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 §.*

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om att en ledamot själv får besluta om utrikes resor på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.5.

9 § *Det finns bestämmelser om utrikes tjänsteresa på uppdrag av partigrupp i riksdagen i lagen (2015:000) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 4 kap. 3 a § tredje stycket i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Resa med ett eget fordon

10 § *Kostnader för tjänsteresor enligt 1 §, resor före tillträdet enligt 2 § och resor på grund av extraordinära händelser eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 § med egen bil, förmånsbil eller motorcykel ska ersättas med de belopp som Riksdagsförvaltningen bestämmer.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 4 kap. 2 § första stycket andra meningen i 1994 års ersättningslag.

Ändringarna innebär att den tidigare 2 § första meningen, som angav att ledamoten har rätt till ersättning för kostnader för tjänsteresor med belopp motsvarande den faktiska kostnaden, har utgått och i stället regleras av den nya 1 § första stycket.

Enligt paragrafens nya lydelse ska också kostnader för resor före tillträdet enligt 2 §, kostnader för inrikes resor på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 §, med egen bil, förmånsbil eller motorcykel ersättas med de belopp som Riksdagsförvaltningen bestämmer. När det gäller ersättning för kostnader för resor enligt 3 § ska ersättning betalas bara om ledamoten inte kan använda sin biljett eller sitt årskort på tåg eller flyg för resan tillbaka. En resa med ett eget fordon kan i en sådan situation behöva göras som en del av en längre resa, till exempel om ledamoten kör sin egen bil till och från flygplatsen.

Övervägandena finns i avsnitten 5.5 och 5.12.1.

Reseräkning

11 § Ledamoten ska efter avslutad tjänsteresa enligt 1 §, resa före tillträdet enligt 2 § och resa på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 § lämna en reseräkning till Riksdagsförvaltningen snarast, dock senast sex månader efter det att resan eller förrättningen avslutades.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 4 kap. 2 a § i 1994 års ersättningslag. Skillnaden är att ledamoten, förutom efter en tjänsteresa enligt 1 §, också efter en avslutad resa före tillträdet enligt 2, och efter en avslutad inrikes resa på grund av en extraordinär händelse eller någon annan orsak som inte har kunnat förutses enligt 3 §, ska lämna en reseräkning till Riksdagsförvaltningen snarast, dock senast sex månader efter det att resan eller förrättningen avslutades. Paragrafen har ändrats språkligt.

Parkeringsplats

12 § En ledamot ska ha tillgång till Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser.

Paragrafen är ny. Bestämmelser om Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser finns nu i riktlinjerna (2009:11) för Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser. Av riktlinjerna framgår att en ledamot i mån av plats ska ha tillgång till Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser. Bestämmelsen har tagits in i den nya ersättningslagen eftersom bestämmelser om riksdagsledamöternas ekonomiska villkor ska regleras i lag (se 5 kap. 2 §, riksdagsordningen).

Överväganden finns i avsnitt 5.1.2.

5 kap. Traktamente

Rätt till traktamente

1 § En ledamot har rätt till traktamente enligt 2–6 §§ om förutsättningarna för avdrag för ökade levnadskostnader är uppfyllda enligt 12 kap. 6 och 6 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

Om en nyvald ledamot eller en ersättare som avses i 1 kap. 7 § gör en resa enligt 4 kap. 2 § har han eller hon dock endast rätt till traktamente enligt 4 eller 5 §.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag.

Andra stycket är nytt. Bestämmelsen innebär att en ledamot, eller en ersättare som avses i 1 kap. 7 §, bara har rätt till nattractamente enligt 5 kap. 4 eller 5 § vid en resa före tillträdet enligt 4 kap. 2 §.

Dagtraktamente vid flerdygnsförrättning

2 § Riksdagsförvaltningen ska betala dagtraktamente vid flerdygnsförrättning på en annan ort i Sverige än Stockholm för varje hel dag som tagits i anspråk för förrättningen. Dagtraktamentet ska svara mot en etthundratjugondel av prisbasbeloppet avrundat till närmaste tiotal kronor. Har förrättningen påbörjats kl. 12.00 eller senare avresedagen eller avslutats kl. 19.00 eller tidigare hemresedagen ska förvaltningen betala halvt dagtraktamente.

Har ledamoten fått en fri måltid under en tjänsteresa ska Riksdagsförvaltningen minska dagtraktamentet med ett belopp fastställt av förvaltningen, om inte måltiden obligatoriskt ingår i priset för transporten på allmänna transportmedel.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 2 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Stockholmstraktamente vid flerdygnsförrättning

3 § Riksdagsförvaltningen ska betala ersättning vid flerdygnsförrättning i Stockholm (Stockholmstraktamente) för varje hel och halv dag som har tagits i anspråk för förrättningen. Stockholmstraktamentet ska svara mot hälften av maximibeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229) avrundat till närmaste tiotal kronor. Stockholmstraktamente ska inte betalas ut för dag som berättigar till dagtraktamente enligt 2 §, till utlandstraktamente enligt 6 § eller till förrättningsstillägg enligt 7 §.

Stockholmstraktamentet ska inte reduceras om ledamoten har fått fria måltider under förrättningen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 3 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Nattraktamente

4 § Riksdagsförvaltningen ska betala ersättning för logikostnad i Sverige (nattraktamente). Nattraktamentet ska svara mot den logikostnad som ledamoten kan visa att han eller hon har haft. Nattraktamentet får dock inte överstiga ett högsta belopp som förvaltningen ska bestämma. Vid särskild tjänsteförrättning i Sverige mer än 50 kilometer från ledamotens bostad på hemorten ska dock ersättning betalas för den faktiska logikostnad som förrättningen för med sig.

Någon ersättning för logi ska dock inte betalas

1. om Riksdagsförvaltningen tillhandahåller logi utan kostnad för ledamoten enligt 6 kap. 1 §, eller

2. om Riksdagsförvaltningen vid en särskild tjänsteförrättning som äger rum inom 50 kilometer från Riksdagshuset tillhandahåller logi utan kostnad

för ledamoten eller om ersättning för logi betalas för annan bostad belägen inom denna 50-kilometersgräns.

Oavsett vad som föreskrivs i första och andra styckena ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för faktisk logikostnad vid konferens med utskott, delegation, kommitté eller liknande inom riksdagen samt vid konferens med partigrupp i riksdagen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 4 § i 1994 års ersättningslag. Hänvisningen till 6 kap. 1 § i *andra stycket 1* innebär inte någon ändring i sak utan beror på att regeln om att Riksdagsförvaltningen tillhandahåller logi utan kostnad för ledamoten har förts in i den bestämmelsen (tidigare fanns bestämmelsen i 11 § föreskriften, RFS 2005:9, om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter). Paragrafen har ändrats språkligt.

5 § Kan ledamoten inte visa vilka utgifter han eller hon har haft för logi ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för hel natt med hälften av maxibeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229). Förvaltningen ska inte betala någon sådan ersättning när resenären har tillbringat natten på tåg, fartyg eller flygplan och inte heller då fri logi tillhandahållits av en myndighet, ett trafikföretag eller motsvarande.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 5 § i 1994 års ersättningslag.

Flerdygnsförrättning utomlands

6 § Vid en flerdygnsförrättning utomlands ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för ökade levnadskostnader enligt de villkor och med de belopp som gäller för arbetstagare hos förvaltningen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 6 § i 1994 års ersättningslag med den ändringen att begreppet ”tjänsteman” har bytts ut mot ”arbetstagare”.

Förrättningsstillägg

7 § Vid en endagsförrättning utomlands som varar mer än fyra timmar ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för ökade levnadskostnader enligt de villkor och med de belopp som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 7 § i 1994 års ersättningslag men är ändrad på så sätt att uttrycket ”tjänsteman” har ersatts med ”arbetstagare”.

Ersättning för logikostnad i vissa fall

8 § Om en ledamot eller en ersättare som inte har kunnat få bostad i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd har högre logikostnader än det högsta belopp som kan betalas enligt 4 § första stycket, får Riksdagsförvaltningen, om det finns särskilda skäl, betala en högre ersättning.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 8 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Ersättning för logikostnad vid ledighet

9 § Om en ledighet har pågått i mer än 90 dagar i följd, ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för logikostnad bara om det finns särskilda skäl.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 9 § i 1994 års ersättningslag.

Ersättning för bostad på folkbokföringsorten i vissa fall

10 § Om det finns synnerliga skäl får Riksdagsförvaltningen, efter ansökan av en ledamot, betala ersättning för kostnad som är förenad med bostaden på folkbokföringsorten men där natraktamente inte betalas för denna eller någon annan egen bostad. Ersättningen får inte överstiga det högsta belopp som kan betalas enligt 4 § första stycket.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 10 § i 1994 års ersättningslag.

6 kap. Övernattningsbostad

Övernattningsbostad i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd

1 § Till ledamöter som har rätt till natraktamente enligt 5 kap. 1 § ska Riksdagsförvaltningen utan kostnad för ledamoten tillhandahålla en övernattningsbostad. Med övernattningsbostad avses en övernattningslägenhet, ett övernattningsrum i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd eller ett motsvarande boende.

Rätten att disponera en övernattningsbostad enligt första stycket är personlig och får inte överlåtas av ledamoten.

Första stycket motsvarar till sitt innehåll 11 § i föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter, och *andra stycket* motsvarar till sitt innehåll 13 § i samma föreskrift. Bestämmelserna har förts in i lag eftersom bestämmelser om ekonomiska villkor med anledning av riksdagsuppdraget ska finnas i lag (se 5 kap 2 § riksdagsordningen). För att åstadkomma ett enhetligt regelverk har bestämmelsen placerats i den nya ersättningslagen. Paragrafen har ändrats språkligt.

Överväganden finns i avsnitt 5.1.2.

2 § Riksdagsförvaltningen ska besluta om vilka övernattningsbostäder ur Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd som enligt 1 § ska ställas till respektive partigrups förfogande.

Bostäderna ska fördelas i proportion till antalet valda ledamöter som har rätt till övernattningsbostad enligt 1 § första stycket.

Gruppkansliet ska svara för fördelningen av bostäderna till ledamöterna i partigruppen.

Första och tredje stycket motsvarar till sitt innehåll 12 § i föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter. Av andra stycket framgår en ändrad fördelningsprincip för övernattningsbostäderna.

Bestämmelsen har förts in i ersättningslagen på grund av kravet på att bestämmelser om ekonomiska villkor med anledning av riksdagsuppdraget ska finnas i lag (se 5 kap. 2 § riksdagsordningen). Paragrafen har ändrats språkligt.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

Utflyttning från en övernattningsbostad i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd

3 § En ledamot som avgår från riksdagsuppdraget efter att ha kandiderat i ett riksdagsval ska lämna sin övernattningsbostad senast en vecka efter valdagen.

En ledamot som avgår från riksdagsuppdraget under en löpande valperiod ska lämna sin övernattningsbostad senast en vecka efter den dag ledamoten avgick.

En ledamot som inte kandiderar i kommande riksdagsval ska lämna sin övernattningsbostad senast den 31 juli valåret. Ledamoten får dock behålla bostaden även efter den 31 juli valåret så länge det är nödvändigt för att fullgöra riksdagsuppdraget.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 16 och 17 §§ i föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter. Utflyttningstiden har ändrats från snarast och senast en vecka efter valdagen respektive avgångstillfället till senast en vecka efter valdagen respektive avgångstillfället.

Tid för utflyttning från övernattningsbostaden bör ses som en del av ledamöternas ekonomiska villkor och har därför tagits in i den nya ersättningslagen (se närmare avsnitten 5.1.1 och 5.1.2).

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

Ersättarrum för övernattningsbostad

4 § Till ersättare som har rätt till nattraktamente enligt 5 kap. 1 § ska Riksdagsförvaltningen utan kostnad för ersättaren tillhandahålla ett ersättarrum.

Rätten att disponera ett ersättarrum är personlig och får inte överlåtas av ersättaren.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 35 och 36 §§ i föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter. Skillnaden är att ersättaren ges en direkt rätt att få ett särskilt ersättarrum.

Utflyttningstider för ersättare

5 § En ersättare ska lämna övernattningsbostaden när den ordinarie ledamoten kommer tillbaka från sin ledighet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll den del av 37 § i föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter som gäller övernattningsbostäder. Paragrafen har ändrats språkligt.

Ersättning för en egen övernattningsbostad

6 § Riksdagsförvaltningen får bevilja en ledamot som på hemorten för sin privata användning har en annan bostad som är inrättad för permanent boende ersättning för egen övernattningsbostad inom 50 kilometer från Riksdagshuset. Ersättning får beviljas med ett högsta belopp per månad som förvaltningen ska bestämma.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll punkten 2 första meningen i tillämpningsföreskrifterna till 5 kap. 4 § i 1994 års ersättningslag. Bestämmelserna har tagits in i den nya ersättningslagen eftersom bestämmelser om ekonomiska villkor med anledning av riksdagsuppdraget ska finnas i lag (se 5 kap. 2 § riksdagsordningen). Uppgifter om det högsta belopp per månad som en ledamot kan få i ersättning för en egen övernattningsbostad kommer att framgå av tillämpningsföreskrifterna till bestämmelsen. Paragrafen har ändrats språkligt.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.2.

7 kap. Arbetsrum, vidareutbildning och teknisk och elektronisk utrustning***Rätt till arbetsrum***

1 § Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla en ledamot ett arbetsrum i riksdagens lokaler.

Rätten att disponera ett arbetsrum är personlig och får inte överlåtas av ledamoten.

Paragrafens första stycke motsvarar till sitt innehåll 1 § i föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter, och *andra stycket* motsvarar till sitt innehåll 3 § i samma föreskrift. Bestämmelserna har förts in i den nya ersättningslagen eftersom bestämmelser om ekonomiska villkor med anledning av riksdagsuppdraget ska finnas i lag (se 5 kap. 2 § riksdagsordningen). För att åstadkomma ett enhetligt regelverk har bestämmelsen placerats i den nya ersättningslagen tillsammans med vidareutbildning och teknisk och elektronisk utrustning. Paragrafen har ändrats språkligt.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.2.

Fördelning av arbetsrum

2 § Riksdagsförvaltningen ska besluta om vilka rum som ställs till respektive partigrupps förfogande.

Gruppkansliet ska svara för fördelningen av rummen till ledamöterna i partigruppen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 2 § i föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter. Paragrafen har ändrats språkligt.

Utflyttning från arbetsrum

3 § En ledamot som avgår från riksdagsuppdraget efter att ha kandiderat i ett riksdagsval ska lämna sitt arbetsrum senast en vecka efter valdagen.

En ledamot som avgår från riksdagsuppdraget under löpande valperiod ska lämna sitt arbetsrum senast en vecka efter den dag ledamoten avgick.

En ledamot som inte kandiderar i kommande riksdagsval ska lämna sitt arbetsrum senast den 31 juli valåret. Ledamoten får dock behålla rummet även efter den 31 juli valåret så länge det är nödvändigt för att fullgöra riksdagsuppdraget.

Paragrafens första stycke motsvarar till sitt innehåll delvis 5 § i föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter, och *andra stycket* motsvarar till sitt innehåll 6 § i samma föreskrift. En skillnad mot tidigare är att första stycket har ändrats till att endast omfatta en ledamot som har kandiderat i ett riksdagsval.

Ett nytt tredje stycke har förts in i bestämmelsen. Stycket reglerar situationen när en ledamot inte kandiderar i kommande riksdagsval. Bestämmelsen har förts in för att göra regleringen av arbetsrum parallell med övernattningsbostäderna.

Paragrafen har ändrats språkligt. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.2.

Rätt till ersättarrum

4 § Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla en ersättare ett ersättarrum för arbete.

Rätten att disponera ett ersättarrum är personlig och får inte överlåtas av ersättaren.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 35 och 36 §§ i föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter. Skillnaden jämfört med tidigare är att ersättaren ges en direkt rätt att få ett särskilt ersättarrum.

Utflyttningstider för ersättare

5 § En ersättare ska lämna arbetsrummet när den ordinarie ledamoten kommer tillbaka från sin ledighet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 37 § i föreskriften (RFS 2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter. Paragrafen har ändrats språkligt.

Överväganden finns i avsnitt 5.1.2.

Vidareutbildning

6 § Riksdagsförvaltningen får erbjuda ledamöterna en introduktion till uppdraget som ledamot av riksdagen. Introduktionen ska vara inriktad på arbetsformerna i riksdagen.

Riksdagsförvaltningen får erbjuda ledamöterna språkutbildning och ledarskapsutveckling.

Riksdagsförvaltningen får även erbjuda ledamöterna stöd för annan vidareutbildning inom ramen för uppdraget som ledamot av riksdagen.

I paragrafen, som är ny, anges i *första stycket* att Riksdagsförvaltningen får erbjuda ledamöterna en introduktion till uppdraget som ledamot av riksdagen. Introduktionen ska vara inriktad på arbetsformerna i riksdagen. Dit hör också regleringen av de ekonomiska villkoren för uppdraget.

Av *andra stycket* framgår att Riksdagsförvaltningen får erbjuda ledamöterna språkutbildning och ledarskapsutveckling.

Första och andra styckena är inte uttömmande. Riksdagsförvaltningen får enligt *tredje stycket* även erbjuda ledamöterna stöd för annan vidareutbildning inom ramen för uppdraget som ledamot av riksdagen.

Bestämmelsen har placerats i den nya ersättningslagen som en del av ledamöters ekonomiska villkor med anledning av uppdraget (se 5 kap. 2 § riksdagsordningen).

Överväganden finns i avsnitt 5.6.

7 § Det finns regler om stöd till språkutbildning för riksdagsledamöterna i lagen (2015:000) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Paragrafen är ny. I paragrafen erinras om att det finns regler om stöd till språkutbildning för riksdagsledamöterna i den föreslagna lagen (2015:000) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Överväganden finns i avsnitt 5.4.2.

Teknisk och elektronisk utrustning

8 § Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla ledamöter sådan teknisk och elektronisk utrustning som behövs för att utföra uppdraget som ledamot i riksdagen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 6 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag. Uttrycket ”som är av väsentlig betydelse” har bytts ut mot ”som behövs”. Genom bytet uttrycks mer direkt att ledamöterna ska få den utrustning de behöver. Det är Riksdagsförvaltningen som närmare bestämmer vilken utrustning ledamöterna ska tillhandahållas. Uttrycket ”teknisk utrustning” har bytts mot ”teknisk och elektronisk utrustning” för att bättre beskriva den utrustning som ledamöterna får. Paragrafen har ändrats språkligt.

9 § En ledamot som är ledig får behålla den tekniska och elektroniska utrustningen. Om det finns särskilda skäl, får utrustningen dock krävas tillbaka under ledigheten.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 6 kap. 2 § i 1994 års ersättningslag. Uttrycket ”teknisk utrustning” har bytts ut mot ”teknisk och elektronisk utrustning” för att bättre beskriva den utrustning som ledamöterna får. Paragrafen har ändrats språkligt.

10 § Riksdagsförvaltningen får besluta om ersättning för de kostnader som en ledamot har för att han eller hon inom riksdagsuppdraget använder någon annan teknisk och elektronisk utrustning än utrustning som tillhandahålls av Riksdagsförvaltningen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 6 kap. 3 § i 1994 års ersättningslag. Tidigare omfattade bemyndigandet endast privat teknisk utrustning, men det har utökats till någon annan teknisk och elektronisk utrustning än utrustning som tillhandahålls av Riksdagsförvaltningen. Detta innebär att Riksdagsförvaltningen även kan besluta om ersättning för de kostnader som en

ledamot har för att han eller hon inom riksdagsuppdraget till exempel ansluter en dator till ett lokalt nätverk eller lånar en telefon på ett hotell. Uttrycket ”teknisk utrustning” har bytts ut mot ”teknisk och elektronisk utrustning” för att bättre beskriva den utrustning som ledamöterna får.

8 kap. Barnverksamhet

Tillgång till barnverksamhet

1 § *En ledamot ska ha tillgång till tillfällig barnverksamhet för de barn till ledamoten som är mellan ett och tolv år.*

Även barn till en ledamots partner och barn som är familjehemsplacerade hos ledamoten får delta i barnverksamheten.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 1 § första stycket i föreskriften (RFS 2013:9) om riksdagens barnverksamhet. Den har tagits in lagen som en del av ledamöternas ekonomiska villkor (se 5 kap. 2 § riksdagsordningen). Skillnaden är att uttrycket ”tjänstgörande ledamot” inte används eftersom det kan sägas ligga i sakens natur att det endast är ledamöter som tjänstgör i riksdagen som ska erbjudas barnverksamheten. Tredje stycket i den tidigare paragrafen kommer att framgå av tillämpningsföreskrifter till bestämmelsen. Paragrafen har ändrats språkligt.

Överväganden finns i avsnitt 5.1.2.

2 § *Barnverksamheten är avgiftsfri.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 3 § första stycket i föreskriften (RFS 2013:9) om riksdagens barnverksamhet. Paragrafen har ändrats språkligt.

9 kap. Ålderspension

Rätt till ålderspension

1 § *En ledamot som tillgodoräknas pensionsrätt enligt bestämmelserna i detta kapitel har rätt till ålderspension.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag.

Pensionsrätt

2 § Pensionsrätt ska tillgodoräknas en ledamot för varje månad som han eller hon har fått något sådant arvode som avses i 4 § första stycket eller sjukpension enligt denna lag. Pensionsrätt för tid före 2010 ska dock tillgodoräknas enligt vad som anges i 5–7 §§.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 2 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

3 § Pensionsrätten för en månad ska utgöra 0,72 procent av den del av underlaget enligt 4 § som inte överstiger 0,625 inkomstbasbelopp och 2,40 procent av den del av underlaget som överstiger 0,625 men inte 2,5 inkomstbasbelopp.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 3 § första stycket i 1994 års ersättningslag. Språkliga ändringar har gjorts och redaktionellt har bestämmelsen förändrats genom att de delar som rör själva pensionsrätten behandlas i denna paragraf medan de delar som behandlar underlaget till pensionsrätten har samlats i 4 § (se kommentaren till 4 §).

Underlag för pensionsrätt

4 § Underlaget för pensionsrätten ska utgöras av

- 1. talmansarvode enligt 2 kap. 1 §,*
- 2. ledamotsarvode enligt 3 kap. 1 §,*
- 3. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2 §, och*
- 4. arvode enligt 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.*

Vid en beräkning av underlaget ska till arvoden enligt 1–4 läggas avdrag som gjorts enligt 3 kap. 5 och 6 §§.

Om en ledamot under en månad har fått sjukpension, och då inte har haft rätt till arvode enligt första stycket, ska underlaget för pensionsrätten i stället utgöras av det arvode som ligger till grund för sjukpensionen, omräknat med förändringen av inkomstindex mellan det år arvodet avser och det år pensionsrätten avser.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 3 § andra och tredje styckena och 4 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats i punkten 4 eftersom arvode enligt den tidigare 1 § 6 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ har förts in i 3 kap. 2 § i den nya ersättningslagen (se punkten 2).

Paragrafen har ändrats redaktionellt och språkligt.

Pensionsrätt för tid före 2010***5 § Pensionsrätt för tid före 2010 ska utgöra***

- 1. för tid som talman 2 520 kronor, multiplicerat med det antal dagar före 2010 som talmansuppdraget har fullgjorts, delat med 30,4*
- 2. för tid som ledamot 773 kronor, multiplicerat med det antal dagar före 2010 som ledamotsuppdraget har fullgjorts, delat med 30,4, och*
- 3. 2,40 procent av tilläggsarvode enligt 3 kap. 2 §, arvode enligt 1 § 1–4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ som har utbetalats under åren 2001–2009 och arvode enligt 1 § 3 nämnda lag i dess lydelse före den 1 juli 2003 för uppdrag i Riksdagens revisorer under tiden 2001–juni 2003.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 5 § första stycket i 1994 års ersättningslag. En skillnad jämfört med den tidigare bestämmelsen är att arvode enligt 1 § 6 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ (arvodeslagen) har tagits bort i punkten 3. Ändringen är en följd av att den del i arvodeslagen som rör arvoden i EU-nämnden har förts in i den nya ersättningslagen (se bland annat 3 kap. 2 §).

Paragrafen har ändrats redaktionellt genom att den har delats upp i flera paragrafer (se kommentarerna till 6 och 7 §§).

6 § Med tid som ledamot enligt 5 § 2 ska tid med sjukpension jämföras, men tid med sjukpension som grundas på talmansarvode ska jämföras med tid som talman.

Med tid som ledamot enligt 5 § 2 ska också jämföras tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 5 § andra och tredje styckena i 1994 års ersättningslag men den har ändrats redaktionellt och språkligt (se kommentarerna till 5 och 7 §§).

7 § Pensionsrätt enligt 5 och 6 §§ ska inte tillgodoräknas, om ledamoten har rätt till egenpension enligt lagen (1988:589) om ersättning m.m. till riksdagens ledamöter eller motsvarande äldre lagstiftning.

Pensionsrätt enligt 5 och 6 §§ ska inte heller tillgodoräknas för tid som tillgodoräknas ledamoten som pensionsgrundande enligt artikel 28 i Europaparlamentets beslut nr 684/2005/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 5 § fjärde och femte styckena i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentarerna till 5 och 6 §§).

Ålderspensionens storlek

8 § Ålderspension ska för ett år utgöra summan av de pensionsrätter som tillgodoräknas multiplicerat med 1,19. Varje pensionsrätt ska räknas om med förändringen av inkomstindex mellan det år pensionsrätten avser och det år ålderspensionen börjar betalas ut. Pensionsrätt enligt 5–7 §§ ska vid omräkningen anses avse 2009. Om balansindex har fastställts för det år ålderspensionen börjar betalas ut, ska beräkningen i stället göras med hänsyn till detta index.

Om pensionsrätt tillgodoräknas för fler än 360 månader, ska ålderspensionen grundas endast på pensionsrätterna för de senaste 360 månaderna. Pensionsrätt som tillgodoräknas enligt 5–7 §§ ska anses avse det antal månader som motsvarar antalet tjänstgöringsdagar enligt 5 § 1 och 2 delat med 30,4.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 6 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

9 § Om ålderspensionen börjar tas ut före den månad då ledamoten fyller 65 år ska pensionen minskas med 0,5 procent för varje månad som återstår till den månad då han eller hon fyller 65 år.

Om uppehåll görs i utbetalningen före den månad då ledamoten fyller 65 år, ska ålderspensionen, när den åter betalas ut, minskas med 0,5 procent för varje månad som den tidigare har tagits ut och som vid den fortsatta utbetalningen återstår till den månad då ledamoten fyller 65 år. Till den del ålderspensionen grundas på pensionsrätt för tid efter det tidigare uttaget ska minskningen inte avse det antal månader som ålderspensionen tidigare tagits ut.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 7 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

10 § Ålderspensionen ska varje år räknas om med hänsyn till förändringen av inkomstindex för föregående år och det år som pensionsutbetalningen avser dividerat med talet 1,016. För ett år då balansindex har fastställts ska beräkningen i stället göras med hänsyn till detta index.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 8 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

Tilläggsbelopp

11 § En ledamot som vid sin avgång, dock senast vid utgången av riksmötet 2013/14, har fyllt 50 år och fullgjort minst sex hela år i riksdagen har rätt till ett tilläggsbelopp till ålderspensionen enligt vad som anges i denna paragraf och i 12 §.

Tilläggsbeloppet ska utgöra skillnaden mellan jämförelsebeloppet enligt 13–17 §§ eller 18 § och ålderspensionen för samma år. Om ålderspensionen har tagits ut före den månad då ledamoten fyller 65 år, ska det bortses från den minskning som detta leder till.

I antalet fullgjorda hela år i riksdagen enligt första stycket ska inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009. I antalet fullgjorda hela år i riksdagen ska också inräknas tid då en ledamot har varit statsråd, om statsrådstiden har påbörjats före 2003 och inte gett rätt till statsrådspension.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 9 § första till tredje styckena i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt har den förändrats genom en uppdelning i flera paragrafer (se kommentaren till 12 §).

12 § *Riksdagsförvaltningen ska inte betala tilläggsbelopp för tid före den månad då ledamoten fyller 65 år.*

Tilläggsbelopp ska inte heller betalas till en ledamot som har rätt till egenpension enligt lagen (1988:589) om ersättning m.m. till riksdagens ledamöter eller motsvarande äldre lagstiftning.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 9 § fjärde och femte styckena i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentaren till 11 §).

Jämförelsebelopp

13 § *Jämförelsebeloppet ska beräknas som antalet fullgjorda hela år, högst tolv, i riksdagen, senast vid utgången av riksmötet 2013/14, delat med talet tolv och multiplicerat med*

- 1. 11,5 procent av den del av underlaget enligt 14 § som inte överstiger 7,5 förhöjda prisbasbelopp,*
- 2. 65 procent av den del av underlaget som överstiger 7,5 men inte 20 förhöjda prisbasbelopp, och*
- 3. 32,5 procent av den del av underlaget som överstiger 20 men inte 30 förhöjda prisbasbelopp.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 10 § första stycket i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt. Redaktionellt har ändringar gjorts genom att paragrafen har delats upp i flera paragrafer (se kommentarerna till 14–17 §§).

14 § *Underlaget för beräkningen av jämförelsebeloppet enligt 13 § ska utgöras av medeltalet av de arvoden enligt 15 § som en ledamot har haft under*

fem kalenderår närmast före avgångsåret. Arvodena för de fyra första kalenderåren ska därvid räknas om till nivån för det sista kalenderåret före avgångsåret med hjälp av prisbasbeloppet.

Kan en ledamot inte tillgodoräknas arvoden för fem kalenderår enligt första stycket, ska underlaget enligt 13 § utgöras av medeltalet av beloppen för de hela kalenderår som kan tillgodoräknas.

Kan endast ett helt kalenderår tillgodoräknas, ska underlaget utgöras av arvodet för det året.

Kan inte ett helt kalenderår tillgodoräknas, ska underlaget utgöras av det genomsnittliga arvodet för de hela kalendermånader som kan tillgodoräknas multiplicerat med tolv.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 10 § andra stycket i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt har den delats upp i flera paragrafer (se kommentarerna till 13 och 15–17 §§).

15 § Arvode som avses i 14 § är

1. talmansarvode enligt 2 kap. 1 §,
2. ledamotsarvode enligt 3 kap. 1 §,
3. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2 §, och
4. arvode enligt 1 § 1–4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ,
5. arvode enligt 2 kap. 2 § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet, och
6. arvode till statsråd, om statsrådstid inräknas enligt 16 §.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 8 kap. 10 § tredje stycket i 1994 års ersättningslag. En ändring har gjorts i punkten 4 eftersom arvode enligt tidigare 1 § 6 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ har förts in i 3 kap. 2 § i den nya ersättningslagen (se punkten 3). Som en redaktionell ändring har paragrafen delats upp (se kommentarerna till 13, 14, 16 och 17 §§).

16 § I antalet fullgjorda hela år i riksdagen ska inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009. I antalet fullgjorda hela år i riksdagen ska också inräknas tid då en ledamot har varit statsråd, om statsrådstiden har påbörjats före 2003 och inte har gett rätt till statsrådspension.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 10 § fjärde stycket i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentarerna till 13–15 och 17 §§).

17 § Jämförelsebeloppet ska anknytas till prisbasbeloppet för året före avgångsåret och räknas om vid förändring av prisbasbeloppet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 10 § femte stycket i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentarerna till 13–16 §§).

18 § *Vid beräkning av tilläggsbelopp för den som har varit talman före 2010 ska jämförelsebeloppet, om det blir högre än beloppet enligt 13–17 §§, utgöras av det belopp som han eller hon skulle ha fått i talmanspension från och med den månad då han eller hon fyller 65 år enligt de bestämmelser om talmanspension som gällde vid utgången av 2009.*

Paragrafen, som till sitt innehåll motsvarar 8 kap. 11 § i 1994 års ersättningslag, har ändrats språkligt och redaktionellt.

Utbetalningstid

19 § *Ålderspension ska betalas tidigast från och med den månad då ledamoten fyller 61 år och längst till och med den månad då ledamoten avlider.*

Ålderspension ska inte betalas samtidigt med talmansarvode eller ledamotsarvode. Ålderspension ska inte heller betalas samtidigt med arvode eller övergångsersättning enligt Europaparlamentets beslut nr 684/2005/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga.

Ålderspension understigande 0,025 inkomstbasbelopp för ett år ska inte betalas ut.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 kap. 12 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och rubriken har ändrats.

Ansökan

20 § *Den som vill ha ålderspension ska ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.*

Ålderspension ska tidigast betalas från och med den månad då ansökan kommer in till Statens tjänstepensionsverk.

Paragrafen har ändrats på så sätt att det direkt i författningstexten anges att ansökan om ålderspension ska göras hos Statens tjänstepensionsverk. Detta följer av den överenskommelse som finns mellan Riksdagsförvaltningen och Statens tjänstepensionsverk. I övrigt motsvarar paragrafen 8 kap. 13 § i 1994 års ersättningslag. Överväganden finns i avsnitt 5.1.2.

10 kap. Sjukpension

Rätt till sjukpension

1 § En ledamot har rätt till sjukpension för tid då han eller hon får hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

För rätt till sjukpension enligt första stycket krävs det att arbetsförmågan på grund av sjukdom eller någon annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan har blivit helt eller i det närmaste helt nedsatt under uppdragstiden och att arbetsförmågan oavbrutet är nedsatt i sådan omfattning till dess att han eller hon får hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 9 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt och redaktionellt.

2 § Riksdagsförvaltningen ska betala sjukpension längst till och med månaden före den månad då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförinnan, till och med den månad då dödsfallet inträffar.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 9 kap. 2 § i 1994 års ersättningslag, men den har ändrats språkligt och redaktionellt.

Underlag för sjukpension

3 § Underlaget för sjukpensionen ska utgöras av de arvoden som avses i 9 kap. 4 § första stycket för den månad då arbetsförmågan blev helt eller i det närmaste helt nedsatt, multiplicerat med tolv, men underlaget efter de fem första åren ska endast utgöras av arvode som avses i 9 kap. 4 § första stycket 1 och 2.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 9 kap. 5 § andra stycket i 1994 års ersättningslag. Bestämmelserna i 9 kap. 5 § har delats upp i två paragrafer där underlaget för sjukpensionen behandlas i denna paragraf och sjukpensionens storlek har tagits in i 4 §.

Sjukpensionens storlek

4 § Sjukpension ska utgöra

1. 15 procent av den del av underlaget enligt 3 § som inte överstiger 7,5 prisbasbelopp,

2. 75 procent av den del av underlaget enligt 3 § som överstiger 7,5 men inte 20 prisbasbelopp, och

3. 37,5 procent av den del av underlaget enligt 3 § som överstiger 20 men inte 30 prisbasbelopp.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 9 kap. 5 § första stycket i 1994 års ersättningslag (se kommentaren till 3 §).

5 § Sjukpension ska på ett underlag enligt 3 § upp till 7,5 prisbasbelopp minskas med sådan ersättning enligt socialförsäkringsbalken på grund av arbets-skada som avser samma inkomstbortfall som sjukpensionen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 9 kap. 6 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt och redaktionellt.

6 § Sjukpensionen ska anknytas till prisbasbeloppet för det år då arbetsförmågan blev helt eller i det närmaste helt nedsatt och räknas om vid förändring av prisbasbeloppet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 9 kap. 7 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

Ansökan

7 § Den som vill ha sjukpension ska ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.

Sjukpension ska inte betalas för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Paragrafen har ändrats på så sätt att det direkt i författningstexten anges att ansökan om sjukpension ska göras hos Statens tjänstepensionsverk (SPV). Detta följer av den överenskommelse som finns mellan Riksdagsförvaltningen och Statens tjänstepensionsverk. I övrigt motsvarar paragrafen 9 kap. 8 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt. Överväganden finns i avsnitt 5.1.2.

Anmälningsskyldighet

8 § Den som får sjukpension är skyldig att senast inom en månad från Försäkringskassans beslut anmäla till Statens tjänstepensionsverk att sjukersättningen eller aktivitetsersättningen upphör eller att hel sådan förmån minskas till partiell förmån.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 9 kap. 9 § första stycket i 1994 års ersättningslag med den ändringen att anmälan ska skickas till Statens tjänstepensionsverk. En uppdelning av 9 kap. 9 § har gjorts genom att anmälningsskyldighet och återkrav nu finns i två olika paragrafer (dvs. denna 8 § och 9 §). Överväganden finns i avsnitt 5.1.2.

Återkrav

9 § *Har sjukpension felaktigt betalats ut på grund av att anmälningsskyldigheten inte fullgjorts, ska pensionstagaren betala tillbaka det felaktigt utbetalda beloppet.*

På det återkrävda beloppet ska ränta tas ut efter den räntesats som anges i räntelagen (1975:635) från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats.

Återkravet och kravet på ränta får efterges helt eller delvis, om det finns särskilda skäl.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 9 kap. 9 § andra och tredje styckena i 1994 års ersättningslag (se kommentaren till 8 §). Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

11 kap. Efterlevandepension**Rätt till efterlevandepension**

1 § *Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension efter den som vid sin död*

- 1. var ledamot av riksdagen,*
- 2. fick sjukpension enligt denna lag, eller*
- 3. fick ålderspension enligt denna lag som för ett år överstiger 1,5 inkomstbasbelopp.*

Med den som avses i första stycket 3 ska jämföras den som har fyllt 65 år och hade haft rätt till ålderspension som överstiger 1,5 inkomstbasbelopp för ett år om pensionen hade börjat tas ut.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

2 § *Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension till en efterlevande maka eller make som stadigvarande sammanbodde med ledamoten, när ledamoten avled.*

Med efterlevande maka eller make jämföras en ogift person som stadigvarande sammanbodde med en ogift ledamot, när ledamoten avled. Detta gäller dock bara om personen tidigare har varit gift med eller har eller har haft barn med den ledamot som avlidit eller, när dödsfallet inträffade, väntade barn med ledamoten.

Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension också till efterlevande barn.

Paragrafens första och andra stycken motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 2 § i 1994 års ersättningslag.

I tredje stycket erinras om att också efterlevande barn har rätt till efterlevandepension. Tillägget i tredje stycket innebär inte någon ändring i sak utan endast ett förtydligande av vad som gäller i fråga om efterlevandepension.

Paragrafen har ändrats språkligt.

Utbetalningstid

3 § Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension till maka eller make under sex år från och med månaden efter dödsfallet och därefter enligt vad som föreskrivs i 4 § första stycket.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 3 § första stycket första meningen i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt genom en uppdelning av paragrafen (se kommentarerna till 4–6 §§).

4 § Utöver efterlevandepension enligt 3 § ska sådan pension betalas till maka eller make från och med det sjunde året efter den månad då dödsfallet ägde rum, om den ledamot som har avlidit var född 1959 eller tidigare, och före 2010 hade fullgjort minst sex hela år i riksdagen. Detta gäller dock bara om äktenskapet har ingåtts eller samboförhållandet har inletts senast den 31 december 2009 och senast den dag då ledamoten fyllde 60 år. Efterlevandepension enligt denna paragraf ska längst betalas till dess den efterlevande maken eller maken ingår äktenskap.

I antalet fullgjorda hela år i riksdagen ska inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 3 § andra och fjärde styckena i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentarerna till 3, 5 och 6 §§).

5 § Efterlevandepension till barn ska längst betalas till och med den månad då barnet fyller 20 år.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 3 § första stycket andra meningen i 1994 års ersättningslag. För att öka förståelsen av bestämmelsen har utbetalningstiden för efterlevandepension till barn tagits in i en egen paragraf (se kommentarerna till 3, 4 och 6 §§).

6 § Efterlevandepension ska längst betalas till och med den månad då den som har rätt till pensionen avlider.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 3 § tredje stycket i 1994 års ersättningslag. I paragrafen begränsas utbetalningstiden för efterlevandepension till make, maka, sambo och barn enligt 3–5 §§. Det är den först inträffade

tidpunkten i 3–6 §§ som bestämmer när efterlevandepensionen ska upphöra att betalas ut. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentarerna till 3–5 §§).

Efterlevandepension efter den som vid sin död var ledamot av riksdagen

7 § *Efterlevandepension efter den som avses i 1 § första stycket 1 ska betalas till maka eller make för ett år under tid som avses i 3 § med*

- 1. ett belopp som motsvarar 1,2 prisbasbelopp och*
- 2. 45 procent av underlaget enligt 10 § till den del det överstiger 7,5 men inte 20 inkomstbasbelopp under det första året och 30 procent av denna del av underlaget under de följande fem åren och*
- 3. 22,5 procent av underlaget enligt 10 § till den del det överstiger 20 men inte 30 inkomstbasbelopp under det första året och 15 procent av denna del av underlaget under de följande fem åren.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 4 § första och andra styckena i 1994 års ersättningslag. En uppdelning av paragrafen har gjorts för att öka läsförståelsen (se kommentarerna till 8–10 §§). I denna paragraf behandlas efterlevandepension efter den som vid sin död var ledamot av riksdagen till make eller maka. Paragrafen har ändrats språkligt.

8 § *Efterlevandepension efter den som avses i 1 § första stycket 1 ska betalas till barn för ett år under tid som avses i 5 § med*

- 1. 10 procent av underlaget enligt 10 § till den del det inte överstiger 7,5 inkomstbasbelopp,*
- 2. 25 procent av underlaget enligt 10 § till den del det överstiger 7,5 men inte 20 inkomstbasbelopp, och*
- 3. 12,5 procent av underlaget enligt 10 § till den del det överstiger 20 men inte 30 inkomstbasbelopp.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 4 § tredje stycket i 1994 års ersättningslag och innehåller bestämmelser om efterlevandepension till barn efter den som vid sin död var ledamot av riksdagen. Den har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentarerna till 7, 9 och 10 §§).

9 § *Om det inte finns någon efterlevande make ska belopp enligt 7 § tillfalla de barn som har rätt till efterlevandepension enligt 8 §. Ett belopp som är gemensamt för flera barn ska delas lika mellan dem.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 4 § fjärde stycket i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentarerna till 7, 8 och 10 §§).

10 § Underlaget för efterlevandepensionen ska utgöras av arvode som avses i 9 kap. 4 § första stycket och som betalades ut vid dödsfallet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 4 § femte stycket i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentarerna till 7–9 §§).

Efterlevandepension efter den som vid sin död fick sjukpension eller ålderspension enligt bestämmelser i denna lag

11 § Efterlevandepension efter den som avses i 1 § första stycket 2 och 3 till maka eller make ska betalas under tid som avses i 3 § med 35 procent av den sjukpension eller ålderspension som betalades ut vid dödsfallet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 5 § första och andra styckena i 1994 års ersättningslag. Syftet med uppdelningen av paragrafen är att öka läs-förståelsen (se kommentarerna till 12 och 13 §§). I denna paragraf behandlas efterlevandepension till make eller maka efter den som vid sin död fick sjukpension eller ålderspension enligt bestämmelser i denna lag. Paragrafen har ändrats språkligt.

12 § Efterlevandepension efter den som avses i 1 § första stycket 2 och 3 till barn ska betalas under tid som avses i 5 § med 20 procent av den sjukpension eller ålderspension som betalades ut vid dödsfallet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 5 § tredje stycket i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentarerna till 11 och 13 §§).

13 § Om det inte finns någon efterlevande make, ska belopp enligt 11 § tillfalla de barn som har rätt till efterlevandepension enligt 12 §. Ett belopp som är gemensamt för flera barn ska delas lika mellan dem.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 5 § fjärde stycket i 1994 års ersättningslag, men har ändrats språkligt och redaktionellt (se kommentarerna till 11 och 12 §§).

Efterlevandepension till maka eller make i vissa fall

14 § Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension till maka eller make under tid som anges i 4 § första stycket med ett belopp som följer av 7–10 §§ eller 11–13 §§, men beloppet ska enligt 7–10 §§ multipliceras med antalet hela år i riksdagen, högst tolv, som den avlidne hade fullgjort före 2010, dividerat med talet tolv.

I antalet hela år i riksdagen ska räknas in tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

I antalet hela år ska inte räknas in tid som har tillgodoräknats den som har avlidit som pensionsgrundande enligt artikel 28 Europaparlamentets beslut nr 684/2005/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 6 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

Efterlevandepensionens anknytning till prisbasbelopp

15 § *Efterlevandepensionen ska anknytas till prisbasbeloppet för det år då dödsfallet inträffade och räknas om vid förändring av prisbasbeloppet.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 kap. 7 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

Ansökan

16 § *Den som vill ha efterlevandepension ska ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.*

Efterlevandepension ska inte betalas för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Paragrafen har ändrats på så sätt att det direkt i författningstexten anges att ansökan om efterlevandepension ska göras hos Statens tjänstepensionsverk (SPV). Detta följer av den överenskommelse som finns mellan Riksdagsförvaltningen och Statens tjänstepensionsverk. I övrigt motsvarar paragrafen 11 kap. 8 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt. Överväganden finns i avsnitt 5.1.2.

12 kap. Inkomstgaranti och efterlevandeskydd

Tillämpningsområde

1 § *I detta kapitel finns bestämmelser om stöd för övergång till förvärvsarbete, inkomstgaranti och efterlevandeskydd.*

Bestämmelserna gäller för de ledamöter som har valts in i riksdagen eller trätt in som ersättare före valet till riksdagen 2014.

Bestämmelserna gäller också för en ledamot som har valts in i riksdagen genom valet 2014 eller inträder senare, om han eller hon tidigare har varit ledamot av riksdagen och har ett beslut om inkomstgaranti samt garantitiden vid återinträdet inte har löpt ut.

Bestämmelsen i 19 § andra stycket gäller inte för en tidigare ledamot som den 1 maj 2014 har ett beslut om inkomstgaranti och garantitiden då inte har löpt ut.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats redaktionellt.

Syfte

2 § Syftet med inkomstgarantin är att skapa en ekonomisk trygghet för en avgången ledamot i den omställningssituation som uppstår när han eller hon lämnar riksdagen. Garantin är inte avsedd som en varaktig försörjning.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 1 a § i 1994 års ersättningslag.

Stödåtgärder för omställning

3 § När en ledamot som inte har fyllt 65 år lämnar riksdagen ska han eller hon erbjudas ett stöd för att kunna övergå till förvärvsarbete.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 1 b § i 1994 års ersättningslag.

4 § Den som har nyttjat ett erbjudande enligt 3 § ska på begäran av Riksdagsförvaltningen redovisa vilka åtgärder han eller hon har vidtagit för att övergå till förvärvsarbete.

Paragrafen, som har ändrats redaktionellt, motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 1 c § i 1994 års ersättningslag.

Rätt till inkomstgaranti

5 § Den som har varit ledamot och som före 65 års ålder lämnar riksdagen efter minst tre hela års sammanhängande tid i riksdagen har rätt till inkomstgaranti från och med den tidpunkt arvodet upphör.

I den sammanhängande tiden i riksdagen inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

Rätt till inkomstgaranti gäller inte för tid då ledamoten får ålderspension eller sjukpension enligt bestämmelserna i denna lag.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 2 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

6 § Ledighet som har beviljats av riksdagen eller av talmannen, eller sjukfrånvaro begränsar inte rätten till inkomstgaranti.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 3 § i 1994 års ersättningslag.

Underlag för inkomstgarantin

7 § Underlaget för beräkning av inkomstgaranti de första fem garantiåren utgörs av följande arvoden som betalas vid avgångstillfället:

- 1. ledamotsarvodet enligt 3 kap. 1 §,*
- 2. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2 §, och*
- 3. arvoden för månad till riksdagsledamot enligt 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.*

Från och med det sjätte garantiåret beräknas inkomstgaranti enbart på det ledamotsarvode som betalas vid avgångstillfället.

Paragrafen, som till sitt innehåll motsvarar 13 kap. 9 § i 1994 års ersättningslag, har fått en ny placering i lagen. Syftet är att 12 kap. ska ha samma uppläggning som 9–11 kap. Punkten 3 har ändrats, eftersom tidigare 1 § 6 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ, som rör arvoden i EU-nämnden, har förts in i 3 kap. 2 § i den nya ersättningslagen (se punkten 2).

Inkomstgarantins storlek

8 § Inkomstgarantin ska betalas per månad under det första garantiåret med 80 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 40 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp. För tid därefter betalas inkomstgaranti med följande andelar av garantiunderlaget i förhållande till ledamotens sammanlagda tid i riksdagen:

- 1. 66,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 33 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst tolv år,*
- 2. 60,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 30,25 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst elva år,*
- 3. 55,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 27,5 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst tio år,*
- 4. 49,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 24,75 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst nio år,*
- 5. 44,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 22 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst åtta år,*

6. 38,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 19,25 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst sju år, och

7. 33,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 16,5 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst sex år.

I den sammanlagda tiden i riksdagen inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 10 § i 1994 års ersättningslag. I syfte att hålla samma struktur i kapitlet som i kapitel 9–11 har paragrafen fått en ny placering i lagen. Den har ändrats redaktionellt.

9 § För den som har varit ledamot i sammanlagt minst sex hela år anknyts den fastställda inkomstgarantin till det prisbasbelopp som gäller för avgångsåret och omräknas vid förändring av detta belopp.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 11 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har flyttats för att anpassa kapitlets struktur till den i 9–11 kap.

10 § Inkomstgarantin ska minskas med vad ledamoten får i form av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken under den tid inkomstgarantin betalas.

Paragrafen, som har ändrats språkligt, motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 12 § i 1994 års ersättningslag. Den har flyttats för att anpassa kapitlets struktur till den i 9–11 kap.

11 § Inkomstgarantin ska minskas med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i form av arvode enligt artikel 10 i Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga.

Om en ledamot som har inkomstgaranti samtidigt tar emot övergångsersättning enligt artikel 13 i Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom ska inkomstgarantin minskas med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i övergångsersättning.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 12 a § i 1994 års ersättningslag. Redaktionella och språkliga ändringar har gjorts, bland annat genom att bestämmelsen har fått en annan placering i lagen (se kommentarerna till 8–10 och 12–13 §§).

12 § Inkomstgarantin ska minskas också med följande inkomster:

1. inkomst av sådant slag som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken,
2. sådan inkomst av anställning eller uppdrag utomlands som inte beskattas i Sverige,
3. delpension enligt kollektivavtal,
4. pension och livränta i andra fall än som avses i 10 §,
5. andra kontanta förmåner på grund av anställning eller uppdrag än dem som avses i 1–4.

Minskningen ska utgöra den procentandel som anges för varje särskilt fall i 8 § av den sammanlagda inkomst enligt denna paragraf som per år överstiger ett prisbasbelopp.

Paragrafen, som till sitt innehåll motsvarar 13 kap. 13 och 14 §§ i 1994 års ersättningslag, har fått en ny placering i lagen i syfte att anpassa kapitlets struktur till den i 9–11 kap.

13 § Om det inte föreligger en rätt till inkomstgaranti under ett helt kalenderår, ska endast inkomster som hänför sig till den tid då rätt till inkomstgaranti föreligger medräknas vid minskningen.

Minskningen ska fördelas på det antal kalenderdagar som garantin betalas.

Om den som har inkomstgaranti samtidigt även tar emot avgångsförmåner på grund av uppdrag som statsråd, statlig chefsanställning eller kommunalt förtroendeuppdrag, och avgångsförmånerna ska minskas med hänsyn till andra inkomster, får minskningen enligt första stycket justeras om det behövs med hänsyn till de sammanlagda effekterna av de olika regelsystemen. Statens tjänstepensionsverk beslutar efter samråd med berörda pensionsgivare om en sådan justering.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 15 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats redaktionellt, bland annat på så sätt har den fått en ny placering i lagen. Syftet är att skapa samma struktur i kapitlet som i 9–11 kap. (se kommentarerna till 8–12 §§).

Utbetalningstid för inkomstgarantin

14 § Inkomstgarantin ska betalas ut från och med den dag arvodet upphör och gäller, med de begränsningar som framgår av 15 § första stycket, 15 § andra stycket 1 och 2 och 19 §, till och med månaden innan den då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförinnan, till och med den månad då dödsfallet inträffar.

Om ledamoten åter tar plats i riksdagen upphör garantin för den tid uppdraget varar.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 4 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har fått en annan placering i lagen för att 12 kap. strukturellt ska svara mot den i 9–11 kap. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

15 § För den som har varit ledamot i riksdagen kortare sammanlagd tid än sex hela år gäller inkomstgarantin ett år.

För den ledamot som lämnar riksdagen efter en sammanlagd tid av minst sex hela år i riksdagen gäller inkomstgarantin

1. i längst två år om ledamoten inte har uppnått 40 års ålder,
2. i längst fem år om ledamoten har uppnått 40 men inte 50 års ålder, och
3. längst till ingången av den månad då ledamoten fyller 65 år om han eller hon har uppnått 50 års ålder.

I den sammanlagda tiden i riksdagen inräknas tid som ledamot av Europa-parlamentet före den 14 juli 2009.

Paragrafen, som till sitt innehåll motsvarar 13 kap. 5 § i 1994 års ersättningslag, har fått en annan placering i lagen för att strukturen i kapitlet ska överensstämma med strukturen i 9–11 kap.

16 § Om det finns särskilda skäl får den tid under vilken garantin gäller enligt 15 § första stycket och 15 § andra stycket 1 och 2 förlängas med högst ett år. I ett sådant beslut kan garantin bestämmas till ett lägre belopp.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 7 § i 1994 års ersättningslag, men den har fått en annan placering i lagen (se kommentarerna till 14, 15, 17 och 18 §§).

Beskattning av inkomstgaranti

17 § För de första fem åren ska inkomstgarantin jämföras med inkomst av anställning, och för tid därefter ska inkomstgarantin jämföras med inkomstgrundad ålderspension enligt socialförsäkringsbalken.

Av 67 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) följer att inkomstgaranti inte utgör arbetsinkomst.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 6 § i 1994 års ersättningslag. Den har fått en annan placering i lagen (se kommentarerna till 14–16 och 18 §§).

Inkomstgaranti vid partiell sjuk- eller aktivitetsersättning

18 § Inkomstgaranti får beviljas en ledamot som har lämnat sitt uppdrag och får partiell sjukersättning eller partiell aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 8 § i 1994 års ersättningslag, men den har fått en annan placering i lagen.

Jämkning av inkomstgarantin

19 § Om det är skäligt får en inkomstgaranti dras in helt eller delvis (jämkning) om garantitagaren

1. förvärvsarbetar i väsentlig omfattning åt någon annan och inte tar ut skälig ersättning för detta arbete,

2. redovisar inkomst av aktiv näringsverksamhet och denna har reducerats på grund av avdrag för

- avsättning till periodiseringsfond,
- avsättning till upphovsmannakonto,
- avsättning till expansionsfond,
- eget pensionssparande,
- underskott av annan verksamhetsgren,

3. redovisar inkomst av passiv näringsverksamhet där det ingår arbetsinkomster, eller

4. har dömts för brott som har medfört att garantitagaren skilts från uppdraget som riksdagsledamot eller har dömts för brott av sådan allvarlig art att det framstår som sannolikt att garantitagaren skulle ha skilts från uppdraget som riksdagsledamot om han eller hon hade varit kvar i riksdagen.

Utöver vad som följer av första stycket får inkomstgaranti som gäller i mer än ett år jämkas om garantitagaren inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att övergå till förvärvsarbete. Vid bedömningen av jämningsfrågan ska särskilt beaktas om och hur den som tar emot förmånen har tagit del av det omställningsstöd som avses i 3 §.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 16 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats redaktionellt och har fått en annan placering i lagen.

Rätt till efterlevandeskydd

20 § Ett efterlevandeskydd betalas till ett arvsberättigat barn som inte har fyllt 20 år efter den som vid sin död var berättigad till inkomstgaranti enligt 15 § andra stycket. Med arvsberättigat barn ska jämiställas barn som har mottagits i adoptionssyfte.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 17 § i 1994 års ersättningslag.

21 § Om det finns särskilda skäl får efterlevandeskydd beviljas en efterlevande maka eller make eller den som enligt 11 kap. 2 § jämiställs med efterlevande maka eller make. Ett sådant beslut kan omprövas.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 18 § i 1994 års ersättningslag.

Efterlevandeskyddets storlek

22 § *Efterlevandeskyddet ska betalas per år med ett belopp som för varje berättigad motsvarar ett prisbasbelopp.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 20 § i 1994 års ersättningslag, men den har fått en annan placering i lagen.

Utbetalningstid för efterlevandeskydd

23 § *Efterlevandeskydd till barn ska betalas till utgången av den månad då barnet fyller 20 år. Efterlevandeskydd till make eller därmed jämställd ska betalas under högst fem år. Efterlevandeskyddet ska upphöra vid utgången av den månad då den berättigade avlider.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 19 § i 1994 års ersättningslag, men den har fått en annan placering i lagen.

Handläggning av ärenden

24 § *Riksdagens arvodesnämnd ska besluta om rätt till inkomstgaranti när en ledamot har lämnat riksdagen. Nämnden ska besluta också om jämkning enligt 19 § och om prövning enligt 34 §.*

Riksdagens arvodesnämnd ska efter ansökan besluta om rätt till inkomstgaranti enligt 16 eller 18 § och om efterlevandeskydd.

Förmåner enligt andra stycket kan inte beviljas för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Ett beslut om jämkning ska gälla omedelbart även om det inte har vunnit laga kraft, om inte annat förordnas.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 21 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

Ansökan om utbetalning

25 § *Den som vill att inkomstgaranti eller efterlevandeskydd ska betalas ut ska skriftligen ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.*

Inkomstgaranti kan inte betalas ut för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 22 § i 1994 års ersättningslag.

Lämnande av uppgift

26 § Den som har ansökt om utbetalning ska skriftligen lämna sådana uppgifter som Statens tjänstepensionsverk behöver för att bedöma sökandens rätt till utbetalning. Uppgifterna ska lämnas på heder och samvete.

Om den som har ansökt om utbetalning inte lämnar de uppgifter som begärts får Statens tjänstepensionsverk hålla inne vidare utbetalningar.

Om den som har beviljats utbetalning av inkomstgaranti får väsentligt ändrade inkomstförhållanden och dessa kan antas påverka rätten till utbetalning ska han eller hon utan särskild begäran lämna uppgift om detta till Statens tjänstepensionsverk.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 23 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

27 § Arbetsgivare och andra som har betalat ut ersättning eller förmån ska på begäran av Statens tjänstepensionsverk lämna de uppgifter för en namngiven person om sådana förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av bestämmelser i denna lag.

Den som inte fullgör sin skyldighet enligt första stycket får föreläggas att fullgöra skyldigheten. Föreläggandet får förenas med vite.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 24 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

28 § Skatteverket ska till Statens tjänstepensionsverk lämna uppgifter om inkomst som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken, om uppgifterna har betydelse i ett ärende om inkomstgaranti enligt bestämmelser i denna lag.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 24 a § i 1994 års ersättningslag, men har ändrats språkligt.

29 § Den som ansöker om eller tar emot inkomstgaranti ska på begäran lämna sådana uppgifter till Riksdagens arvodesnämnd som nämnden behöver för sin prövning av ett ärende enligt bestämmelser i denna lag.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 24 b § i 1994 års ersättningslag, men har ändrats språkligt.

30 § Skatteverket ska på begäran lämna Riksdagens arvodesnämnd sådana uppgifter om en namngiven person som har betydelse i ett ärende om jämkning av inkomstgaranti enligt 19 § 1–3. Detsamma gäller uppgifter som har betydelse för frågan om inkomstgaranti enligt 34 §.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 24 c § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats redaktionellt.

31 § När en ledamot har lämnat riksdagen ska Riksdagsförvaltningen till Riksdagens arvodesnämnd lämna de uppgifter som nämnden behöver för att kunna fastställa ledamotens rätt till förmån enligt bestämmelser i denna lag.

Riksdagsförvaltningen ska på begäran till Riksdagens arvodesnämnd överlämna de uppgifter som en tidigare ledamot har lämnat till förvaltningen enligt 4 §.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 24 d § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt och redaktionellt.

Återkrav

32 § Om inkomstgarantin har betalats ut med ett för högt belopp ska garantitagaren betala tillbaka mellanskillnaden. Detsamma gäller om garantin har jämkats. Ett belopp som ska betalas tillbaka ska, när det är lämpligt, minska kommande utbetalningar av inkomstgarantin.

Avräkning enligt första stycket får inte ske förrän beslutet har vunnit laga kraft.

Om det finns särskilda skäl får återkravet efterges helt eller delvis.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 25 § i 1994 års ersättningslag.

33 § Om inkomstgarantin har betalats ut med ett för högt belopp och mellanskillnaden inte har betalats tillbaka inom en månad efter det att ett krav på återbetalning har framställts, ska garantitagaren betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) för tid därefter till dess betalning sker. Detsamma ska gälla om garantin har jämkats. Om det finns särskilda skäl får kravet på ränta efterges helt eller delvis.

Bestämmelserna i första stycket ska också gälla om garantitagaren försummat att lämna uppgifter som behövs för bestämmande av det belopp som ska betalas tillbaka. I ett sådant fall ska ränta tas ut från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats in.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 26 § i 1994 års ersättningslag.

Ansökan om inkomstgaranti efter jämningsbeslut

34 § Om inkomstgaranti har jämkats enligt 19 §, får garantitagaren när nya förhållanden har inträtt på nytt ansöka om inkomstgaranti.

Om ett beslut som fattats med tillämpning av 19 § har grundat sig på att garantitagaren gjort avsättning till periodiseringsfond, upphovsmannakonto

eller expansionsfond och beloppet därefter helt eller delvis har återförts till beskattning, ska frågan om inkomstgaranti för det år då återförandet skedde prövas på yrkande av garantitagaren.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 27 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

13 kap. Omställningsstöd och efterlevandeskydd

Tillämpningsområde och syfte

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om omställningsstöd och efterlevandeskydd.

Omställningsstödet består av

1. stödåtgärder som erbjuds vid avgången från riksdagen och
2. ekonomiska förmåner under en omställningstid (ekonomiskt omställningsstöd).

Syftet med omställningsstödet är att underlätta för den som har varit riksdagsledamot att övergå till förvärvsarbete.

Bestämmelserna i detta kapitel gäller för de ledamöter som inte omfattas av bestämmelserna i 12 kap.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 1 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats redaktionellt.

Stödåtgärder för omställning

2 § När en ledamot som inte har fyllt 65 år lämnar riksdagen ska han eller hon erbjudas ett stöd för att kunna övergå till förvärvsarbete.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 2 § i 1994 års ersättningslag.

3 § Den som har nyttjat ett erbjudande enligt 2 § ska på begäran av Riksdagsförvaltningen redovisa vilka åtgärder han eller hon har vidtagit för att övergå till förvärvsarbete.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 3 § i 1994 års ersättningslag.

Ekonomiskt omställningsstöd

4 § Den som har varit ledamot av riksdagen har rätt till ekonomiskt omställningsstöd

1. i tre månader, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanhängande tid om minst ett år,

2. i sex månader, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst två år,

3. i ett år, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst fyra år eller

4. i två år, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst åtta år.

Ekonomiskt omställningsstöd ska utgöras av 85 procent av det arvode som avses i 3 kap. 1 §. Stödet ska betalas från och med den dag som arvodet upphör.

Ekonomiskt omställningsstöd enligt första stycket ska jämföras med inkomst av anställning enligt 59 kap. 8 § socialförsäkringsbalken.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 4 § i 1994 års ersättningslag.

5 § När ett stöd enligt 4 § har upphört får ytterligare ekonomiskt omställningsstöd beviljas för högst ett år i taget om

1. ledamoten under avgångsåret hade fyllt minst 55 år,

2. ledamoten vid avgången hade tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst åtta år och

3. särskilda skäl finns.

Vid bedömningen av om särskilda skäl finns ska avseende fästas vid

1. om och hur ledamoten har nyttjat de stödåtgärder som avses i 2 § eller vilka åtgärder han eller hon annars har vidtagit för att söka övergå till förvärvsarbete samt

2. ledamotens personliga och ekonomiska förhållanden.

Stöd enligt första stycket får även beviljas då endast särskilda skäl finns. I sådana fall får stödet beviljas i högst ett år.

Stöd som avses i första och tredje styckena får uppgå till högst 45 procent av det arvode som avses i 3 kap. 1 §. Stödet ska jämföras med inkomstgrundad ålderspension enligt socialförsäkringsbalken.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 5 § i 1994 års ersättningslag.

6 § Vid beräkning av tider enligt 4 och 5 §§ ska hänsyn inte tas till tid då ledamoten har fått ålderspension eller sjukpension enligt bestämmelser i denna lag.

Ledighet som har beviljats av riksdagen eller av talmannen ska inte begränsa rätten till förmåner. Detsamma gäller vid sjukfrånvaro.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 6 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

7 § Rätten till ekonomiskt omställningsstöd ska gälla längst till och med månaden innan den då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförinnan, till och med den månad då dödsfallet inträffar.

Utbetalning av stödet ska göras månadsvis.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 7 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

8 § Utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd ska upphöra om ledamoten åter tar plats i riksdagen.

När en ledamot åter lämnar riksdagen gäller 4 och 5 §§ i tillämpliga delar.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 8 § i 1994 års ersättningslag.

9 § Ekonomiskt omställningsstöd enligt 5 § ska knytas till det prisbasbelopp som gällde för avgångsåret och omräknas vid förändring av detta belopp.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 9 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

10 § Av 67 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) följer att ekonomiskt omställningsstöd enligt 4 och 5 §§ inte utgör arbetsinkomst.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 10 § i 1994 års ersättningslag.

Avräkning av andra inkomster

11 § Ekonomiskt omställningsstöd ska minskas med vad ledamoten får i form av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken under den tid stödet betalas.

Ekonomiskt omställningsstöd ska minskas även med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i form av arvode enligt artikel 10 i Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga.

Om en ledamot som har ekonomiskt omställningsstöd samtidigt tar emot övergångsersättning enligt artikel 13 i Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom minskas stödet med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i övergångsersättning.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 11 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

12 § Ekonomiskt omställningsstöd ska minskas också med följande inkomster:

1. inkomst av sådant slag som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken,
2. sådan inkomst av anställning eller uppdrag utomlands som inte beskattas i Sverige,
3. delpension enligt kollektivavtal,
4. pension och livränta i andra fall än som avses i 11 §, och
5. andra kontanta förmåner på grund av anställning eller uppdrag än dem som avses i 1–4.

Minskningen ska ske med den sammanlagda inkomst enligt denna paragraf som per år överstiger ett prisbasbelopp.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 12 och 13 §§ i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

13 § Föreligger inte rätt till ekonomiskt omställningsstöd under ett helt kalenderår, ska endast inkomster som hänför sig till den tid då rätt till stödet föreligger medräknas vid minskningen.

Minskningen ska fördelas på det antal kalenderdagar som det ekonomiska omställningsstödet betalas.

Om den som har ekonomiskt omställningsstöd samtidigt även tar emot avgångsförmåner på grund av uppdrag som statsråd, statlig chefsanställning eller kommunalt förtroendeuppdrag, och avgångsförmånerna ska minskas med hänsyn till andra inkomster, får minskningen enligt första stycket justeras om det behövs med hänsyn till de sammanlagda effekterna av de olika regelsystemen. Statens tjänstepensionsverk ska efter samråd med berörda utbetalare besluta om en sådan justering.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 14 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

Jämkning av ekonomiskt omställningsstöd

14 § Om det är skäligt får ett ekonomiskt omställningsstöd dras in helt eller delvis (jämkning) om stödmottagaren

1. förvärvsarbetar i väsentlig omfattning åt någon annan och inte tar ut skälig ersättning för detta arbete,
2. redovisar inkomst av aktiv näringsverksamhet och denna har reducerats på grund av avdrag för
 - avsättning till periodiseringsfond,
 - avsättning till upphovsmannakonto,
 - avsättning till expansionsfond,
 - eget pensionssparande,
 - underskott av annan verksamhetsgren,
3. redovisar inkomst av passiv näringsverksamhet där det ingår arbetsinkomster, eller

4. har dömts för brott som har medfört att stödmottagaren har skilts från uppdraget som riksdagsledamot eller har dömts för brott av sådan allvarlig art att det framstår som sannolikt att stödmottagaren skulle ha skilts från uppdraget som riksdagsledamot om han eller hon hade varit kvar i riksdagen.

Utöver vad som följer av första stycket får ekonomiskt omställningsstöd enligt 4 § och som gäller i mer än ett år jämkas om stödmottagaren inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att övergå till förvärvsarbete. Vid bedömningen av jämningsfrågan ska särskilt beaktas om och hur den som tar emot stödet har tagit del av det omställningsstöd som avses i 2 §.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 15 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

Rätt till efterlevandeskydd

15 § Ett efterlevandeskydd ska betalas till ett arvsberättigat barn som inte har fyllt 20 år efter den som vid sin död var berättigad till ekonomiskt omställningsstöd enligt 4 § första stycket 4. Med arvsberättigat barn ska jämnställas barn som har mottagits i adoptionssyfte.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 16 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

16 § Om det finns särskilda skäl får efterlevandeskydd beviljas en efterlevande maka eller make eller den som enligt 11 kap. 2 § jämnställs med efterlevande maka eller make. Ett sådant beslut kan omprövas.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 17 § i 1994 års ersättningslag.

Efterlevandeskyddets storlek

17 § Efterlevandeskyddet ska betalas per år med ett belopp som för varje berättigad motsvarar ett prisbasbelopp.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 19 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt och redaktionellt, i syfte att kapitlets struktur ska svara mot uppläggningsen av 9–11 kap.

Utbetalningstid för efterlevandeskydd

18 § Efterlevandeskydd ska betalas under högst två år.

Efterlevandeskyddet ska upphöra vid utgången av den månad då den berättigade avlider.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 18 § i 1994 års ersättningslag. Den har fått en annan placering i lagen för att anpassa kapitlets struktur till den i 9–11 kap.

Handläggning av ärenden

19 § Riksdagens arvodesnämnd ska besluta om rätt till ekonomiskt omställningsstöd enligt 4 § när en ledamot har lämnat riksdagen. Nämnden ska besluta också om jämkning enligt 14 § samt om prövning enligt 29 §.

Riksdagens arvodesnämnd ska efter ansökan besluta om rätt till ekonomiskt omställningsstöd enligt 5 § och om efterlevandeskydd.

Stöd enligt andra stycket kan inte beviljas för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Ett beslut om jämkning ska gälla omedelbart även om det inte har vunnit laga kraft, om inte annat förordnas.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 20 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Ansökan om utbetalning

20 § Den som vill att ekonomiskt omställningsstöd eller efterlevandeskydd ska betalas ut ska skriftligen ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk. Utbetalning får inte ske för längre tid tillbaka än sex månader före ansökan om utbetalning.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 21 § i 1994 års ersättningslag.

Lämnande av uppgifter

21 § Den som har ansökt om utbetalning ska skriftligen lämna sådana uppgifter som Statens tjänstepensionsverk behöver för att bedöma sökandens rätt till utbetalning. Uppgifterna ska lämnas på heder och samvete.

Om den som har ansökt om utbetalning inte lämnar de uppgifter som har begärts, får Statens tjänstepensionsverk hålla inne vidare utbetalningar.

Om den som har beviljats utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd får väsentligt ändrade inkomstförhållanden och dessa kan antas påverka rätten till utbetalning, ska han eller hon utan särskild begäran lämna uppgift om detta till Statens tjänstepensionsverk.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 22 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

22 § Arbetsgivare och andra som har betalat ut ersättning eller stöd ska på begäran av Statens tjänstepensionsverk lämna de uppgifter för en namngiven

person om sådana förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av bestämmelser i denna lag.

Den som inte fullgör sin skyldighet enligt första stycket får föreläggas att fullgöra skyldigheten. Föreläggandet får förenas med vite.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 23 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

23 § *Skatteverket ska till Statens tjänstepensionsverk lämna uppgifter om inkomst som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken, om uppgifterna har betydelse i ett ärende om ekonomiskt omställningsstöd enligt bestämmelser i denna lag.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 24 § i 1994 års ersättningslag, men har ändrats språkligt.

24 § *Den som ansöker om eller tar emot ekonomiskt omställningsstöd ska på begäran lämna Riksdagens arvodesnämnd sådana uppgifter som nämnden behöver för sin prövning av ett ärende enligt bestämmelser i denna lag.*

Till innehållet motsvarar paragrafen 13 a kap. 25 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

25 § *Skatteverket ska på begäran lämna Riksdagens arvodesnämnd sådana uppgifter om en namngiven person som har betydelse i ett ärende om jämkning av ekonomiskt omställningsstöd enligt 14 § första stycket 1–3. Detsamma gäller uppgifter som har betydelse för frågan om ekonomiskt omställningsstöd enligt 29 §.*

Paragrafen motsvarar 13 a kap. 26 § i 1994 års ersättningslag.

26 § *När en ledamot har lämnat riksdagen ska Riksdagsförvaltningen till Riksdagens arvodesnämnd lämna de uppgifter som nämnden behöver för att kunna fastställa ledamotens rätt till stöd enligt bestämmelser i denna lag.*

Riksdagsförvaltningen ska på begäran till Riksdagens arvodesnämnd överlämna de uppgifter som en tidigare ledamot har lämnat till förvaltningen enligt 3 §.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 27 § i 1994 års ersättningslag. Den har ändrats språkligt.

Återkrav

27 § Om ekonomiskt omställningsstöd har betalats ut med ett för högt belopp ska stödmottagaren betala tillbaka mellanskillnaden. Detsamma gäller om stödet har jämkats. Ett belopp som ska betalas tillbaka ska, när det är lämpligt, minska kommande utbetalningar av det ekonomiska omställningsstödet.

Avräkning enligt första stycket får inte ske förrän beslutet har vunnit laga kraft.

Om det finns särskilda skäl får återkravet efterges helt eller delvis.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 28 § i 1994 års ersättningslag.

28 § Om ekonomiskt omställningsstöd har betalats ut med ett för högt belopp och mellanskillnaden inte har betalats tillbaka inom en månad efter det att krav på återbetalning har framställts, ska stödmottagaren betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) för tid därefter till dess betalning sker. Detsamma gäller om stödet har jämkats. Om det finns särskilda skäl får kravet på ränta efterges helt eller delvis.

Bestämmelserna i första stycket ska också gälla om stödmottagaren har försummat att lämna de uppgifter som behövs för bestämmande av det belopp som ska betalas tillbaka. I ett sådant fall ska ränta tas ut från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats in.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 29 § i 1994 års ersättningslag.

Ansökan om ekonomiskt omställningsstöd efter jämningsbeslut

29 § Om ett ekonomiskt omställningsstöd har jämkats enligt 14 §, får stödmottagaren när nya förhållanden har inträtt på nytt ansöka om ekonomiskt omställningsstöd.

Om ett beslut som har fattats med tillämpning av 14 § har grundats på att stödmottagaren har gjort avsättning till periodiseringsfond, upphovsmannakonto eller expansionsfond och beloppet därefter helt eller delvis har återförts till beskattning, ska frågan om stöd för det år då återförandet skedde prövas på yrkande av stödmottagaren.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 a kap. 27 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

14 kap. Försäkrings- och företagshälsovårdsförmåner

Rätt till försäkringsförmåner

1 § Riksdagsförvaltningen ska se till att en ledamot är grupplivförsäkrad, tjänstereseförsäkrad och arbetsskadeförsäkrad. Förvaltningen ska stå för försäkringskostnaden.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 15 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag. Ordet ”Riksdagsförvaltningen” har ersatt ”riksdagen”. Den har ändrats språkligt.

Tillgång till företagshälsovård

2 § En ledamot ska ha tillgång till företagshälsovård i den omfattning som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

Paragrafen är ny. Det anges att en ledamot ska ha tillgång till företagshälsovård i den omfattning som Riksdagsförvaltningen bestämmer. Närmare bestämmelser om innehållet i företagshälsovården kommer att framgå av tillämpningsföreskrifter till den nya ersättningslagen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.2.

Ersättning i rehabiliteringssyfte

3 § Om det finns särskilda skäl, kan en ledamot efter prövning av Riksdagsförvaltningen få ersättning för kostnader för insatser i rehabiliteringssyfte.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 15 kap. 2 § i 1994 års ersättningslag.

15 kap. Överklagande

Beslut av Riksdagsförvaltningen

1 § Riksdagsförvaltningens beslut i ärenden om stödåtgärder för omställning får inte överklagas.

Övriga beslut av Riksdagsförvaltningen enligt bestämmelser i denna lag får överklagas hos Riksdagens överklagandenämnd.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 16 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Beslut av Riksdagens arvodesnämnd

2 § Ett beslut av Riksdagens arvodesnämnd enligt 12 kap. eller 13 kap. får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd.

Nämndens beslut enligt 3 kap. 1 § får inte överklagas.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 16 kap. 2 § i 1994 års ersättningslag.

Beslut av Statens tjänstepensionsverk

3 § Ett beslut av Statens tjänstepensionsverk enligt bestämmelser i denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 16 kap. 3 § i 1994 års ersättningslag.

Allmänna bestämmelser om överklagande

4 § Ett beslut ska överklagas skriftligt. I överklagandet ska klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som han eller hon vill ha.

Överklagandet ska lämnas in till den myndighet som har meddelat beslutet. Det ska ha kommit in dit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Paragrafen, som har ändrats språkligt, motsvarar till sitt innehåll 16 kap. 4 § i 1994 års ersättningslag.

Övergångsbestämmelser**Punkten 1**

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015 då lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter ska upphöra att gälla.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna behandlas i kapitel 6. Enligt punkten 1 föreslås den nya ersättningslagen träda i kraft den 1 juli 2015. Lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter upphör då att gälla.

Punkten 2

2. Övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och till ändringar i den lagen ska fortfarande gälla.

I punkten 2 anges att övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och till ändringar i den lagen fortfarande är tillämpliga (i den mån de fortfarande har aktualitet).

8.2 Förslaget till lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen

En delvis omdisponerad och ny lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen föreslås. Några bestämmelser har hämtats från riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Strukturen i lagen har ändrats genom att dagens underrubriker har gjorts om till kapitelrubriker och genom tre nya kapitel (5 kap. och 7–8 kap.) och ett delvis nytt kapitel (3 kap.). Redaktionellt har lagen ändrats genom att långa paragrafer har delats upp och genom att underrubriker har införts. Även språkliga förändringar har genomförts. Därutöver finns två nya materiella bestämmelser, en i 5 kap. och en i 8 kap. Med uttrycket ”1999 års lag” avses lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens syfte och innehåll

1 § Denna lag syftar till att riksdagsledamöterna och partigrupperna ska få det stöd de behöver för att det parlamentariska arbetet ska fungera väl. I lagen finns bestämmelser om

- basstöd till partigrupper (2 kap.),
- stöd till partigrupper för politiska sekreterare till riksdagsledamöter och andra arbetstagare hos partigruppernas kanslier (3 kap.),
- stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor (4 kap.),
- stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning (5 kap.),
- stöd till en enskild ledamot som har blivit invald utan att tillhöra en partigrupp (6 kap.), och
- redovisning av stöden (7 kap.), och
- återbetalning av vissa stöd (8 kap.)

Paragrafen är ny. Innehållsförteckningen ger en översikt över lagens innehåll.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Stöd

2 § Riksdagsförvaltningen ska enligt bestämmelserna i denna lag till partigrupperna i riksdagen lämna basstöd, stöd för politiska sekreterare till riksdagsledamöter och andra arbetstagare hos partigruppernas kanslier, stöd till

kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor, samt stöd till kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 1 § första stycket i 1999 års lag. Uttrycket ”anställd” har bytts ut mot ”arbetstagare”. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

3 § *Riksdagsförvaltningen ska enligt bestämmelserna i 6 kap. lämna stöd till en enskild riksdagsledamot som har blivit invald utan att tillhöra en partigrupp.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 1 § andra stycket i 1999 års lag.

Partigrupp

4 § *Som partigrupp ska räknas varje grupp av riksdagsledamöter för ett parti som har fått minst 4 procent av rösterna i hela riket vid ett riksdagsval.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 2 § i 1999 års lag, men har ändrats språkligt och redaktionellt.

Utbetalning av stöd

5 § *Ekonomiskt stöd enligt denna lag ska betalas ut förskottsvis per kvartal.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 3 § i 1999 års lag. Paragrafen har ändrats språkligt.

Bemyndiganden

6 § *Riksdagsstyrelsen får meddela tillämpningsföreskrifter till denna lag.
Riksdagsstyrelsen meddelar allmänna råd till lagen.*

Paragrafen är ny och bemyndigar riksdagsstyrelsen att meddela tillämpningsföreskrifter till denna lag. I bestämmelsen erinras också om att riksdagsstyrelsen meddelar allmänna råd.

2 kap. Basstöd till partigrupper

Basstöd

1 § *Basstödet ska bestå av ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp. Grundbeloppet ska uppgå till 1 700 000 kronor per år och tilläggsbeloppet till 57 000 kronor per år.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 4 § i 1999 års lag. Den har ändrats språkligt.

2 § En partigrupp har rätt till basstöd från och med den månad då riksdagsval hålls till och med den månad då riksdagen samlas efter nästa riksdagsval.

Har en partigrupp rätt till stöd med skilda belopp före och efter ett riksdagsval, lämnas stödet med det högre beloppet för den månad då riksdagsval hålls och för den månad då en nyvald riksdag samlas.

För den månad då en partigrupp blir eller upphör att vara företrädd i regeringen har gruppen rätt till det grundbelopp som gäller för en partigrupp som inte företräder ett regeringsparti.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 7 § i 1999 års lag. Paragrafen har ändrats språkligt. Uttrycket ”är berättigad till” har ersatts med ”har rätt till” som har samma innebörd.

Grundbelopp

3 § En partigrupp som företräder ett regeringsparti har rätt till ett grundbelopp. Var och en av övriga partigrupper har rätt till två grundbelopp.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 § i 1999 års lag. På samma sätt som i 2 § har uttrycket ”är berättigad till” ersatts med ”har rätt till”.

Tilläggsbelopp

4 § En partigrupp har rätt till ett tilläggsbelopp för varje riksdagsmandat som har tillfallit partiet vid det senaste riksdagsvalet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 6 § i 1999 års lag. I likhet med 2 och 3 §§ har uttrycket ”är berättigad till” ersatts med ”har rätt till”.

Avvecklingsstöd

5 § Partigruppen för ett parti som inte återkommer till riksdagen efter ett val har, sedan rätt till basstöd enligt 2 § har upphört, rätt till avvecklingsstöd under ytterligare sex månader. Avvecklingsstödet ska per månad uppgå till det belopp som gällde för gruppen närmast före valet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 § i 1999 års lag. Paragrafen har ändrats redaktionellt och språkligt. Uttrycket ”är berättigad till” har ersatts med ”har rätt till” som har samma innebörd.

6 § Till partigruppen för ett parti som efter ett val till riksdagen återkommer med färre ledamöter än tidigare och som varken före eller efter valet är ett regeringsparti ska lämnas stöd enligt följande

1. dels det stöd som tillkommer gruppen enligt 2–4 §§ och
2. dels under tolv månader räknat från utgången av den månad då den nyvalda riksdagen samlas avvecklingsstöd med 50 procent av skillnaden mellan det nya stödet och det stöd som partigruppen hade rätt till närmast före valet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 9 § i 1999 års lag. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

3 kap. Stöd till partigrupper för politiska sekreterare till riksdagsledamöter och andra arbetstagare på partigruppernas kanslier

Politisk sekreterare

1 § Med politiska sekreterare avses personal som är arbetstagare hos en partigrupps kansli och som finansieras med stöd som ska betalas ut enligt 2–5 §§.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 5 § första stycket i riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Uttrycket ”anställd” har bytts ut mot ”arbetstagare”. Paragrafen har ändrats redaktionellt.

Stöd till kostnader för politiska sekreterare

2 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till kostnader för politiska sekreterare till riksdagsledamöter. Stödet ska lämnas till partigrupperna med ett belopp som förvaltningen ska bestämma.

Stödet ska beräknas efter normen att det ska motsvara kostnaden för en politisk sekreterare per riksdagsledamot.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 10 § i 1999 års lag. Ändringen innebär att stödets storlek inte anges i lagen, där det i stället ges ett bemyndigande för Riksdagsförvaltningen att bestämma det belopp som stödet ska uppgå till. Uppgifter om stödets storlek kommer att framgå av tillämpningsföreskrifterna till bestämmelsen. Språket i paragrafen har moderniserats, bland annat på så sätt att uttrycket ”bekosta” har bytts ut mot ”betala”.

Överväganden finns i avsnitt 5.3.

3 § En partigrupp har rätt till stöd från och med den månad då riksdagsval hålls till och med den månad då riksdagen samlas efter nästa riksdagsval.

Stödet beräknas efter hur många ledamöter som tillhör gruppen vid kvartalets ingång.

Har en partigrupp före och efter ett riksdagsval rätt till stöd med skilda belopp, ska stödet lämnas med det högre beloppet för den månad då riksdagsval hålls och den månad då en nyvald riksdag samlas.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 11 § i 1999 års lag. Uttrycket ”är berättigad till” har ersatts med ”har rätt till”.

Avvecklingsstöd till kostnader för politiska sekreterare

4 § Partigruppen för ett parti som inte återkommer efter ett val till riksdagen har, sedan rätten till stöd enligt 3 § har upphört, rätt till avvecklingsstöd för ytterligare fyra månader. Avvecklingsstödet ska per månad uppgå till det belopp som gällde för partigruppen närmast före valet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 12 § i 1999 års lag. Språket i paragrafen har moderniserats och på samma sätt som i 3 § har uttrycket ”är berättigad till” ersatts med ”har rätt till”.

5 § Partigruppen för ett parti som efter ett val till riksdagen återkommer med färre mandat än tidigare har, under ytterligare fyra månader räknat från utgången av den månad då den nyvalda riksdagen samlas, rätt till avvecklingsstöd. Avvecklingsstödet ska uppgå till det belopp per månad som partigruppen hade rätt till närmast före valet.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 § i 1999 års lag. Uttrycket ”är berättigad till” har ersatts med ”har rätt till”.

Rätt att inrätta ett kansli

6 § Varje partigrupp har rätt att inrätta ett kansli i riksdagens lokaler.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 4 § i riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Arbetsplatser till politiska sekreterare och partigruppens kansliledning

7 § Varje partigrupp har rätt till arbetsplatser i riksdagens lokaler för

1. de politiska sekreterare som har sitt tjänsteställe i riksdagen, dock maximalt så många arbetsplatser som motsvarar det antal som partigruppen har fått i mandat vid det senaste riksdagsvalet och

2. partigruppens kansliledning med det antal rum som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 10 § första och andra styckena i riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Ändringen innebär att antalet rum till partigruppens kansliledning inte anges i lagen, där det i stället ges ett bemyndigande för Riksdagsförvaltningen att bestämma antalet rum. Uppgiften om antalet rum kommer att framgå av tillämpningsföreskrifterna till bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Tillträde till riksdagens lokaler för politiska sekreterare och andra arbetstagare hos en partigrupp

8 § *Arbetstagare som har rätt till en arbetsplats i riksdagens lokaler enligt 7 § har rätt också att*

- a) få tillträde till riksdagens lokaler,*
- b) ta emot besök i riksdagens lokaler,*
- c) disponera en arbetsplats i en partigrupps kansli,*
- d) ha ett it-konto i Riksdagsförvaltningens it-miljö, och*
- e) anlita den resebyrå som Riksdagsförvaltningen anlitar.*

Vad som föreskrivs i första stycket gäller också vikarier för föräldralediga, tjänstlediga och sjukskrivna arbetstagare.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 7 § första stycket och 8 § i riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Skillnaden är att uttrycket ”ackreditera” inte finns med i den nya bestämmelsen. I stället anges i bestämmelsen direkt vilken rätt som tillkommer anställda med rätt till en arbetsplats i riksdagens lokaler enligt 7 §. De har rätt att få tillträde till riksdagens lokaler, att ta emot besök där, att disponera en arbetsplats i en partigrupps kansli, att inneha ett it-konto i Riksdagsförvaltningens it-miljö och att anlita den resebyrå som Riksdagsförvaltningen anlitar. Uttrycket ”arbetstagare” har ersatt ”anställd”. Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt.

Överväganden finns i avsnitt 5.3.

Samråd

9 § *Riksdagsdirektören ska innan ärenden av betydelse för arbetstagare hos partigruppernas kanslier avgörs bereda ärendet i en samrådsgrupp med representanter för kanslierna och Riksdagsförvaltningen.*

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 3 § andra stycket i riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Uttrycket ”arbetstagare” har ersatt ”anställd”.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

4 kap. Stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor

Stöd till kostnader för resor på uppdrag av en partigrupp

1 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till resekostnader för riksdagsledamöternas resor till länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och till länder som har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen. Stödet ska betalas till partigrupperna med ett belopp som förvaltningen bestämmer.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll delvis 14 § första stycket i 1999 års lag. Ändringen innebär att stödets storlek inte anges i lagen, där det i stället ges ett bemyndigande för Riksdagsförvaltningen att bestämma det belopp som stödet ska uppgå till. Uppgifter om stödets storlek kommer att framgå av tillämpningsföreskrifterna till bestämmelsen. Stöd ska avse resekostnader för riksdagsledamöternas resor till länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och till länder som har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen (EU), i stället för som tidigare för riksdagsledamöternas deltagande i samarbetet inom EU (se överväganden i avsnitt 5.11). Med ändringen tydliggörs vilka resor stödet kan användas till. På samma sätt som i dag kan ledamöterna således resa till länder inom EES. En ledamot kan resa även till länder som formellt har beviljats status som kandidatland till EU. Ett land är att betrakta som ett kandidatland från det att Europeiska rådet fattar ett formellt beslut om statusbeviljande och till dess anslutningsförhandlingarna har avslutats och anslutningsfördraget har undertecknats. Bestämmelsen omfattar också resor till potentiella kandidatländer, det vill säga länder som har utlovats medlemskap i EU men som ännu inte har beviljats kandidatlandsstatus. Slutligen kan ledamoten resa till ett anslutningsland – ett land som har slutfört anslutningsförhandlingarna och som har undertecknat ett anslutningsfördrag med EU. Anslutningslandet blir en fullvärdig medlemsstat den dag som anges i fördraget, givet att fördraget ratificeras.

Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

2 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till kostnader för riksdagsledamöternas resor för deltagande i internationella konferenser utomlands och andra utrikes resor med ett belopp som förvaltningen bestämmer.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 15 § i 1999 års lag med den ändringen att stödets storlek inte anges i lagen. Riksdagsförvaltningen bemyndigas i stället att bestämma det belopp som stödet ska uppgå till. Närmare uppgifter om stödets storlek kommer att framgå av tillämpningsföreskrifterna till bestämmelsen. Språket har ändrats i paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

3 § Det finns bestämmelser om utrikes tjänsteresa i lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.

I paragrafen, som är ny, erinras om att det finns bestämmelser om utrikes tjänsteresor i lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.

Begränsning av stöd

4 § En partigrupp får inte bevilja en ledamot större stöd till kostnader för en utrikes resa enligt 1 och 2 §§ än vad en arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen skulle ha fått för att i sin anställning delta i en motsvarande resa.

Paragrafen, som har ändrats, motsvarar till sitt innehåll 16 § första stycket i lagen från 1999. Ändringarna innebär att begreppen ”tjänsteman” har bytts ut mot ”arbetstagare” och ”i tjänsten” har bytts ut mot ”i sin anställning”. Andra stycket i 16 § i lagen från 1999 har tagits bort mot bakgrund av den nya bestämmelsen i 7 kap. 1 §, som reglerar redovisning av samtliga stöd enligt den nya lagen.

5 kap. Stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning

1 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas språkutbildning med ett belopp som förvaltningen bestämmer.

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om stöd till kostnader för utbildning i språk. I bestämmelsen sägs nu i överensstämmelse med gällande praxis att Riksdagsförvaltningen ska betala stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas språkutbildning. Förvaltningen bemyndigas att bestämma vilket belopp stödet ska uppgå till, och beloppet kommer att framgå av tillämpningsföreskrifterna.

Överväganden finns i avsnitt 5.4.2.

2 § Det finns bestämmelser om stöd till vidareutbildning för riksdagsledamöterna i lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.

I paragrafen, som är ny, erinras om att det finns bestämmelser om stöd till vidareutbildning för riksdagsledamöterna i lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.2.

6 kap. Stöd till en enskild ledamot som har blivit invald utan att tillhöra en partigrupp

1 § Till en ledamot som har blivit invald i riksdagen genom att partiet har fått minst tolv procent av rösterna i den egna valkretsen ska Riksdagsförvaltningen lämna stöd, med tillämpning i övrigt av bestämmelserna i denna lag, i form av

1. basstöd till partigrupp med en niondel av vad som ska tillkomma ett parti som inte är regeringsparti,
2. stöd enligt 3 kap. 2 §, och
3. stöd enligt 4 kap. 2 § för ett mandat.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 17 § i 1999 års lag.

7 kap. Redovisning av stöden

1 § Var och en av partigrupperna ska för varje räkenskapsår lämna en redovisning till Riksdagsförvaltningen av hur partigruppen har använt det stöd som den har tagit emot enligt bestämmelser i denna lag. Redovisningen ska lämnas senast den 1 juli året efter räkenskapsårets slut.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 17 § i riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Bestämmelsen avser samtliga stöd som betalas ut enligt lagen och inte bara resestöden som i tidigare 16 § andra stycket. Närmare bestämmelser om uppföljning och revision kommer att framgå av tillämpningsföreskrifterna till bestämmelsen. Paragrafen har ändrats språkligt.

Överväganden finns i avsnitt 5.3.

8 kap. Återbetalning av vissa stöd

1 § Medel som en partigrupp mottagit under en valperiod enligt 4 kap. 1 och 2 §§ och 5 kap. 1 §, och som inte förbrukats under valperioden, ska betalas tillbaka till Riksdagsförvaltningen.

Paragrafen är ny och ersätter 14 § andra stycket i 1999 års lag. Bestämmelsen innebär att medel som en partigrupp mottagit under en valperiod till stöd för kostnader för ledamöters utrikes resor och språkutbildning, och som partigruppen inte förbrukat under samma valperiod, ska betalas tillbaka till Riksdagsförvaltningen. Den redovisning som en partigrupp ska lämna för varje räkenskapsår enligt 7 kap. 1 § ligger till grund för att avgöra om en partigrupp

är återbetalningsskyldig enligt denna paragraf. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.2.

Övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015 då lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen ska upphöra att gälla.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser behandlas i kapitel 6. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. Lagen (1999:1065) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen upphör då att gälla.

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ

1 § Arvoden för vissa uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ ska betalas enligt följande:

<i>Organ/Befattning</i>	<i>Månadsarvode i procent av arvode som riksdagsledamot</i>
1. Sveriges riksbank	
Fullmäktiges ordförande:	27,5
Fullmäktiges vice ordförande:	23
Annan fullmäktig:	14
Suppleant för fullmäktig:	3,5
2. Riksdagsstyrelsen	
Vald ledamot i riksdagsstyrelsen:	15
Företrädaren för en partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen:	15
3. Riksrevisionens parlamentariska råd	
Ordförande:	10
Vice ordförande:	7,5

Ledamot som inte är ordförande eller vice ordförande: 2

4. Nordiska rådets svenska delegation

Ordförande: 4

Ledamot av arbetsutskottet som inte är ordförande i delegationen: 1

5. Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond

Ordförande: 11,5

Vice ordförande: 8

Annan ledamot och suppleant: 5

Paragrafen har ändrats. Den reglering som gäller EU-nämnden har lyfts ut ur lagen och har i stället tagits in i 3 kap. 2 § ersättningslagen (se kommentaren till 3 kap. 2 § ersättningslagen).

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.1.

2 § För fullgörande av *sådana* uppdrag som anges i 1 § ska det betalas ett särskilt arvode för *en* sammanträdesdag som infaller en måndag, en fredag eller *under perioder då kammaren inte sammanträder* (sammanträdesarvode). Sammanträdesarvode ska dock inte betalas till vald ledamot och företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen.

Sammanträdesarvode betalas även till

1. ledamot och tjänstgörande ersättare i ledamotsrådet,
2. tjänstgörande suppleant och tjänstgörande ersättare för företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen,
3. suppleant i Nordiska rådets svenska delegations arbetsutskott,
4. ledamot och suppleant i Utrikesnämnden för sammanträde som är förlagt till period då riksdagen har plenifri tid,
5. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i Nordiska rådets verksamhet i den mån motsvarande ersättning inte betalas från Nordiska rådet,
6. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i Europarådets verksamhet i den mån motsvarande ersättning inte betalas från Europarådet samt

7. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i den parlamentariska församlingens verksamhet i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa i den mån motsvarande ersättning inte betalas från den parlamentariska församlingen.

Arvodesbeloppen *ska fastställas* av riksdagsstyrelsen.

Till suppleant som deltar i sammanträde utan att delta i beslut betalas sammanträdesarvode endast om respektive organ beslutar det.

Ändringen innebär att den reglering som gäller EU-nämnden har lyfts ut ur lagen och i stället tagits in i 3 kap. 3 § i ersättningslagen (se kommentaren till 3 kap. 3 § ersättningslagen). Paragrafen har också ändrats språkligt.

Övervägandena finns i avsnitten 5.1.1.

3 § *Den som gör en resa för att fullgöra något sådant uppdrag som räknas upp i 1–2 §§ har rätt till resekostnadsersättningar och traktamente enligt andra stycket.*

Resekostnadsersättningar och traktamente lämnas

1. för riksdagsledamöter enligt regler i lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter efter samordning med den resekostnads- och traktamentsersättning som i övrigt lämnas från Riksdagsförvaltningen,

2. för ledamöter i Riksrevisionens parlamentariska råd enligt bestämmelser i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen,

3. för fullmäktige och suppleanter för fullmäktige i Riksbanken som inte är riksdagsledamöter enligt de bestämmelser om sådana förmåner som enligt kollektivavtalet gäller för *arbetstagare hos* Riksbanken och

4. för övriga uppdragstagare enligt samma bestämmelser som för *arbetstagare hos* Riksdagsförvaltningen.

Paragrafen har ändrats språkligt och redaktionellt, bland annat genom att hänvisningen till 1994 års ersättningslag i andra stycket görs till den nya ersättningslag som föreslås. Begreppet ”anställd” har bytts ut mot ”arbetstagare”. Vidare författningsregleras gällande praxis när det gäller rätten till resekostnadsersättning och traktamente för de som fullgör uppdrag i riksdagens nämndmyndigheter.

I första stycket har begränsningen till inrikes resor tagits bort. Första och andra stycket anger nu vad som gäller i fråga om kostnadsersättningar och traktamente för både inrikes och utrikes resor. Regleringen av utrikes resor i tredje stycket upphävs. Dessa ändringar innebär inte någon förändring i sak.

3 a § *Den som fullgör uppdrag i Europarådets svenska delegation och som lämnar riksdagen i samband med ett val, har under den återstående delen av delegationens mandatperiod rätt till*

– *arvode enligt 2 § andra stycket 6,*

– *resekostnadsersättningar och traktamente enligt 3 § andra stycket 1, och*

– *teknisk och elektronisk utrustning enligt 7 kap. 8 § lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.*

Paragrafen är ny. Den reglerar vad som gäller i fråga om rätten till arvode, resekostnadsersättningar och traktamente samt teknisk och elektronisk utrustning för en ledamot i Europarådets svenska delegation som lämnar riksdagen i samband med ett val. Övervägandena finns i avsnitt 5.12.3.

8.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter

7 § *Ett beslut genom vilket Riksdagens överklagandenämnd har prövat en fråga som har överklagats dit får inte överklagas.*

Ett beslut som avses i 4 § första stycket får överklagas hos Högsta förvaltningsdomstolen om talan förs av en enskild eller av en kommunal myndighet.

Ett beslut om inkomstgaranti, *ekonomiskt omställningsstöd* eller efterlevandeskydd får överklagas enligt bestämmelserna i 15 kap. lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter eller 12 kap. den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

Övriga beslut får överklagas i enlighet med 14 kap. 8 § riksdagsordningen hos Riksdagens överklagandenämnd.

Bestämmelsen är ändrad på så sätt att hänvisningen till lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter har ändrats till följd av att det föreslås en ny ersättningslag. Dessutom har bestämmelsen ändrats språkligt och redaktionellt.

8.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

6 § *Ett statsråd som har längre färdväg än 70 kilometer från bostaden på hemorten till Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18–20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avlösningsförsärkning med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i Regeringskansliet. Ersättning för logikostnad ska betalas med samma belopp som gäller för riksdagsledamöter enligt 5 kap. 4 § lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter. För resor mellan Stockholm och hemorten ska dessutom betalas resekostnadsersättning.*

Paragrafen har ändrats genom att hänvisningen görs till den nya ersättningslag som föreslås. Språket har också ändrats.

8.6 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

11 kap. 17 b § Förmån av omställningsstöd enligt 12 kap. 3 § och 13 kap. 2 § lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter ska inte tas upp.

67 kap. 6 § Med arbetsinkomster avses vid tillämpningen av detta kapitel sådana inkomster som anges i 59 kap. 8–12 §§, 13 § 10, 12 och 13, 14 § första stycket 1–3 och 5 samt 15–19 och 27 §§ socialförsäkringsbalken med undantag för sådana inkomster som anges i 59 kap. 23, 25, 26 och 28 §§ samma balk. Som arbetsinkomst avses även inkomst från självständig näringsverksamhet som bedrivs utomlands, om den skattskyldige i inte oväsentlig omfattning har arbetat i verksamheten.

Ekonomiskt omställningsstöd och inkomstgaranti enligt lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter ska inte anses som arbetsinkomst.

Vid beräkningen av skattereduktionen ska arbetsinkomsterna utgöras av

- överskott i inkomstlaget tjänst, och
- överskott i inkomstlaget näringsverksamhet minskat med sjukpenning eller annan ersättning som anges i 15 kap. 8 §.

Arbetsinkomsterna ska minskas med allmänna avdrag enligt 62 kap. och sjiöinkomstavdrag enligt 64 kap. samt avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Ändringarna i 11 kap. 17 b § och 67 kap. 6 § innebär att hänvisningarna görs till den nya ersättningslag som föreslås.

8.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen

17 § Föreskrifter om arvoden till ledamöterna i Riksrevisionens parlamentariska råd finns i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Under resor och förrättningar som ledamöterna gör för sitt uppdrag har de rätt till ersättning enligt 4 och 5 kap. lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter och tillämpningsföreskrifterna till denna. Vid bedömningen av rätten till ersättning ska ledamöternas bostad på hemorten anses som tjänsteställe.

Bestämmelsen har ändrats genom att hänvisningen görs till den nya ersättningslag som föreslås.

8.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen

2 § Riksdagsförvaltningen ska om annat inte är särskilt föreskrivet

1. upprätta förslag till anslag på statens budget för riksdagen och Riksdagsförvaltningen,

2. utfärda anvisningar för utarbetandet av förslag till anslag på statens budget för riksdagens myndigheter utom Riksbanken,

3. upprätta anslagsdirektiv för var och en av riksdagens myndigheter, utom Riksbanken, över de finansiella villkor som gäller för respektive myndighet med anledning av riksdagens beslut om statens budget,

4. besluta i frågor om ekonomiska förmåner enligt *lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter* respektive den upphävda *lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet*,

5. ansvara för löner, arvoden och andra ersättningar till arbetstagare och arvodesberättigade hos Riksdagsförvaltningen, riksdagens nämnder och övriga riksdagsorgan samt svara för hanteringen av pensioner och andra förmåner till dessa och deras efterlevande,

6. ingå centrala kollektivavtal samt i övrigt utöva arbetsgivarens befogenheter enligt dessa när det gäller riksdagens myndigheter samt företräda riksdagens myndigheter som arbetsgivare i arbetstvister om kollektivavtal som har slutits av Riksdagsförvaltningen,

7. svara för de utbetalningar som följer av beslut av riksdagens nämndmyndigheter, om kostnaderna ska belasta anslag som anvisats till Riksdagsförvaltningen,

8. utföra övriga ekonomiadministrativa uppgifter för riksdagens nämndmyndigheter,

9. *ansvara för att ledamöter erbjuds parkeringsplats, övernattningsbostäder, arbetsrum, vidareutbildning, teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring och företagshälsovård och*

10. ansvara för att ledamöter som lämnar riksdagen erbjuds stöd för övergång till förvärvsarbete.

Riksdagsförvaltningen ska ge riksdagens myndigheter möjlighet att framföra sina synpunkter på förhandlingsfrågor som direkt berör respektive myndighet.

Riksdagsförvaltningen får till en av riksdagens myndigheter överlämna handläggningen av en avtalsfråga som är av betydelse för den myndigheten.

Riksdagsförvaltningen ska bereda riksdagens nämndmyndigheter tillfälle att lämna synpunkter på behovet av resurser.

I förtydligande syfte anges i paragrafen att Riksdagsförvaltningen, om annat inte är särskilt föreskrivet, ska ansvara för att ledamöter erbjuds parkeringsplats, övernattningsbostäder, arbetsrum, vidareutbildning, teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring och företagshälsovård. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

6 § Riksdagsförvaltningen får överlämna en uppgift att handlägga frågor som anges i 2 § första stycket 4 till en annan myndighet. Vad som sägs om Riksdagsförvaltningen ska i sådant fall gälla den myndigheten när det gäller det som föreskrivs i 9 kap. 18–22 §§ den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

Bestämmelsen har ändrats till följd av att en ny ersättningslag föreslås. Den tidigare hänvisningen till 8 kap. syftar på bestämmelserna om ålderspension som framöver regleras i 9 kap. I 9–11 kap. i den föreslagna ersättningslagen finns bestämmelser om ålderspension, sjukpension och efterlevandepension och i 9 kap. 20 §, 10 kap. 7 § och i 11 kap. 16 § anges att ansökan om dessa pensioner görs hos Riksdagsförvaltningen. Efter överenskommelse med Statens tjänstepensionsverk görs numera ansökan hos den myndigheten. I de angivna bestämmelserna har därför Statens tjänstepensionsverk angetts direkt i författningstexten. I 10 kap. 8 § i den föreslagna ersättningslagen finns det även en bestämmelse som föreskriver att förändringar i beviljad sjukersättning eller aktivitetersättning ska anmälas till Riksdagsförvaltningen. Framöver ska anmälan göras direkt till Statens tjänstepensionsverk, och det föreslås att även det anges direkt i lagtexten (se författningskommentarerna till dessa bestämmelser).

Den tidigare hänvisningen till vissa bestämmelser i kapitlet om inkomstgaranti (13. kap. 22–26) tas bort eftersom Riksdagsförvaltningen inte uttryckligen nämns i dessa bestämmelser.

8.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:880) med instruktion för Valprovsnämnden

16 § För resor som ledamöter, sekreterare och andra som tjänstgör hos nämnden gör i sitt uppdrag ska Riksdagsförvaltningen betala resekostnadsersättning och traktamente enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. I fråga om ersättning till den som även är ledamot av riksdagen finns bestämmelser i *lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter*.

Ändringen är en följd av att det föreslås att en ny ersättningslag ska införas.

8.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd

1 § Riksdagens arvodesnämnd ska i enlighet med

1. 3 kap. 1 § *lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter* fastställa det belopp per månad som ledamotsarvode ska betalas med,
2. 12 kap. 24 § samma lag besluta i frågor om inkomstgaranti och efterlevandeskydd,

3. 13 kap. 19 § samma lag besluta i frågor om ekonomiskt omställningsstöd och efterlevandeskydd,

4. 9 kap. 12 a § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet besluta om jämkning av inkomstgaranti och

5. 9 kap. 23 § samma lag besluta om utbetalning av inkomstgaranti på nytt. Nämnden ska ange vilka överväganden som föranlett beslutet.

Nämnden är en myndighet under riksdagen.

17 § Bestämmelser om överklagande av beslut som avses i 1 § finns i 15 kap. 2 § lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter och i 12 kap. 1 § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

Bestämmelser om överklagande av beslut som rör utlämnande av handlingar och uppgifter finns i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.

Paragraferna har ändrats på så sätt att hänvisningarna till 1994 års ersättningslag har ändrats till hänvisningar till den nya ersättningslag som föreslås.

8.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:884) med instruktion för Riksdagens överklagandenämnd

15 § För resor som ledamöter, sekreterare och andra som tjänstgör hos nämnden gör i sitt uppdrag ska Riksdagsförvaltningen betala resekostnadsersättning och traktamente enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. I fråga om ersättning till den som även är ledamot av riksdagen finns bestämmelser i lagen (2015:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.

Ändringen innebär att hänvisningen görs till den nya ersättningslag som föreslås.